kaleidoscope

POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT
MAGAZYN POKŁADOWY PLL LOT S.A.
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY | FREE COPY
ISSN 0239-9032 lot.com

KOPENHAGA
Copenhagen

A STAR ALLIANCE MEMBER

GRANDHOTEL TIFFI

Luksusowy, pięciogwiazdkowy GrandHotel Tiffi położony jest w samym sercu Iławy, nad Jeziorakiem, najdłuższym jeziorem w Polsce. Kucharze z Włoch i Tajlandii gwarantują niezapomniane wrażenia kulinarne i oryginalne potrawy, a prawdziwą perłą tego miejsca jest Tiffi Spa Dharma z terapeutkami z Tybetu, Indii i Bali, paletą zabiegów orientalnych i ajurwedyjskich. Trzypoziomowa strefa dla dzieci Tiffi Landia zapewni rozrywkę dla najmłodszych pod opieką zespołu animatorek. 1200m^2 strefy eventowo – konferencyjnej gwarantuje doskonałą obsługę konferencji i bankietów. Dojazd do Iławy ułatwia nowoczesny pociąg pendolino (1h40min z Warszawy, 55min z Gdańska).

Serdecznie zapraszamy.

ul. Dąbrowskiego 9 | 14-200 Iława | Poland | tel.: +48 89 651 97 97 | recepcja-ght@tiffi.com | www.grandhotel.tiffi.com
ul. Żeglarska 7 | 10-160 Olsztyn | Poland | tel.: +48 89 555 20 01 | recepcja-tbh@tiffi.com | www.tiffiboutiquehotel.com

Powrót do powakacyjnej rutyny wcale nie musi oznaczać końca podróżowania. Wrzesień to znakomity czas na weekendowe wypady. W tym numerze zapraszam Państwa do Kopenhagi. Dzięki dogodnym godzinom lotów można spędzić w stolicy Danii praktycznie cały weekend. Wielbiciele architektury zachwycą się pałacami: Amalienborg, Kronborg czy Christiansborg. W tym ostatnim można się zapoznać z 800-letnią historią duńskiej monarchii. Smakosze znajdą coś dla siebie w Nyhavn określanym czasem mianem najdłuższego baru w Skandynawii. Kolorowe fasady domów – w jednym z nich mieszkał Hans Christian Andersen – odbijające się w tafli wody łódki zacumowane przy brzegu to idealne miejsce na kawę i tradycyjne duńskie ciasteczka. Natomiast wielbiciele aktywności fizycznej mogą wziąć udział w półmaratonie, który odbędzie się w trzeci weekend września. W naszych rekomendacjach nie może zabraknąć Polski – nasze połączenie do Zielonej Góry zachęca do odkrycia najbardziej zielonego województwa w Polsce – lubuskiego, które jest również najbardziej znanym regionem winiarskim naszego kraju. Już 9 września zaczyna się tam Winobranie 2023 pełne atrakcji dla wszystkich. Warto również zobaczyć majestatyczny i imponujący rozmachem Park Mużakowski w Łęknicy będący największym parkiem angielskim w Polsce.
Więcej inspiracji znajdą Państwo na naszej stronie *lot.com* w sekcji „zainspiruj się". Nieważne, dokąd Państwo podróżują, ważne z kim. Dlatego wraz z całym zespołem dziękuję za każdą Państwa podróż na naszych pokładach i zapraszam ponownie pod nasze gościnne skrzydła.

Z lotniczym pozdrowieniem | Best regards

Prezes Zarządu PLL LOT S.A. | LOT Polish Airlines CEO
Michał Fijoł

ENG

Returning to the post-holiday routine does not necessarily mean the end of traveling. September is a great time for weekend getaways. In this issue, I'd like to invite you to Copenhagen. Thanks to convenient flight times, you can spend practically the whole weekend in the capital of Denmark. Architecture lovers will be delighted with its Amalienborg, Kronborg and Christiansborg palaces. You can learn about the 800-year history of the Danish monarchy in the last of these. Foodies certainly won't feel left out in Nyhavn, sometimes referred to as the longest bar in Scandinavia. The colourful facades of the houses where Hans Christian Andersen lived, with the boats moored by the neighbouring canal reflected in the water, are the perfect place for coffee and traditional Danish cookies. And for the more physically inclined, the city's half-marathon will be held on the third weekend of September.
My recommendations wouldn't be complete without putting in a word for Poland - LOT's connection to Zielona Gora is simply crying out for you to discover the greenest province in Poland – Lubusz. This is also the country's most famous wine region. The Winobranie Wine Festival 2023 kicks off on 9 September and there will be plenty of attractions for everyone. I should also mention the majestic and impressive Muskau Park in Leknica. This is the largest English garden in Poland.
For more inspirations go to the "Get Inspired" section at lot.com. No matter where you travel, what really matters is who you travel with. That is why, together with our whole team, I would like to thank you for every journey you take on board one of our planes and I cordially invite you to travel under our hospitable wings once again.

©OKŁADKA: MATHIAS BRANDT/VISIT COPENHAGEN

A gdybyście mogli wybrać, co tylko zechcecie,

Kopenhaga to miasto, które inspiruje do zmian i do którego chce się wracać.
Copenhagen is a city that inspires change and is worth coming back to.

a my wyruszymy w świat szukać tego w przyszłym tygodniu? – mieli zapytać duńscy artyści z grupy Superflex, którzy wraz z architektami ze słynnego biura Bjarke Ingels Group i berlińskimi architektami krajobrazu Topotek 1 dostali zadanie zaprojektowania rekreacyjnego terenu w sercu kopenhaskiej dzielnicy Nørrebro. To pytanie skierowali do jej mieszkańców i żyjących tam obcokrajowców z aż 50 krajów. A trzeba dodać, że w owym czasie miejsce to było czymś w rodzaju getta, gdzie przestępstwa były codziennością. I tak mieszkańcy podzielili się z projektantami pomysłami, których ich zdaniem brakowało w Nørrebro. Obecnie Superkilen to oblegany przez rodziny z dziećmi i skateboardzistów miejski park, który zmienił oblicze tej dzielnicy. Przykład inicjatywy, która wychodzi naprzeciw potrzebom różnych kultur, łączy, a nie dzieli, oraz jest przyjazna mieszkańcom. I tak na terenie ok. 30 tys. m^2 znajduje się mnóstwo miejsc do integracji, w tym ponad sto obiektów z różnych krajów, które czynią z tego parku coś w stylu światowej ekspozycji. Są tu więc: zjeżdżalnia, ośmiornica z Japonii, ławki z Brazylii, huśtawki z Iraku, fontanna z Maroka, neony z całego świata, a nawet pokrywa włazu z Gdańska. Bo właśnie taka, multikulturowa i otwarta, jest Kopenhaga, miasto, w którym według rankingów żyje się najlepiej. Tu stare budynki, zamiast burzyć, przeprojektowuje się tak, by zminimalizować straty materiałów. Dostają one nowe życie i nowe funkcjonalności. Oddaje się przestrzenie w ręce młodych ludzi, by mogli rozwijać swoją kreatywność, miasto otwiera się na mieszkańców, stwarza przestrzeń do wychodzenia z domów i życia z sąsiadami. Wspólnego kształtowania oblicza Kopenhagi, tak by wszystkim żyło się lepiej. Zachęcam do przeczytania reportażu o Kopenhadze w tym wydaniu *Kaleidoscope*, ponieważ to miasto, które inspiruje do zmian i do którego warto i chce się wracać.

Agnieszka Frenus

redaktor naczelna | editor in chief

ENG

"What if you could choose whatever you want for Superkilen - and we'd go out into the world to look for it the next week?" asked the Danish artists from the Superflex group. Together with the architects from the famous Bjarke Ingels Group and Berlin landscape architects Topotek 1, they were commissioned to design a recreational area in the heart of Copenhagen's Nørrebro district. This question was addressed to its inhabitants, including the foreigners from as many as 50 countries, who live here. And I should add that at that time, this place was something of a ghetto, where crime and violence were commonplace. And so, the residents came up with various fun ideas and concepts that they felt Nørrebro was missing and shared them with the designer. Currently, Superkilen is a city park, which has changed the face of the district. It is now popular with families and skateboarders. This is an example of an initiative that meets the needs of different cultures, connects instead of dividing, and is friendly to residents. Thus, in an area of approximately 30,000 sq. m., there are plenty of places for integration, including over 100 facilities from different countries, which make this park something like a global exhibition. There is a slide, an octopus from Japan, benches from Brazil, swings from Iraq, a fountain from Morocco, neon lights from around the world, and even a manhole cover from Gdańsk. Because that's what Copenhagen is all about. It is multicultural and open, and according to the rankings, is one of the world's most liveable cities. Here, old buildings are not demolished, but redesigned so as to completely minimize the loss of materials. They are given a new lease of life and new functionalities while their "spirit" is left intact. Spaces are set aside for young people, so that they can develop their creativity. This city opens up to its inhabitants, creates space to leave their homes and socialize with their neighbours, and lets them shape the face of Copenhagen together, so that everyone can live better. I encourage you to read our reportage on Copenhagen in this issue, because it is a city that inspires change and is worth coming back to.

©DANIEL RASMUSSEN/VISIT COPENHAGEN, ARCHIWUM PRYWATNE

Coraltravel

EGZOTYKA 23/24

BAJECZNY URLOP

LEĆ Z NAMI!

MEKSYK
SESZELE
MAURITIUS
INDONEZJA
SRI LANKA
KUBA
MALEDIWY
EMIRATY
TAJLANDIA*
WIETNAM*
DOMINIKANA*

SZEROKI WACHLARZ MOŻLIWOŚCI

Dopasuj podróż do swoich planów!
Wybierz kierunek swoich marzeń na coraltravel.pl
*Loty bezpośrednie Dreamlinerem

Coral Travel Group

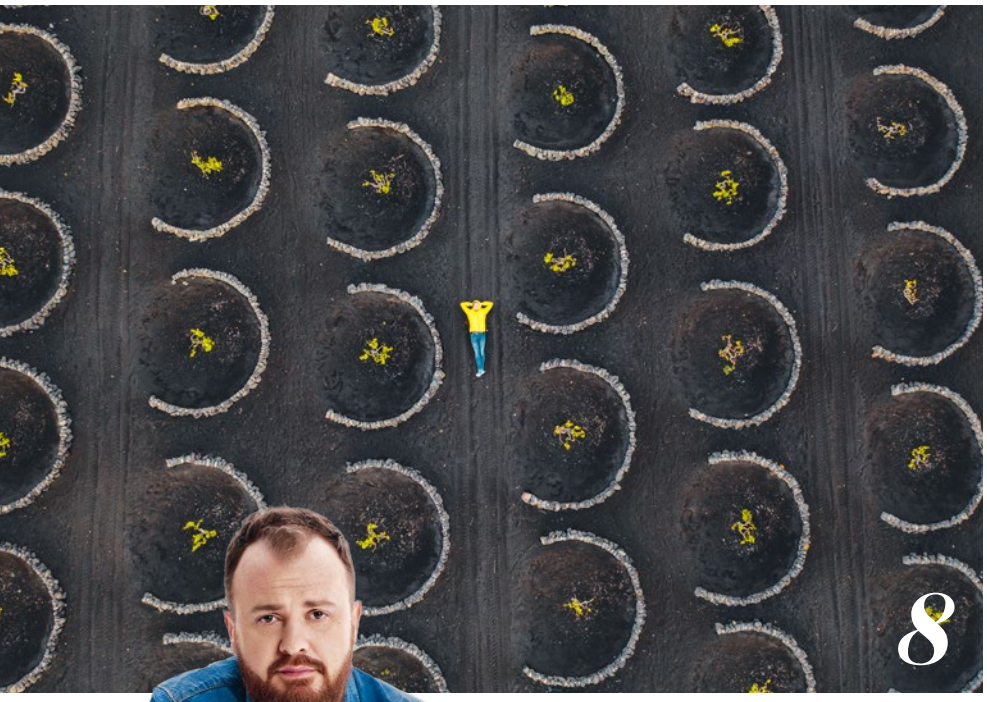

Inspirations

8 **Jesień w winnicach**
Autumn in the vineyards

What's on

12 **Wydarzenia kulturalne**
Cultural events

Travel

20 **Podróż życia: Kopenhaga**
Journey of a lifetime: Copenhagen

28 **Dlaczego warto odwiedzić Astanę**
Why? Montenegro

32 **Dlaczego warto odwiedzić Budapeszt**
Why? Budapest

36 **Polska: Lubuskie**
My Poland: Lubuskie

Interview

42 **Wojciech Chmielarz**

Science

50 **Czego nie wiecie o zorzy polarnej**
What you don't know about the aurora borealis

Trends

58 **Jabłko w kuchni**
Apple recipies

76 **Good address**

People & The World

78 **RakReaton**

Beauty

80 **Nowości kosmetyczne**
New in

82 **Kosmetyki Phenomé na pokładach PLL LOT**
Phenomé cosmetics on board of LOT Polish Airlines

86 **Ważne, z kim podróżujesz: Magdalena Boruć**
It is important who you travel with: Magdalena Boruć

©ISTOCKPHOTO (2), STOCKFOOD

kaleidoscope

e-mail: kaleidoscope@burdamedia.pl
redaktor naczelna: **Agnieszka Franus**
redaktor prowadząca: **Agnieszka Michalak**
dyrektor artystyczny: **Grzegorz Komorowski**
fotoedycja, teksty: **Magdalena Rudzka**
korekta: **Tomasz Cholaś**
DTP: **Krzysztof Stypułkowski**
red. wersji angielskiej: **Anna Górniak, Stephen Canty**
produkcja: **Stanisław Siemiński**
koordynator LOT: **Paulina Soboniak**

BurdaMedia Polska

Wydawnictwo:
Burda Media Polska sp. z o.o.
ul. Marynarska 15, 02-674 Warszawa,
tel. 22 360 38 00 www.burdamedia.pl
ZARZĄD:
Chief Executive Officer
Maciej Klepacki
Interim Chief Financial Officer
Maciej Cieślak
Chief Commercial Officer
Michał Helman

Sales Director
Katarzyna Nowakowska
t. +48 692 440 118
Director of Distribution and Subscriptions
Tomasz Kałuża

REKLAMA:
Burda Media Polska sp. z o.o.
Sekretariat Biura Reklamy / Advertising Secretariat
e-mail: biuro.reklamy@burdamedia.pl

Head of Advertising Team
of Corporate Media
Żaneta Lis-Stryczewska
t. +48 664950424
e-mail: zaneta.lis@burdamedia.pl

SPADIORA

Jedwabna apaszka to synonim...
Elegancji, klasy i ponadczasowości. To luksusowy dodatek do codziennej garderoby. Do pracy apaszki nosimy klasycznie, pod szyją, podczas wieczornej kolacji przykrywamy nią ramiona, zaś w czasie urlopu przewiązujemy modnie na głowie, by osłonić ją od słońca.

Dlaczego apaszki od Spadiory są wyjątkowe?
Wyróżniają się designem, jedwabnym materiałem o splocie twill i najwyższej jakości wykończeniem z ręcznie rolowanymi brzegami. Każdy wzór powstaje we współpracy z polskimi graficzkami. Nie tylko porusza on ważne dla kobiet tematy, ale staje się też rodzajem manifestu. Jesiennymi nowościami są dwie apaszki. Góra Lodowa mówi o usłanej wieloma przeszkodami drodze na szczyt. „Zegary" traktują o wyjątkowości czasu - znajdują się na niej ważne dla Polaków godziny, a jeden pozostaje zegar jest pusty. Dzięki dołączonemu specjalnemu cienkopisowi do jedwabiu, można na niej zaznaczyć szczególnie ważną dla siebie godzinę.

Spadiora to firma, która odważnie wyznacza trendy i w modzie i w biznesie. Co to oznacza?
W 2021 r. wprowadziliśmy pionierski w Polsce model 4-dniowego tygodnia pracy, a także urlop menstruacyjny oraz nielimitowany urlop wypoczynkowy. Czas dla siebie to dla nadrzędna wartość, którą dajemy pracowniczkom. To rozwiązanie świetnie się sprawdza, wpływając pozytywnie na jakość i efektywność codziennej pracy.

A silk scarf is synonymous with...
Elegance, class and timelessness. It's a luxurious addition to your everyday wardrobe. For work, we wear scarves in a classical manner, under the neck, during an evening dinner, we cover our shoulders with it, and during the holidays, we tie it fashionably on our head as protection from the sun.

What makes Spadiora scarves so exceptional?
They are distinguished by their design, silk twill material and the highest quality finishes with hand-rolled edges. Each pattern is created in collaboration with top Polish graphic designers. Not only do the designs touch upon topics that are important for women; they are also something of a manifesto. There are two Autumn novelties: a scarf named Góra Lodowa (The Iceberg), which is about the road to the top being strewn with obstacles; and another called Zegary (The Clocks) whose theme is the uniqueness of time – the pattern consists of clocks with hours important for Poles and one empty clock. A special fine liner sold with the scarf lets you mark the hour that is most important for you on the empty clock.

Spadiora is a company that boldly sets trends in fashion and in business. What does that mean?
In 2021, we pioneered a 4-day working week in Poland, as well as menstrual leave, and unlimited holiday leave. Time for themselves is the most valuable fringe benefit we offer our staff. This has worked out really well and has had a positive impact on the quality and efficiency of their daily work.

Dla Czytelników Kaleidoscope marka przygotowała specjalny rabat na hasło **SUMMER23**
Spadiora has prepared a special discount for Kaleidoscope readers with the promo code **SUMMER23**

spadiora.pl

Czas wina

IT'S WINE O'CLOCK

Wrzesień to w winnicach miesiąc najbardziej urodziwy, ekscytujący, ale przede wszystkim pracowity.
September is the most beautiful, exciting and, above all, the busiest month in the vineyards.

Toskania: tu powstają m.in. chianti i brunello di montalcino. To jeden z najpiękniejszych winiarskich regionów na świecie.
Tuscany. This is where Chianti and Brunello di Montalcino are produced. It is one of the most beautiful wine regions in the world.

Powyżej: Burgundia, legenda Francji. Na jej łagodnych wzgórzach winorośl – odmiany pinot noir i chardonnay – uprawia się co najmniej od VI w.
Above: Burgundy, the legend of France. Pinot noir and chardonnay grapes have been cultivated on its gentle hills since at least the 6th century.

Powyżej: Włoska Umbria, okolice miasteczka Montefalco. Stąd pochodzi sagrantino – czerwony szczep dający intensywne i złożone wina.
Above: Italian Umbria, near the town of Montefalco. This is where Sagrantino comes from - a red grape variety that gives intense and complex wines.

Obok: Na Wyspach Kanaryjskich wieją silne wiatry, dlatego krzewy winorośli sadzi się w dołkach.
On the left: Strong winds blow in the Canary Islands, so vines are planted in holes.

© SHUTTERSTOCK, ISTOCKPHOTO (3)

WARSZAWA

Koncert | Concert

Mieszanka stylów

Mix of styles

The Boyz, Mamamoo+, Cix, SF9 czy [G]I-DLE – to tylko niektóre zespoły, jakie będzie można zobaczyć podczas największego europejskiego festiwalu muzyki koreańskiej tworzonego dla fanów i przez fanów. Gdzie? Na Narodowym w Warszawie. Są jeszcze bilety.

The Boyz, Mamamoo+, Cix, SF9 or [G]I-DLE - these are just some of the bands that can be heard during the largest European festival of Korean music created for fans and by fans. Where? On The National Stadium in Warsaw. The tickets still available.

KPOP NATION, **PGE Stadion Narodowy, 23.09**

TRENTINO

Festiwal | Festival

MUZYCZNA UCZTA Musical feast

...oraz wspólna wędrówka wśród dolomickich szczytów, nieograniczona przestrzeń, przejmująca cisza, a także szacunek dla przyrody i tradycja. Tak można by określić ten nietypowy festiwal, podczas którego koncerty odbywają się w górskiej scenerii włoskiego regionu Trentino, w miejscach, do których zarówno muzycy, jak i publiczność docierają pieszo. Wstęp bezpłatny.

...and a common hike among the Dolomite peaks, unlimited space, breathtaking silence, as well as respect for nature and tradition. This is how you could describe this unusual festival, during which concerts take place in the mountainous scenery of the Italian region of Trentino, in places where both musicians and audiences can reach on foot. The admission is free.

***Dźwięki Dolomitów*, do 1.10**

SŁODKO-GORZKO
Bittersweet

Dziewiąty album studyjny Blur, na który fani Brytyjczyków musieli czekać aż osiem lat. To nieco inny niż poprzednie materiał: melancholijny, stonowany i emocjonalny. – Jest odbiciem mojego pokolenia, ale ma w sobie wystarczająco dużo współczesnego świata, aby można go było odnieść również do młodszych ludzi – mówi o krążku lider zespołu Damon Albarn.
Blur's ninth studio album, for which British fans had to wait 8 years. This is a slightly different material than the previous ones: melancholic, subdued and emotional. The band's leader Damon Albarn said that the album reflects their generation but also "has enough of the modern world in it to kind of be relatable to people younger as well."

The Ballad of Darren,
Blur, PLG UK Catalog

SEN O WARSZAWIE
Dream about Warsaw

Podróż przez lato 1944 r., historię miłości młodych warszawiaków, nadziei, która towarzyszyła Powstańcom w początkowej fazie niepodległościowego zrywu, aż po śmierć, stratę i ucieczkę w marzenia. Taka jest sentymentalna, poetycka, piękna płyta zespołu Sorry Boys, który upamiętnił nią 79. rocznicę Powstania Warszawskiego.
A journey through the summer of 1944, a story of love of young Varsovians and of hope that accompanied the insurgents in the initial phase of the Uprising, until death, loss and escape into dreams. Such is the sentimental, poetic, beautiful album of the band Sorry Boys, which commemorates the 79th anniversary of the Warsaw Uprising.

Moje serce w Warszawie, **Sorry Boys, Mystic Production**

Muzyka **| Music**

REKLAMA

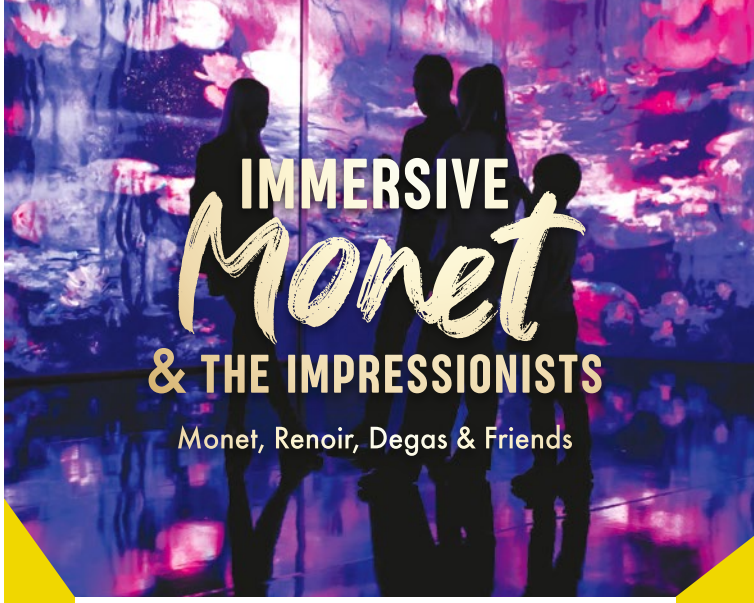

Immersyjne multisensoryczne wystawy w Art Box Experience w warszawskiej Fabryce Norblina.

Immersive multisensory exhibitions at Art Box Exeprience in Warsaw's Norblin Factory.

bilety na / tickets available on

ticketmaster®

ART·BOX EXPERIENCE

www.artboxexperience.com

VISIONI ECCENTRICHE · LIGHTHOUSE IMMERSIVE · FABRYKA NORBLINA

KRAKÓW

Teatr | Theatre

MATKA NIEPODLEGŁOŚCI Mother of independence

Reżyser Piotr Rowicki opowiada o robotnicy Stoczni Gdańskiej, współzałożycielce Wolnych Związków Zawodowych, która uczestniczyła w najważniejszych wydarzeniach w powojennej Polsce. Więziona, zwalniana i inwigilowana. Magazyn *Time* nazwał ją „matką polskiej niepodległości". W roli legendarnej Anny Walentynowicz – znakomita Agnieszka Przepiórska.
Director Piotr Rowicki tells the story of a worker in the Gdańsk Shipyard, a co-founder of the Free Trade Unions, who participated in the most important events in post-war Poland. Imprisoned, released and under surveillance, she was called by the Time magazine "the mother of Polish independence". The role of the legendary Anna Walentynowicz is played by the excellent Agnieszka Przepiórska.

Nazywam się Anna Walentynowicz, **Teatr Łaźnia Nowa**

GDYNIA

Festiwal | Festival

KOMU LEW?
Who wants a lion?

W Gdyni startuje jeden z najważniejszych festiwali filmowych w kraju. O Złote Lwy powalczą m.in. produkcje Jana Holoubka, Roberta Glińskiego czy Olgi Chajdas.
One of the most important film festivals in the country is about to start in Gdynia. The works by Jan Holoubek, Robert Gliński or Olga Chajdas will be competing for the Golden Lions.

Festiwal Polskich Filmów Fabularnych, 18–23.09

BYDGOSZCZ

Festiwal | Festival

OBSERWATORIUM
Observatory

Ideą Vintage Photo Festival jest przybliżenie tradycji fotograficznych związanych z działalnością słynnej fabryki fotochemicznej Foton, która przez dziesięciolecia działała w Bydgoszczy. Tym razem hasłem przewodnim imprezy będzie *Obserwatorium* nawiązujące do obchodów roku Mikołaja Kopernika. A zobaczymy m.in. fotografie: Edwarda Hartwiga, Andrew Rovenko, Marii Chrząszczowej czy Jasona De Freitasa.
The idea behind the Vintage Photo Festival is to bring closer the photographic traditions related to the activities of the famous Foton photochemical factory, which has been operating in Bydgoszcz for decades. The theme of the event this year will be *The Observatory* referring to the celebration of the year of Nicolaus Copernicus. photographs by Edward Hartwig, Andrew Rovenko, Maria Chrząszczowa and Jason De Frietas.

9. Vintage Photo Festival, 15–24.09

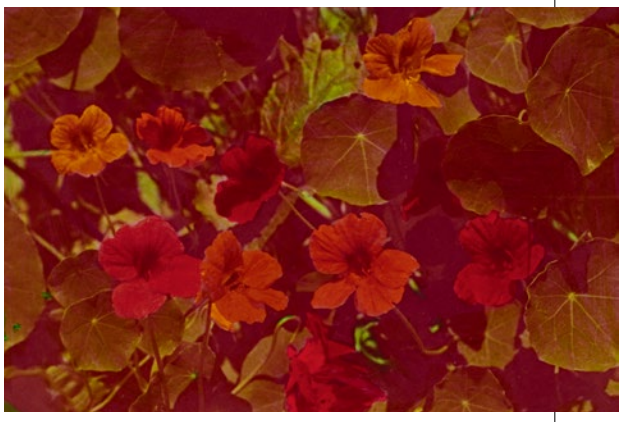

1. Maria Chrzaszczowa, *Nasturcja*
2. Andrew Rovenko, *The Rocketgirl chronicles*

WARSZAWA

Wystawa | Exhibition

WŁAŚNIE KOLOR

Colour

...w obrazach Tadeusza Gustawa Wiktora staje się nośnikiem treści intuicyjnie przywołującym określone idee. W dziełach Krzysztofa Gliszczyńskiego jest cechą gęstej materii farby i wskazuje znaczenia. Oto w warszawskiej Zachęcie można oglądać zestawione ze sobą znakomite prace dwóch współczesnych malarzy uprawiających sztukę w ramach tej samej konwencji, stawiających w centrum swoich zainteresowań ten sam środek formalny, uzyskujących jednak radykalnie odmienny przekaz. Dzięki formule takiego „zderzenia" mamy szansę zwrócić większą uwagę właśnie na formę dzieł, język malarstwa i jego narracyjny potencjał. Wizyta absolutnie obowiązkowa.

...in Tadeusz Gustaw Wiktor's paintings, becomes the carrier of content, intuitively evoking specific ideas. And in the works of Krzysztof Gliszczyński, it is a feature of the dense matter of paint and indicates meanings. Here, in Warsaw's Zachęta, one can see juxtaposed excellent works by two contemporary painters practicing art within the same convention, putting the same formal means at the center of their interests, but conveying a radically different message. Thanks to the formula of such a "clash" we have a chance to pay more attention to the form of the works, the language of the painting and its narrative potential. An absolute must-see.

Barwa i farba. Krzysztof Gliszczyński i Tadeusz Gustaw Wiktor, **do 22.10.2023,**

Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki pl. Małachowskiego 3, *zacheta.art.pl*

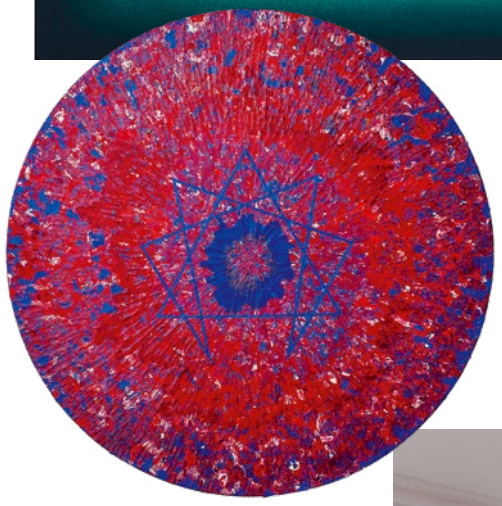

Powyżej | above
Tadeusz Gustaw Wiktor, *Lux umbra Dei / Światło jest cieniem Boga III, Tadeuszowi* ±∞

Po lewej | on the left
Krzysztof Gliszczyński, *Synergy, 2015*

Poniżej | below
Prace Krzysztofa Gliszczyńskiego na wystawie *Barwa i farba* w Zachęcie — Narodowej Galerii Sztuki
Works by Krzysztof Gliszczyński at the exhibition *Colour and Paint* at Zacheta — National Gallery of Art

W Zachęcie prezentowane są najciekawsze zjawiska w sztuce XX i XXI w.

The most interesting phenomena in the art of the 20th and 21st centuries are presented at Zachęta.

Film | Film

POIROT ZNÓW W AKCJI

Poirot back in action

Propozycja dla fanów powieści Agathy Christie. Wenecja tuż po zakończeniu II wojny światowej. Emerytowany detektyw Herkules Poirot (Kenneth Branagh) bierze udział w seansie spirytystycznym odbywającym się w zrujnowanym pałacu. Kiedy jeden z uczestników spotkania zostaje zamordowany, detektyw musi wkroczyć do akcji.

A proposition for fans of Agatha Christie's novels. Venice, just after the end of World War II. Retired detective Hercule Poirot (Kenneth Branagh) attends a spiritualist séance in a dilapidated palace. When one of the participants in the meeting is murdered, the detective must step into action.

Duchy w Wenecji, reż. Kenneth Branagh

LEKCJA HISTORII

History lesson

Daje się aresztować, by zostać osadzony w obozie koncentracyjnym Auschwitz. Tam organizuje konspiracyjny ruch oporu Armii Krajowej, a po 947 dniach w niewoli i ucieczce pisze raporty, w których próbuje informować świat o Holokauście. W kinach film portret rotmistrza Witolda Pileckiego.

He lets the Nazis arrest him in order to be imprisoned in the Auschwitz concentration camp. There he organizes the underground resistance movement of the Home Army, and after 947 days in captivity, he escapes and writes reports in which he tries to inform the world about the Holocaust. A sory about Captain Witold Pilecki.

Raport Pileckiego, reż. Krzysztof Łukaszewicz, Leszek Wosiewicz

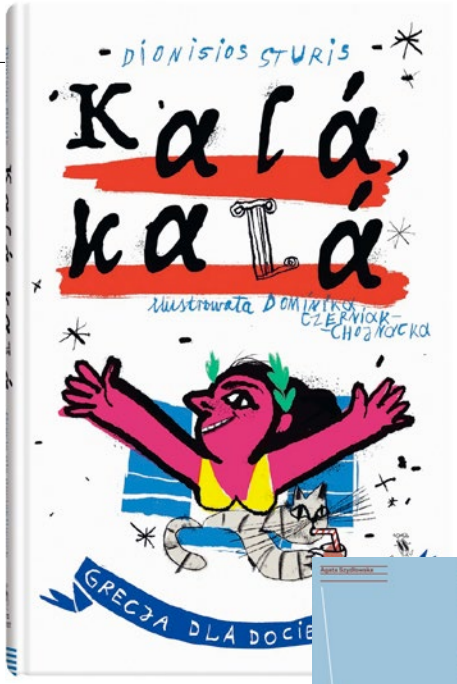

NIE TYLKO ANTYK

Not only antique

Skąd pochodzi słowo „alfabet"? Kim były Bubulina i Melina? Jak odczarować złe spojrzenie? I dlaczego greccy dziadkowie bawią się koralikami? Dajcie się zaprosić w nietypową podróż po Grecji. Z tą książką znajdziecie odpowiedzi nie tylko na powyższe pytania, ale też odkryjecie różowe plaże i bezludne skały, obejrzycie starożytne ruiny i współczesne graffiti oraz wejdziecie na górę bogów. Dobrej zabawy!

Where does the word "alphabet" come from? Who were Bubulina and Melina? How to disenchant the evil eye? And why do Greek grandparents play with beads? Let yourself be invited on an unusual journey through Greece. With this book, you will not only find answers to the above questions, but also discover pink beaches and deserted rocks, see ancient ruins and modern graffiti, and climb the mountain of the gods. Have fun!

Kalá, kalá. Grecja dla dociekliwych, Dionisios Sturis, wyd. Dwie Siostry

IKONY DESIGNU

Design icons

Obraz tandety i bylejakości czy raczej zbiór pięknych i nowoczesnych przedmiotów? Badaczka Agata Szydłowska przygląda się mieszkaniom Polaków w dobie PRL-u, błyskotliwie łącząc historię społeczną, opowieść o przemianach politycznych z bogactwem ówczesnych materiałów.

An image of trash and mediocrity, or rather a collection of beautiful and modern items? Researcher Agata Szydłowska looks at homes of Poles in the People's Republic of Poland, brilliantly combining social history, political changes and the wealth of materials of that time.

Futerał. O urządzaniu mieszkań w PRL-u, Agata Szydłowska, wyd. Czarne

Książki | Books

©KLAUDYNA SCHUBERT, M.P.

PLATINUM PALACE

*Platinum Palace Boutique Hotel & SPA we Wrocławiu na liście 5 najlepszych Hoteli luksusowych w Polsce**

*Platinum Palace Boutique Hotel & SPA in Wrocław on the list of the 5 best luxury hotels in Poland**

UCIEKNIJ z nami do świata wyrafinowanej elegancji i spokoju. Nasz ekskluzywny pałac w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Południowego, obiecuje niezapomniane wrażenia i wypoczynek.

DELEKTUJ SIĘ kulinarną podróżą w naszej światowej klasy restauracji Platinum. Nasi mistrzowie kuchni umiejętnie łączą lokalne smaki i dania kuchni międzynarodowej, kusząc kubki smakowe najbardziej wymagających gości.

POZNAJ sztukę relaksu w naszym kameralnym SPA. Wykwalifikowani terapeuci zaspokoją potrzeby najbardziej wymagających gości, rozpieszczą Cię szeregiem zabiegów odmładzających, pozostawiając Cię odświeżonym i zrewitalizowanym.

Dla wymagających osób podróżujących służbowo oferujemy sale konferencyjne wyposażone w najnowsze technologie. Nasi profesjonalni konsultanci wydarzeń dołożą wszelkich starań, aby spotkania firmowe były spektakularnym sukcesem.

Niezależnie od tego czy poszukujesz wytchnienia od pracy, czy podróżujesz biznesowo, zapewnimy pobyt na najwyższym poziomie w eleganckich wnętrzach Platinum Palace.

Już dziś zarezerwuj ucieczkę do przyjemności i przyrody i doświadcz uosobienia luksusu.

**według francuskiego przewodnika La Liste Top 1000 World's best Hotels 2023*

ESCAPE with us to the world of refined elegance and tranquility. Our exclusive palace in the immediate vicinity of the Południowy Park (the Southern Park) promises an unforgettable experience and relaxation.

RELISH a culinary journey at our world-class Platinum Restaurant. Our master chefs skillfully combine local flavors and international dishes, tempting the taste buds of the most demanding guests.

DISCOVER the art of relaxation in our intimate SPA. Qualified therapists will satisfy the needs of the most demanding guests, pamper you with a range of rejuvenating treatments, leaving you refreshed and revitalized.

For demanding business travelers, we offer conference rooms equipped with the latest technologies. Our professional event consultants will do their best to make your company meetings a spectacular success.

Regardless of whether you are looking for a break from work or traveling on business, we will ensure a stay at the highest level in the elegant interiors of Platinum Palace.

Book your escape to pleasure and nature today and experience the epitome of luxury.

**according to the French Guide La Liste Top 1000 World's Best Hotels 2023*

ul. Powstańców Śląskich 204 – 53-140 Wrocław +48 71 327 06 00 www.platinumpalace.pl

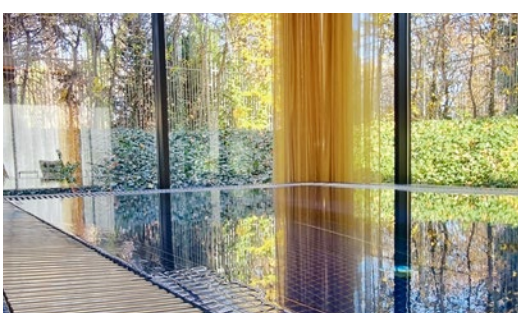

2. BIRTHDAY OF NORBLIN FACTORY

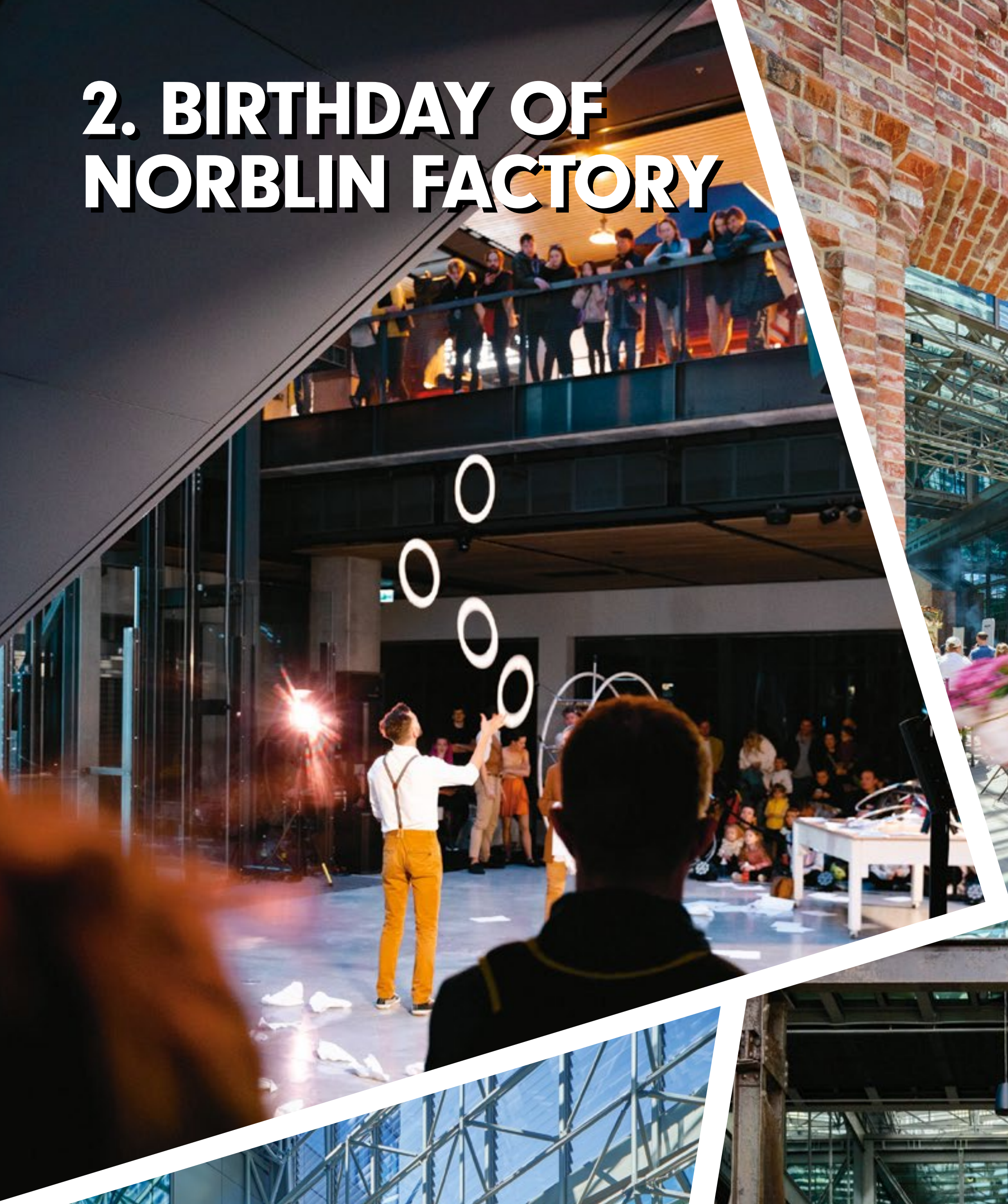

HERE IT'S ALL ABOUT YOU

FABRYKA NORBLINA

Kopenhaga
COPENHAGEN

Najbardziej hipsterskie miasto w Skandynawii, wygodne do życia, tu rządzi ekologiczne myślenie – wszyscy, którzy chociaż raz odwiedzili stolicę Danii, nie szczędzą jej pochwał. Sprawdźmy dlaczego.
It's the most hipster city in Scandinavia, it's comfortable to live in, and it's a place where ecological thinking holds sway - anyone who has been to the Danish capital has nothing but positive things to say about it. Let's see why.

Kanał Nyhavn, a przy nim rząd kolorowych kamienic (najstarsza pochodzi z 1681 r.), to główny turystyczny punkt miasta.
The Nyhavn canal, and a row of colorful tenement houses next to it (the oldest one dates back to 1681) is the main tourist spot in the city.

tekst / by **AGNIESZKA MICHALAK**

redaktor prowadząca *Kaleidoscope* oraz dziennikarka *National Geographic Traveler*
managing editor of *Kaleidoscope* and journalist of *National Geographic Traveler*

PL

Życzy pani sobie na słono czy słodko – kelner uśmiechnął się przyjaźnie.

Śledzie na słodko? – zapytałam niepewnie. Polecam te w portugalskim porto, mamy też musztardowe, z sosem curry i jajkiem, z kaparami i czerwoną cebulą, wreszcie smażone. Chyba że woli pani makrelę lub pastę z wątróbek?

W żadnym razie – pomyślałam. Do Baru Frederica VI noszącego imię duńskiego króla przyszłam przecież na śledzie. Wybrałam więc te w porto i zaczęłam się rozglądać dookoła – w porze lunchu niemal wszyscy je tu zajadają, przegryzając ciemnym chlebem i popijając piwem. Mają spory wybór – 26 kranów, jak przed chwilą usłyszałam od kelnera.

Bar Frederic VI mijałam już kilka razy, spacerując bulwarem Frederiksberg Allé. Lubię tutejsze stojące na baczność wysokie bujne drzewa, autorskie butiki, artystyczne kawiarnie serwujące kawę przelewową, wreszcie teatr nazwany na cześć słynnej aktorki Betty Nansen, która zresztą wiele lat go prowadziła. Bar skusił mnie nie tylko dumnym szyldem i śledziowym menu, ale też panującą tu luźną atmosferą. Na jednej ze ścian dostrzegam fotografię Dana Turèlla, duńskiego pisarza, autora *Obrazków z Vangede* (1975) czy *Bluesa wielkiego miasta* (1977). Kelner, który stawia przede mną porcję upragnionych ryb okraszonych koperkiem, tłumaczy, że prozaik przesiadywał tu całymi dniami, a nawet próbował pisać. Zastanawiam się, czy jadł też śledzie w porto, które są idealnie doprawione i tak delikatne, że zmieniły mój sposób myślenia o tych rybach.

NOWOCZESNE ŻYCIE

Kopenhaga to miasto, które zmienia także myślenie o miejskiej przestrzeni. Wystarczy wyprawić się na dłuższy spacer wzdłuż kanałów lub wybrzeża, by dostrzec, że tu projektuje się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i tak, by mieszkańcom żyło się po prostu wygodnie.

ENG

"Would you like it salty or sweet?" The waiter smiles friendlily.

"Sweet herring?" I ask uncertainly. "I recommend the one in port. We also serve a fried mustard herring, with curry sauce, egg, capers and red onion. Unless you prefer mackerel or liver paste? No way. After all, herring is what brought me to the Frederik VI Bar and Restaurant (named after a Danish king). I choose the one in port and start looking around - at lunchtime, almost everyone here eats herring with dark bread and washes it down with beer. And the bar has quite a selection of beer - 26 taps, the waiter tells me. I actually passed the Frederick VI Bar several times while walking along Frederiksberg Allé. I like the boulevard's tall, lush trees standing at attention, its designer boutiques, the artistic cafes serving pour-over coffee, and the Betty Nansen Theatre. The famous actress actually ran it for many years. The bar lured me in with its imposing sign, herring menu, and relaxed atmosphere. I see a photograph of the popular Danish writer, Dan Turèll, whose works include *Images of Vangede* (1975) and *Big City Blues* (1977). The waiter, who puts a portion of the coveted fish, seasoned with dill, in front of me, explains that Turèll used to sit here all day and write. I wonder if he also had the perfectly seasoned, tender herring in port, which has completely changed my opinion of this fish.

MODERN LIVING

Copenhagen not only changes the way you think about food; it also alters your perception of urban space. You only have to take a long walk along the coast or any of the canals to see that the city was designed in accordance with the principles of sustainable development and for the comfort of the residents. The Copenhagen Harbour Baths – perfect for

1. Dziedziniec w Muzeum Sztuki SMK (Statens Museum for Kunst). Właśnie trwa tam wystawa prezentująca malarstwo doby baroku: *Baroque – Out of Darkness.*
Courtyard at the SMK Art Museum (Statens Museum for Kunst). Currently, there's an exhibition presenting the painting of the Baroque era: Baroque - Out of Darkness.

2. Nowoczesna dzielnica portowa BLOX to doskonały przykład zrównoważonego planowania przestrzeni miejskiej.
The modern BLOX port district is an excellent example of sustainable urban planning.

3. Kaktus Towers to luksusowe apartamenty na wynajem zaprojektowane przez duńskiego architekta Bjarke'a Ingelsa znanego z innowacyjnych pomysłów.
Kaktus Towers are luxury apartments for rent designed by the Danish architect Bjarke Ingels, known for his innovative ideas.

4. W dzielnicy Nørrebro znajdziecie sporo artystycznych kawiarni i autorskich piekarni, m.in. Rondo (na zdj.).
In the Nørrebro district you will find a lot of artistic cafes and original bakeries, e.g. Rondo (pictured).

1

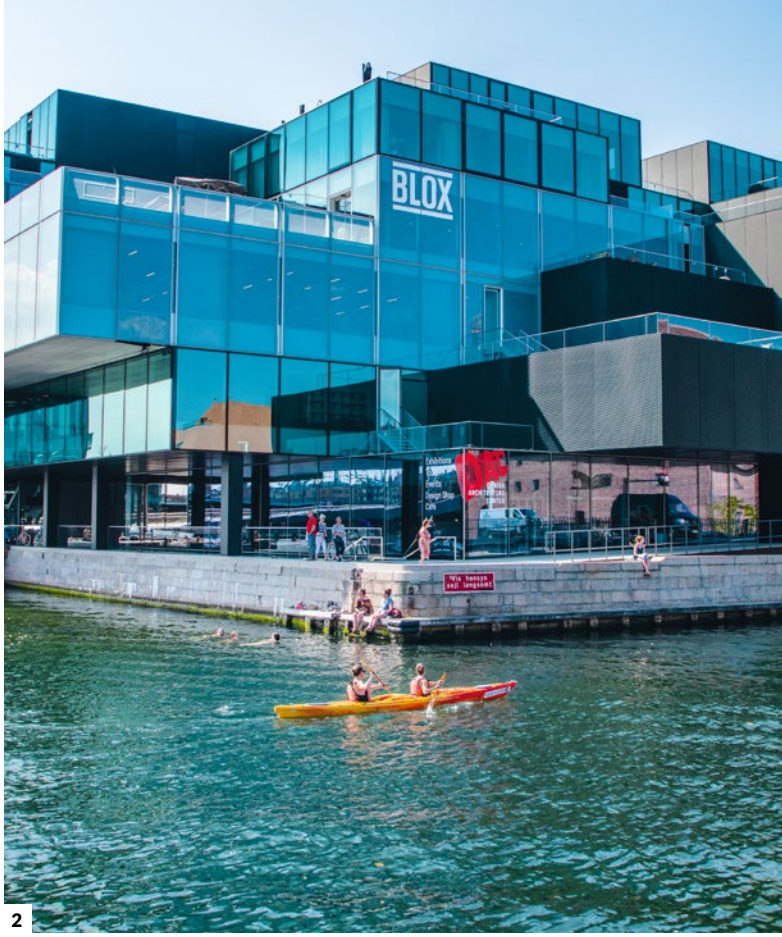

2

3

4

1

2

3

Z taką myślą powstały chociażby miejskie kąpielisko Københavns Havnebade służące do rekreacji i wypoczynku, designerski most Cirkelbroen łączący dwa brzegi kanału w portowej dzielnicy Christianshavns czy słynne Bliźniaki, jak o Bryggebroen mówią miejscowi. To przebudowane betonowe silosy na zboże (powstałe w latach 60.), które pełnią dziś funkcję modnych apartamentowców. Lubię też usiąść na trawie i podglądać studenckie życie, które toczy się wokół nowoczesnej bryły akademika Tietgenkollegiet. Słynny siedmiopiętrowy budynek zaprojektowano na planie koła, a do budowy wykorzystano głównie drewno. Ma panoramiczne okna, siedem pięter i wewnętrzny zazieleniony dziedziniec do wspólnego spędzania czasu. Nic dziwnego, że studenci walczą o każde wolne tu miejsce. Dziś jednak ciągnie mnie do Nørrebro – to jedna z ciekawszych części miasta, dzielnica hipsterów i wszelkich niezależnych dusz, ale przede wszystkim symbol nowoczesnego miejskiego życia i kopenhaskiej wielokulturowości. Kilka lat temu władze wspólnie z architektami, mieszkańcami oraz imigrantami, którzy tu się osiedlali, postanowili przeprojektować dzielnicę, by stała się bardziej przyjazna, komfortowa i promowała idee tolerancji. Efekt? Powstał m.in. Superkilen, czyli rozległy innowacyjny park miejski, w którym całe rodziny przychodzą na place zabaw i biorą udział w koncertach czy performansach, młodzież uprawia sport, a niektórzy pracują z laptopami. Ale to nie wszystko – imigranci postawili w dzielnicy swoje wyraźne stemple, dlatego ustawiono tu stoły piknikowe z Armenii, drzewa palmowe z Chin, ławki inspirowane brazylijskim wzornictwem czy kosze na śmieci rodem z Anglii. Nawet niektóre pokrywy włazów do studzienek przyjechały z Zanzibaru i Paryża. Nic dziwnego, że w ankiecie magazynu *Time Out* przeprowadzonej w 2021 r. Nørrebro została uznana za „najfajniejszą dzielnicę na świecie". Podkreślano zachwycającą mieszankę zabytków,

relaxation – were created with exactly this in mind. And convenience dictated the creation of the Circle Bridge (for pedestrians and cyclists), which connects the two banks of the canal in the Christianshavns harbour district, and the famous "Twins", as the locals call the Gemini Residence. This fashionable residential building was created by converting two concrete grain silos (built in the 1960s). I like to sit on the grass and watch student life go on around the modernist Tietgen Student Hall. This famous seven-storey building has a circular shape and is mainly made of wood. It has panoramic windows and a green courtyard. Not surprisingly, the competition to get a place here is fierce.

Today, however, I am drawn to Nørrebro. This is one of the most interesting parts of the city. It is a district of hipsters and free spirits, but above all, it has come to symbolise modern urban life and Copenhagen's multiculturalism. A few years ago, the authorities commissioned a team of architects, and sat down with the residents and immigrants who had settled here to discuss how the district could be redesigned to make it more friendly, comfortable and conducive to tolerance. This resulted in Superkilen, a vast innovative urban park, where whole families come to use the playgrounds, and where some young people play sports while others work on their laptops. But the immigrants have left their mark here too. You can see picnic tables from Armenia, palm trees from China, benches inspired by Brazilian design, and English garbage bins. Even some of the manhole covers come from Zanzibar and Paris. Not surprisingly, Nørrebro was named the coolest neighbourhood in the world in a 2021 Time Out magazine poll. The delightful mix of historical and ultra-modern architecture and the many dining options were decisive.

Kopenhaga to miasto, które zmienia myślenie o miejskiej przestrzeni. Tu projektuje się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i tak, by mieszkańcom żyło się wygodnie.

Copenhagen changes your perception of urban space. The city was designed in accordance with the principles of sustainable development and for the comfort of the residents.

1. Nowocześnie zaprojektowany park Superkilen to serce dzielnicy Nørrebro
The modern Superkilen park in the heart of the Nørrebro district

2. W dzielnicy Vesterbro zjecie zdrowo i ładnie.
In Vesterbro district you can eat healthily and beautifully.

3. Bali w Kopenhadze? Dlaczego nie. W takim basenie relaks gwarantowany. Może się nim poszczycić hotel Manon Les Suites.
Bali in Copenhagen? Why not. Such a pool is a promise of relax. It's the pride of The hotel Manon Les Suites.

ultranowoczesnej architektury oraz lokali gastronomicznych, od których się tu roi.

GDZIE MIESZKAŁ ANDERSEN

Kopenhaga to kompaktowe miasto – do najważniejszych punktów można dotrzeć piechotą lub rowerem. Zresztą posiadanie samochodu stało się tu wręcz niemodne. Stolicę Danii przecina aż 346 km ścieżek dla jednośladów – w ten sposób porusza się większość mieszkańców, włącznie z członkami parlamentu i... następcą tronu księciem Fryderykiem. Rower w Kopenhadze to instytucja – kierując się w stronę Nowego Portu, czyli Nyhavn (nazwa zarówno dzielnicy, jak i ulicy), mijam zatem rowery kawiarnie na kółkach, minirestauracje sushi, rowery kioski z gazetami, a nawet cargo-drink-bary. Już z daleka dostrzegam słynny kanał, a po jego obu stronach rzędy pocztówkowych różnobarwnych kamieniczek, przy których każdy szanujący się turysta musi mieć zdjęcie. W gwarnych restauracjach miło wypić chociaż lampę wina i popatrzeć na domy

WHERE ANDERSEN USED TO LIVE

Copenhagen is a compact city - its most important places are accessible on foot or by bike. Besides, owning a car has become almost unfashionable here. The city is criss-crossed by 346 km of cycling lanes, and this is how most Copenhageners get around, including MPs and even Crown Prince Frederik. The humble bicycle is a Copenhagen institution. As I head towards Nyhavn (i.e. Newport; this is the name of both the district and the street), I pass bicycle-cafes, mini-sushi restaurants, bicycle-kiosks with newspapers, and even cargo-drink bars. I can see the famous canal in the distance. There are rows of colourful picture-postcard tenement houses on either side. Every self-respecting tourist has to be photographed here. It's nice to sit back with a glass of wine in a busy restaurant and look out at the houses where Hans Christian Andersen lived (Nos. 67, 18 and 20). The district dates back to the reign of King Christian V in the 17th century. Back then, fishing boats were moored by

Przypominający wzgórze budynek Mountain Dwelling („górskie mieszkania") zaprojektowany przez duńską pracownię architektoniczną PLOT. Apartamenty zbudowano na garażach.
Mountain Dwelling, a hill-like building designed by the Danish architectural studio PLOT. The apartments were built on garages.

1

2

1. Klimatyczna knajpka Cadence (w dzielnicy Vesterbro).
The atmospheric Cadence restaurant (in the Vesterbro district).

2. Dzielnica portowa Nordhavnen to miejsce na rekreację dla całych rodzin.
Nordhahavnen is a recreation area for whole families.

©DANIEL RASMUSSEN/VISIT COPENHAGEN (5), MELANIE GANDO/VISIT COPENHAGEN (2), ADOBE STOCK (2), ISTOCKPHOTO

opatrzone numerami 67, 18 i 20 – mieszkał w nich Hans Christian Andersen. Początki dzielnicy sięgają zaś XVII w. i czasów króla Christiana V, kiedy przy kanale cumowały kutry rybackie, z których wyładowywano towary. Polecam przyjechać tu w okolicach Bożego Narodzenia, kiedy działa bajecznie oświetlony świąteczny targ.

ŚWIADECTWA HISTORII

Wprost z Nowego Portu wędruję do Pałacu Królewskiego Amalienborg, który jest rezydencją duńskiej rodziny królewskiej od 1794 r. Najlepiej dotrzeć tu w południe, kiedy odbywa się zmiana warty. Rodzina królewska urzęduje w rezydencji zwykle zimą (jeśli królowa jest w domu, powiewa sztandar). Pałac jest zaś częścią kompleksu czterech takich samych budynków zaprojektowanych w stylu rokoko usytuowanych wokół placu, którego centrum stanowi konny pomnik Fryderyka V. Wszystkie te dostojne budynki, podobnie jak portowe magazyny (częściowo przerobione na bloki mieszkalne) przypominają o dawnej świetności Danii jako monarchii i Kopenhagi jako ważnym porcie handlowym w czasach Hanzy. Są też świadectwem całkiem udanego dzieła, jakiego dokonał biskup Absalon, założyciel miasta. Jego pozłacana figura czuwa zresztą nad stolicą na XVI-wiecznym budynku ratusza. Ciekawe, co by dziś powiedział, widząc kierunek, w jakim zmierza jego Kopenhaga. ■

the canal and their goods unloaded. I recommend coming here around Christmas, when the fabulously lit Christmas market is open.

HISTORICAL TESTIMONY

From New Port, I make my way towards Amalienborg. This palace has been the residence of the Danish royal family since 1794. It's best to come here at noon, when the changing of the guard takes place. The royal family usually resides here during the winter (if the queen is at home, a flag is raised above the residence). The palace is part of a complex of four identical Rococo buildings enclosing a square courtyard with an equestrian statue of Frederick V in the centre. If you are interested in the history of the House of Glücksburg, which has ruled Denmark since 1863, be sure to check out the Palace Museum, which attracts nearly 80,000 visitors every year. All these august buildings, as well as the port warehouses (today partly converted into blocks of flats and eateries) are reminders of Denmark's former glory as a monarchy and of Copenhagen as an important trading port during the Hanseatic era. They are bear testimony to the impressive contribution of Bishop Absalon. His gilded figure watches over the city from the façade of the 16th-century town hall. I wonder what he would think of the direction that Copenhagen is heading today. ■

Moja Astana
MY ASTANA

poleca | recommends ***Dorota Żuchaj*** stewardessa PLL LOT

Stolica Kazachstanu to miasto niepodobne do żadnego innego, pełne gigantycznych budowli i kulturowych symboli. Oto miejsca, które polecam.

The capital of Kazakhstan is a city like no other. Astana is full of gigantic buildings and cultural symbols. These are the places I recommend.

Kazachowie byli nomadami, dziś również dobrze się czują na otwartej przestrzeni. W urbanistyce Astany dobrze to widać.
Kazakhs used to be nomads, and today they feel good in the open space as well. This is clearly visible in the urban planning of Astana.

1. Siedziba firmy KazMunayGas – w budynek wkomponowano wielki prześwit, aby utworzyć oś widokową między wieżą Bäjterek a centrum handlowym Chan Szatyr.
KazMunayGas Headquarters – a large opening was incorporated into the building to create a viewing axis between Bayterek Tower and Khan Shatyr Shopping Center.

2. Pomnik oraz wieża widokowa Bäjterek w centrum Astany.
The Bäjterek monument and viewing tower in the center of Astana.

3. Manty, czyli tradycyjne lepione pierożki z ciasta z mięsem i cebulą, gotowane na parze.
Manti - traditional steamed dumplings made of dough stuffed with meat and onion.

Współczesna Astana została zaprojektowana od zera i powstała na rozległym stepie. Wizja stworzenia nowej stolicy została oparta na projekcie znakomitego japońskiego architekta Kishō Kurokawa, który wygrał konkurs na najlepszą koncepcję rozwoju urbanistycznego miasta. To fascynujące połączenie nowoczesności oraz tradycji. Występują tu ekstremalnie niskie temperatury zimą (nawet do –35°C), a latem regularne upały przekraczające 35°C. Warto o tym pamiętać, wybierając się do tego miasta. Jego symbolem jest wieża Bäjterek. Mierząca 105 m wysokości konstrukcja nawiązuje do kazachskiego mitu o drzewie życia. Złota kula u szczytu symbolizuje zniesione przez mitycznego ptaka Samruka jajo. Z tarasu widokowego, który znajduje się wewnątrz złotej kuli, można podziwiać 360-stopniową zapierającą dech w piersiach panoramę Astany.
Modern Astana was designed from scratch and built on a vast steppe. The new capital was based on a masterplan by the prominent Japanese architect Kisho Kurokawa, whose submission had won the urban development concept competition. The city is a fascinating combination of modernity and tradition. The winters are extremely cold (with temperatures as low as -35° C), while the mercury regularly climbs above 35° C in summer. You might want to bear this in mind if you are planning to go there. Its most recognisable symbol is the Bayterek Tower. This 105 m structure refers to the Kazakh myth of the tree of life. The golden ball at the top symbolizes the egg laid by the mythical bird Samruk. From the observation deck, which is inside the golden ball, you get a breathtaking 360-degree panorama of Astana.

Dorota Żuchaj
stewardessa PLL LOT

Z lotnictwem związana od 2013 r. W swojej pracy najbardziej lubi różnorodność i brak monotonii. Oprócz lotnictwa kocha motocykle oraz grę w tenisa.
She's been associated with aviation since 2013. What she likes most about her job is variety and lack of monotony. Her other hobbies are motorcycles and tennis.

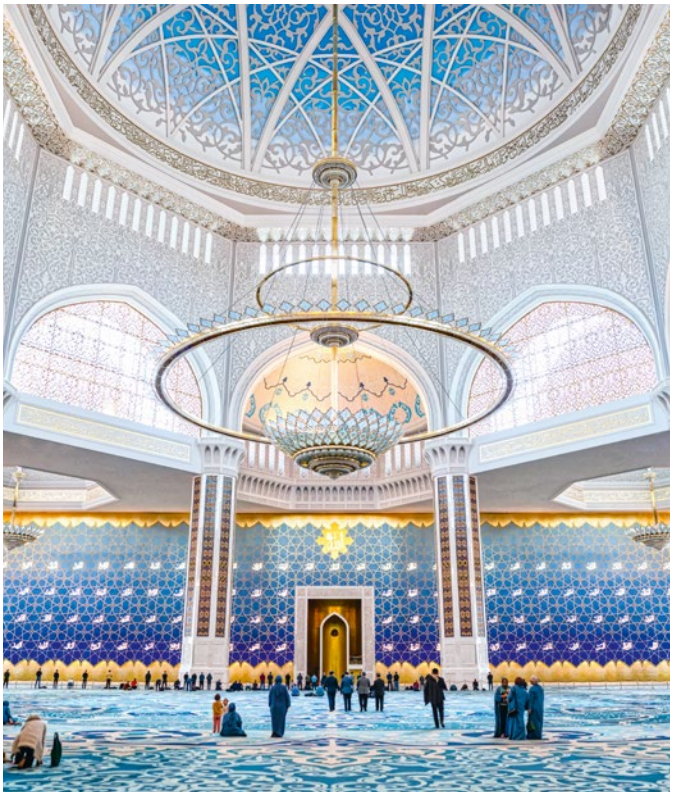

Nie przegap | Don't miss

CHAN SZATYR
KHAN-SHATYR

To centrum handlowe w kształcie namiotu jest świetnym przykładem, jak w Astanie miesza się tradycja z nowoczesnością. Nawiązujący do kazachskiej historii „namiot chana" ze stali i szkła ma 150 m wysokości i mieści nie tylko sklepy, ale też m.in. kino, spa, ogród botaniczny i aquapark z piaszczystą plażą. Zaprojektował go Norman Foster.
This shopping centre looks like a gigantic tent. It is a great example of how tradition meets modernity in Astana. The 150-metre "khan's tent" recalls Kazakh history. It is made of steel and glass, and houses not only shops, but also e.g. a cinema, a spa, a botanical garden, and an aquapark with a sandy beach.

WIELKI MECZET
THE GRAND MOSQUE

Ukończony w zeszłym roku Wielki Meczet to największa muzułmańska świątynia w Azji Środkowej. Może pomieścić 230 tys. wiernych, a cała jego powierzchnia to 10 ha. Listę „naj" można tu mnożyć, w meczecie leży m.in. największy dywan na świecie – o powierzchni 15 tys. m².
The Grand Mosque, completed last year, is the largest Muslim shrine in Central Asia. It can accommodate 230,000 people, and it covers 10 hectares. The list of record breaking items that can be found in the mosque goes on and on, e.g. the floor is covered with the largest carpet in the world (15,000 sq. m.).

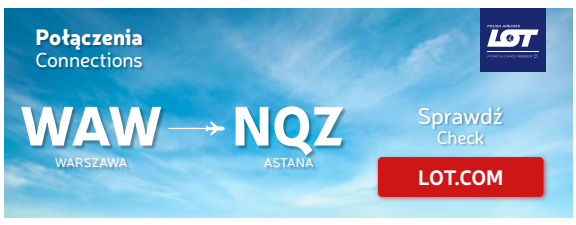

Spróbuj | Try

BESZBARMAK
BESHBARMAK

Tradycyjne danie kazachskie, którego podstawą jest gotowane drobno pokrojone mięso (głównie baranina, konina i wołowina), z którego przygotowuje się bulion. Dodawany jest do niego ręcznie robiony makaron w kształcie grubych wstęg oraz zielona cebulka.
A traditional Kazakh dish, which is based on cooked, finely chopped meat (mainly mutton, horse and beef, from which the broth is prepared). Hand-made pasta in the shape of thick ribbons and green onions are added.

© SHUTTERSTOCK (4), STOCKFOOD, ISTOCKPHOTO, ARCHIWUM PLL LOT

THAMES BRITISH SCHOOL WARSAW

Part of the Thames British School Group which has British International Schools in the UK, Spain and Poland.

- A leading international school in Warsaw that offers the full complement of education from 2.5 to 19 years.
- Fully accredited to deliver the Cambridge International Curriculum to Primary, Secondary (IGCSE) and High School (A LEVELS).
- Authorised to deliver the International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP)
- Teachers are qualified, experienced and native level speakers of English.
- More than 50 nationalities. International and multicultural atmosphere.
- Six campuses in and around Warsaw: Ochota Preschool, Ochota Primary School, Mokotow Primary School, Wlochy Primary and Secondary School, Piaseczno Campus and our new Mokotow High School.

Cambridge Assessment International Education

Cambridge International School

Diploma Programme

www.thamesbritishschool.pl

Kolejka na Wzgórze Zamkowe jest jedną z najstarszych na świecie – działa od 1870 r.
The cable car to Castle Hill is one of the oldest in the world - it has been operating since 1870.

Budapeszt
BUDAPEST

Stolicę Węgier można zwiedzać na wiele sposobów, na przykład korzystając z narodowego dobra – kąpielisk i termalnych źródeł.

We can get to know the capital of Hungary from many perspectives. One way is through its national treasure - baths and thermal springs.

tekst / by **MAGDALENA RUDZKA**

SZÉCHENYI

Największe w Budapeszcie (i w całej Europie) kąpielisko z trzema basenami zewnętrznymi, 15 wewnętrznymi i 10 saunami. A to wszystko zamknięte w okazałej, reprezentacyjnej XIX-wiecznej architekturze. W wodę zaopatrują Széchenyi dwa termalne źródła o temp. 74 i 77 stopni. Za całodniowy bilet zapłacimy 37 euro.
The largest swimming pool in Budapest (and Europe) with three outdoor pools, 15 indoor pools and 10 saunas. And all this enclosed in magnificent 19th-century architecture. Széchenyi is supplied with water by two thermal springs, with a temperature of 74 and 77 degrees Celsius. The cost for an all-day ticket is 37 EUR.

RUDAS

To z kolei łaźnia turecka. Jej historia sięga czasów tureckiej okupacji Węgier w XVI w. Atrakcją jest basen na dachu, z którego rozciąga się widok na Dunaj i pobliski most św. Elżbiety. W pobliżu znajduje się aż 21 źródeł termalnych. Wodę z niektórych można również pić.
... is a Turkish bath. Its history dates back to the Turkish occupation of Hungary in the 16th century. One if its many attractions is a rooftop swimming pool that gives a view of the Danube and the nearby Elizabeth Bridge. There are as many as 21 thermal springs nearby. You can also drink from some of them.

GELLÉRT

To z pewnością najbardziej stylowy kompleks kąpielisk i łaźni w całym mieście. Termy Gellérta mieszczą się w imponującym secesyjnym budynku ukończonym w 1918 r. Stoi on tuż obok równie eleganckiego hotelu Gellért. Korzystanie z tych łaźni to spa i obcowanie z architektonicznym dziełem sztuki w jednym. Podobnie jak w Szechenyi tutejsze baseny są koedukacyjne, co do niedawna było w Budapeszcie rzadkością. Przewagą nad innymi kąpieliskami jest w Gellércie duży wewnętrzny basen pływacki.
This is definitely the most stylish complex of pools and baths in the city. The Gellert Baths are housed in an impressive Art Nouveau building (completed in 1918), next to the equally elegant Gellert Hotel. These baths are like a spa and an architectural work of art rolled into one. As in Szechenyi, the local swimming pools are open to both sexes. This was a rarity in Budapest until recently. The advantage of Gellert over other bathing areas is its large indoor swimming pool.

PALATINUS

Ta łaźnia znajduje się na pełnej zieleni Wyspie Małgorzaty na Dunaju. Jej wielki plus to kilka dużych basenów na powietrzu. Wybudowana w latach 30. jest pięknym przykładem architektury modernistycznej. Korzystanie z Palatinusa to trochę jak wycieczka za miasto, chociaż wyspa leży niemal w środku Budapesztu.
This bathhouse is located on the green Margaret Island in the Danube. The main thing it has going for it are its several large outdoor pools. It was built in the 1930s and is a beautiful example of modernist architecture. Going to Palatinus is a bit like taking a trip out of town, although the island is almost in the middle of Budapest.

© LOOK PHOTOS, SHUTTERSTOCK (3), SIME/FREE, ISTOCKPHOTO, M.P.

PAYALLY

For Your Global Business to Win

You need a Financial Services Provider that has played the same game ...and Won

Exceptional Financial Services for Businesses with Global Ambitions

- International and Local Payments
- Multicurrency Account
- Currency Exchange
- Debit Cards
- Card Issuing
- Payment Gateway

www.payally.co.uk | info@payally.co.uk | 80 Coleman St., London EC2R 5BJ

PayAlly Limited is authorised by the Financial Conduct Authority under Electronic Money Regulations 2011 (firm reference number 944721) to issue electronic money (e-money) and provide payment services. SWIFT: PYYLGB2LXXX

Winobranie w winnicy Miłosz to ciężka praca, ale też mnóstwo dobrej zabawy.
Grape harvesting in the Miłosz vineyard is hard work, but also a lot of fun.

Lecimy na winobranie

LET'S GO GRAPE PICKING

Lubuskie Centrum Winiarstwa w Zaborze to największa w Polsce samorządowa winnica, w której od 8 lat odbywają się tradycyjne winiarskie dożynki.

The Lubuskie Winemaking Center in Zabor is the largest autonomous vineyard in Poland. Traditional wine harvest festivals have been held here for 8 years.

tekst / by **KONRAD KOZŁOWSKI**

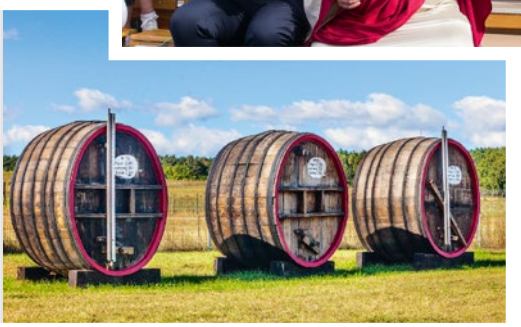

1

2

3

Korowód winobraniowy z udziałem Bachusa, jarmark, na którym odbywa się degustacja win lubuskich komentowana przez specjalistów i producentów, jest też strefa gastronomiczna serwująca m.in. lokalne miody czy sery, przestrzeń na animacje dla dzieci, wreszcie zwiedzanie parku oraz pałacu w Zaborze – na corocznym winobraniu w Lubuskim Centrum Winiarstwa sporo się dzieje. Na dożynki zjeżdżają nie tylko mieszkańcy województwa, ale też turyści z całego kraju. Wszyscy, świętując, dziękują winiarzom za ich ciężką pracę. Tegoroczna edycja odbędzie się w sobotę 23 września. Tymczasem uczestnicy ubiegłorocznej imprezy wciąż wspominają wspólne ścinanie winnych gron.

RUSZYLIŚMY DO PRACY

Na lubuskim winobraniu byłam pierwszy raz. Nigdzie nie widziałam tak rozśpiewanego korowodu! Przemieszczał się w kierunku winnicy Equus, gdzie czekały na nas ociekające słodyczą kiście czerwonych odmian regent i rondo – opowiada Anna, które przyleciała do Lubuskiego Centrum Winiarstwa z Warszawy. – Goście dostają sekatory oraz skrzynki i zbierają winogrono, aby wcielić się w rolę tych, którzy codziennie opiekują się winoroślami, zajmują się zbiorami i ciężko pracują, by wytwarzać wino.

Uczestników korowodu, uzbrojonych w nożyce i kosze, tradycyjnie na winnice poprowadził Bachus, czyli bóg winorośli i urodzaju, który podkreślał, że lubuskie wina z roku na rok są coraz lepsze. – Ubrałem się na roboczo, bo przecież ruszaliśmy do pracy – żartował rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Wojciech Strzyżewski, współgospodarz winnicy Equus. – Z roku na rok mamy więcej osób na kursach winiarskich i na studiach podyplomowych tej

ENG

A grape harvest procession led by a person dressed as Bacchus, a fair with Lubuskie wine tastings, commented on by specialists and wine producers, a catering zone serving local produce, such as honeys or cheeses, space for animations for children, and finally, Zabor Castle and the surrounding parkland - there is a lot going on at the Lubuskie Wine Centre during the annual grape harvest. The harvest festival attracts people from all over the country. Everyone celebrates, thanking the winemakers for their hard work. This year's edition will take place on Saturday, September 23. And those who took part last year still remember cutting the grapes from the vines together.

WE'VE ROLLED UP OUR SLEEVES

"This is my first time at the Lubuskie grape harvest. I have never seen such a singing procession anywhere. It was moving towards the Equss vineyard, where bunches of red Regent and Rondo varieties, dripping with sweetness, were waiting for us", says Anna, who flew to the Lubuskie Wine Center from Warsaw. "You are equipped with pruning shears and boxes and sent to collect grapes. You get into the role of those whose daily work is to grow vines, take care of the harvest and make wine."

1. Lubuskie Centrum Winiarstwa prowadzi też działalność edukacyjną w zakresie upraw winiarskich i popularyzuje kulturę winiarską.
The Lubuskie Wine Center also conducts educational activities in the area of wine cultivation and popularizes wine culture.

2. Huczna parada podczas winobrania w Zielonej Górze.
A grand parade during the grape harvest in Zielona Góra.

3. Udział publiczności w winobraniu jest bezpłatny. Podczas imprezy można się sporo dowiedzieć o produkcji wina.
Participation in the grape harvest festival for the members of the public is free. During the event you can learn a lot about wine production.

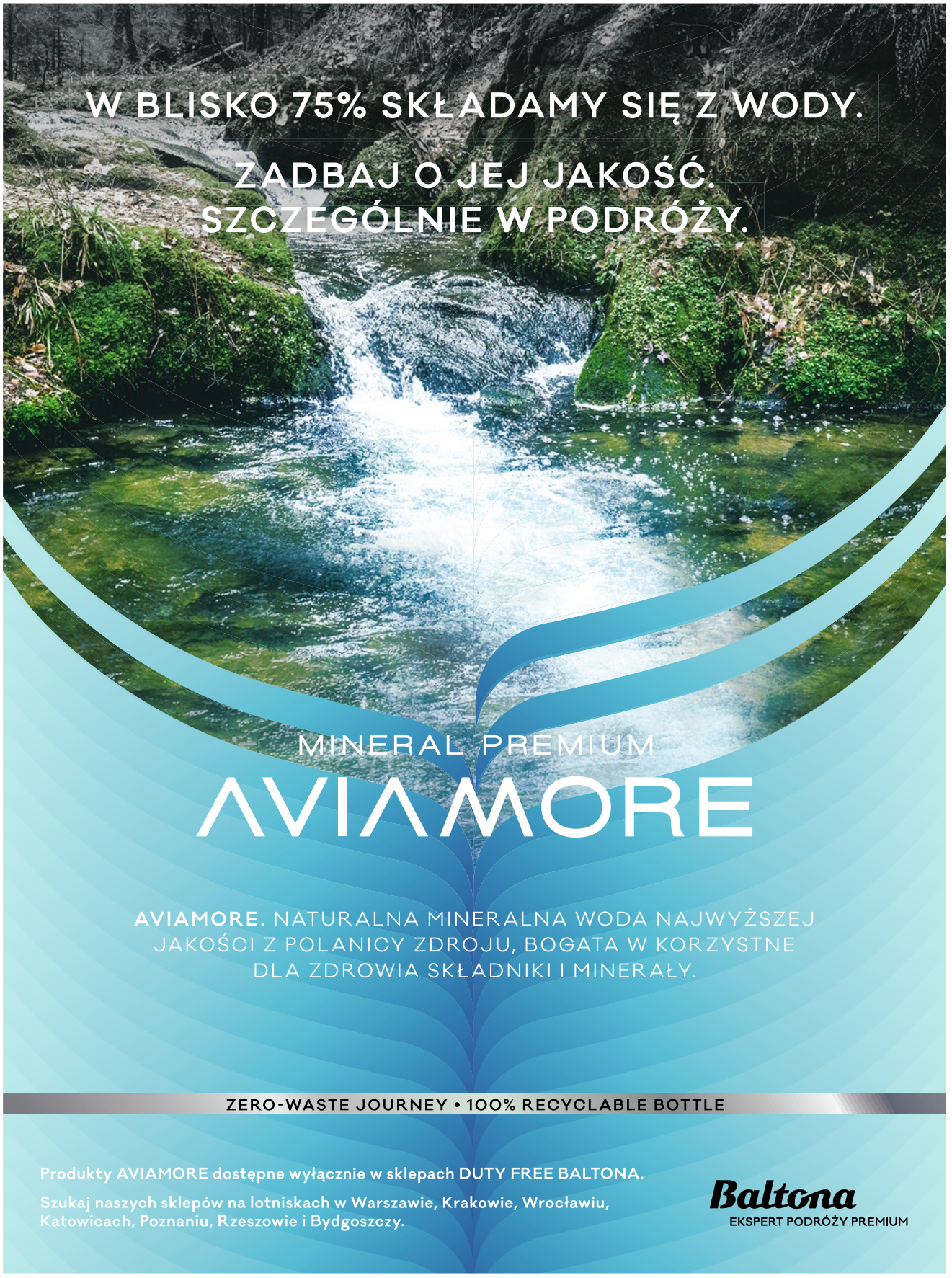
W BLISKO 75% SKŁADAMY SIĘ Z WODY.
ZADBAJ O JEJ JAKOŚĆ.
SZCZEGÓLNIE W PODRÓŻY.
MINERAL PREMIUM
AVIAMORE
AVIAMORE. NATURALNA MINERALNA WODA NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI Z POLANICY ZDROJU, BOGATA W KORZYSTNE DLA ZDROWIA SKŁADNIKI I MINERAŁY.
ZERO-WASTE JOURNEY • 100% RECYCLABLE BOTTLE
Produkty AVIAMORE dostępne wyłącznie w sklepach DUTY FREE BALTONA.
Szukaj naszych sklepów na lotniskach w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Katowicach, Poznaniu, Rzeszowie i Bydgoszczy.
Baltona
EKSPERT PODRÓŻY PREMIUM

1

2

Winiarstwo na ziemi lubuskiej ma ponad 850-letnią historię.

Winemaking in the Lubuskie region has over 850 years of history.

specjalności. Widać zatem, że winiarstwo staje się coraz popularniejsze, a ja zapraszam także do naszego ośrodka w Kalsku, gdzie można poznać sekrety robienia dobrego wina.

– Ta forma winobrania, na winnicy, bardzo mi odpowiada, bo w głównej roli występuje rzeczywiście wino i winiarstwo – mówił Grzegorz Jawornicki z Nowej Soli, smakując sok winogronowy, który sam pomagał tłoczyć właścicielowi winnicy Na Leśnej Polanie. – Świetna zabawa, ale i nauka. Ja też mam w ogrodzie kilka krzaków. Już postanowiłem, robię w tym roku wino.

KRAINA WINA

Jak podkreślają organizatorzy, święto wina pomaga Lubuszanom poznać regionalne zwyczaje i odrodzić tradycje winiarskie w województwie. – To nasza wspólna praca, również praca moich rodziców. Dziś winnicę prowadzę ja, ale to ich zasługa. Oni sprawili, że wytrwałam z tą tradycją. Teraz stoimy tu razem, lubuskie winnice kwitną, a wino płynie strumieniami. I to sprawia, że jestem bardzo dumna – opowiada Kinga Kowalewska-Koziarska z winnicy Kinga.

Winiarstwo na ziemi lubuskiej ma ponad 850-letnią historię. Uprawy winorośli pojawiły się tutaj już w połowie XII w. Obecnie w regionie zarejestrowanych jest 45 producentów wina, którzy uprawiają ponad 100 ha winnic, co daje mu pierwsze miejsce w Polsce pod względem areału. ■

The procession, armed with shears and baskets, is led to the vineyards by Bacchus, the god of vines and harvests, who emphasizes that Lubuskie wines are getting better every year. “I dressed in work clothes, because we were going to work”, joked the rector of the University of Zielona Gora, Prof. Wojciech Strzyzewski, co-host of the Equss vineyard. “More people enrol in winemaking courses and post-graduate studies in this specialty. So, you can see that winemaking is becoming more and more popular. I would also like to invite you to our centre in Kalsk, where you can learn the secrets of making good wine.”

"I thoroughly enjoyed grape picking”, says Grzegorz Jawornicki from Nowa Sol, as he tastes grape juice that he helped the owner of the Na Lesnej Polanie vineyard press. “It’s been great fun, but it’s also been educational. I also have some bushes in my garden. I've already decided, I'm making wine this year.”

THE LAND OF WINE

As the organizers emphasize, the wine festival helps Lubusz residents learn about regional customs and revive its winemaking traditions. “This is our joint work. It’s also the work of my parents. Today, I run the vineyard, but I owe it all to them. They made me cultivate this tradition. Now we stand here together, the vineyards of Lubuskie are blooming, and the wine never ceases to flow. And that makes me very proud", says Kinga Kowalewska-Koziarska from the Kinga vineyard.

Winemaking in the Lubuskie region has over 850 years of history. Viticulture appeared here in the mid-12th century. Currently, there are 45 registered wine producers cultivating over 100 hectares of vineyards. This puts the region in first place in Poland in terms of acreage. ■

1. Centrum Winiarstwa w Zaborze to ważny punkt na Lubuskim Szlaku Wina i Miodu. Wybudowano je u stóp wzniesienia, na którym powstała 33-hektarowa Winnica Samorządowa.
The Winemaking Center in Zabor is an important point on the Lubuskie Wine and Honey Trail. It was built at the foot of the hill on which the 33-hectare Self-Government Vineyard was established.

2. Na zeszłorocznym winobraniu nie zabrakło akcentów folklorystycznych. Wystąpił m.in. Lubuski Zespół Pieśni i Tańca.
At last year's grape harvest, there was no shortage of folklore accents, mong others, Lubuskie Dance Song Ensemble performed.

© MARCIN OLIVA SOTO, LUBUSKIE CENTRUM WINIARSTWA(3), (URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJ. LUBUSKIEGO (3), SHUTTERSTOCK (2)

YUNIVERSAL PODLASKI

yp.com.pl
85 747 30 30

YUNIVERSAL PODLASKI
MIESZKANIA Z JAKOŚCIĄ NA MEDAL

Lubię powęszyć

I LIKE TO SNIFF AROUND

SWOICH BOHATERÓW POZNAJE PODCZAS PISANIA, BO LUBI BYĆ PRZEZ NICH ZASKAKIWANY. Z WOJCIECHEM CHMIELARZEM, AUTOREM KRYMINAŁÓW, ROZMAWIAMY M.IN. O EKRANIZACJACH JEGO KSIĄŻEK, RODZINNYCH GLIWICACH I KICK-BOXINGU.

He only gets to know his characters once he starts writing. He likes to be surprised by them. We talk to **Wojciech Chmielarz**, the author of detective stories, about film adaptations of his books, his hometown of Gliwice and kick boxing.

tekst / by **AGNIESZKA MICHALAK**

PL

Ze zdjęcia reklamowego, które mam przed oczami, a które niedawno obiegło internet, patrzą na mnie trzej mężczyźni: reżyser Cyprian T. Olencki, aktor Mateusz Damięcki i Pan. Macie bardzo groźne miny, trzymając gardy. Brakuje tylko rękawic.

(śmiech) No tak, pan fotograf tak nas ustawił, nie było wyjścia. A rękawice zakładam na sali podczas treningów kick-boxingu.

To odskocznia od morderstw i zdrad, które opisuje Pan w swoich powieściach kryminalnych?

Też, bo jak każdy sport, świetnie czyści głowę. Na treningu nie mogę myśleć o niczym innym, bo inaczej ćwiczenia nie mają sensu. Jednak prawdziwy powód pojawienia się na sali był nieco bardziej prozaiczny. Pięć lat temu doszedłem do wniosku, że wypadałoby zadbać o wagę. Postanowiłem zacząć regularnie ćwiczyć, ale szukałem sportu, który nie byłby nudny. Spróbowałem kick-boxingu i biję się do dziś.

Wróćmy do zdjęcia, które powstało z okazji zekranizowania Pana kolejnej – po *Żmijowisku* i *Wyrwie* – książki. Jak to się stało, że *Prosta sprawa* pisana w odcinkach na Facebooku trafi na ekran?

To wynik zbiegu okoliczności. Jakiś czas temu napisałem serię o komisarzu Mortce – według mnie gotowy materiał na serial. Było nawet kilka prób ekranizacji, ale nic z nich nie wyszło. Tymczasem wychodzi coś, czego się całkiem nie spodziewałem. *Prosta sprawa* powstała spontanicznie w pandemii i tak jak Pani wspomniała, była publikowana w odcinkach na Facebooku. W tym trudnym czasie chciałem dać czytelnikom możliwość oderwania się, zapomnienia o tym, co jest za oknem. Okazało się, że jedną z osób, które ją czytała, był właśnie Cyprian Olencki. Któregoś dnia zadzwonił i zapytał, czy może kupić prawa do tytułu. Nie zastanawiając się, powiedziałem „tak". Tym bardziej że to był środek pandemii, lipiec 2020, i atmosfera była taka, że nie wiedziałem, czy za dwa miesiące będę jeszcze żył. Wtedy zdrowsi i młodsi ode mnie padali ofiarą covidu. Wkrótce potem okazało się, że to najprawdopodobniej najlepsza osoba, która mogła dostać ten materiał. Cyprian jest gościem z ogromną pasją tworzenia, wyczuciem kina gatunkowego, co zresztą udowodnił, realizując *Furiozę*. We wszystkich tego typu projektach kluczowe jest, by dany materiał trafił w ręce kogoś, kto naprawdę chce go zrealizować. Wtedy wszyscy zasuwają na planie, ale dobrze się przy tym bawią. Dlatego jestem przekonany, że wyjdzie coś fajnego.

ENG

There are three men looking out at me from the photo in front of me: director Cyprian T. Olencki, actor Mateusz Damięcki, and you. You're all keeping your guard up and have menacing expressions on your faces. The only thing that's missing are boxing gloves.

(laughs). Well, yes, the photographer set us up like this, there was no way out. And I actually do wear gloves during kick-boxing training in the gym.

Is this meant to be a break from the murders and treacheries that you describe in your crime novels?

There's that too. As with any sport, it allows you to clear your head. I can't think about anything else while I'm training, because otherwise there wouldn't be any point training. However, the real reason I first showed up at the gym was more prosaic. Five years ago, I came to the conclusion that I had to watch my weight. I made up my mind to start exercising regularly, but I was looking for a sport that wouldn't be boring. I tried kickboxing and I haven't stopped fighting since.

Let's get back to the photo, which was taken to mark the filming of your next book - after *Żmijowisko* and *Wyrwa*. *Prosta sprawa*, posted in instalments on FB, is going to be adapted. How did this come about?

It was a coincidence. Some time ago I wrote a series about Commissioner Mortka - in my opinion, it was tailor made for a series. There were even a few attempts to adapt it to the screen, but nothing came of it. Then, during the pandemic, I spontaneously created *Prosta sprawa*, which, as you mentioned, was published in instalments on Facebook. During this difficult time, I wanted to give my readers the opportunity to break away, forget about what was happening outside their windows. It turned out that one of the people who read it was Cyprian Olencki. One day, he called me and asked whether he could purchase the rights to it. I said "yes" without a moment's hesitation – especially since we were in the middle of the pandemic, July 2020, and the atmosphere was so gloomy that I didn't know whether I'd still be alive in two months. People who were healthier and younger than me fell victim to Covid. Soon afterwards, it turned out that Olencki was most likely the best person for me to give the material to. Cyprian is a man with a great passion for creating, a sense of genre cinema, which he proved while making *Furioza*. In any project of this type, it is crucial that the material ends up in the hands of someone who really wants to create something valuable out of it. That way, everyone will work hard on the set, but

Moja przeglądarka czasem kipi od hasel, których nie chciałby zobaczyć żaden policjant.
My browser is sometimes bursting with passwords that no cop would want to see.

Ma Pan wpływa na to, co wydarzy się na ekranie?
To dobre pytanie, ale odpowiedź jest złożona. I tak, i nie. Nie, bo mam jasne podejście do ekranizacji swoich książek – za to odpowiadają przede wszystkim reżyser, aktorzy i scenarzysta. Znają się na swojej robocie, a ja staram się im ufać i dawać możliwość wydobycia z moich treści to, co chcą. Nie wyobrażam sobie, że będę biegał po planie i sprawdzał, czy aby na pewno dobrze mnie odczytali. Zresztą najciekawsze jest, kiedy widzę wymyślony przeze mnie świat oczami kogoś innego. Fajnie, że ktoś wyciąga z moich kryminałów zupełnie zaskakujące dla mnie samego symbole i obrazki.

Ale w przypadku *Żmijowiska* był Pan współautorem scenariusza, podczas realizacji *Wyrwy* konsultantem scenariuszowym…
No właśnie, dlatego powiedziałem, że odpowiedź jest złożona, i w jakimś stopniu miałem wpływ na poprzednie realizacje. Do *Wyrwy* scenariusz napisał Mariusz Ciastoń, ja go przeczytałem i wysyłam zaledwie kilka uwag. Rozmawiałem też z producentami, mogłem sugerować aktorów, np. Grześka Damięckiego. Oczywiście końcowa decyzja należała do reżysera. W przypadku *Prostej sprawy* zaczęliśmy z Cyprianem od wspólnego rozpisania książki na odcinki. Jednak dla dobra projektu w pewnym momencie – po szczerej rozmowie – zrobiłem krok w tył (*śmiech*). Ponieważ pisanie jest dla mnie najważniejsze, nie byłem w stanie poświęcić wystarczającej ilości czasu na tę ekranizację.

W jednym z wywiadów powiedział Pan, że główny bohater *Prostej sprawy*, czyli Bezimienny, nosi cechy Clinta Eastwooda. Jakub Mortka, czyli bohater Pana pierwszych powieści, to nieustępliwy i inteligentny śledczy z warszawskiej policji, a detektyw Dawid Wolski, postać z kolejnych Pana kryminałów, jest lekko zblazowanym pracoholikiem. Jak Pan buduje postaci? Zwykle jest jakiś pierwowzór?
Akurat w przypadku Bezimiennego było nieco inaczej niż zwykle. Ponieważ książka powstawała w nietypowej formie i warunkach, ta postać jest rzeczywiście archetypowa. Oto mamy gościa, który przyjeżdża na zachód Polski, zabija wszystkich bandziorów i wyjeżdża. Wykorzystałem archetyp samotnego rewolwerowca i błędnego rycerza, czyli jedynego sprawiedliwego, który bezkompromisowo trzyma się swojego kodeksu moralnego. I zwalcza zło. Jednak zwykle przed przystąpieniem do pracy mam w głowie jakąś historię i zaczynam od tworzenia schematu fabuły. Poszczególnych bohaterów – nawet tych głównych, jak Mortka czy Wolski, poznaję naprawdę dopiero podczas pisania. Rzucam ich w pewne sytuacje i patrzę, jak się zachowują. Nie potrafię

they'll have a good time while they're at it. That's why I have good feelings about this project.

Do you have any influence on what happens on the screen?
That's a good question, but the answer is complex. Yes and no. No, because I have a definite attitude to the adaptation of my books – it's up to the director, the actors, and the screenwriter. They know their business, so I try to trust them and let them extract what they want from my content. I can't imagine running around the set, making sure they've read me right. Anyway, the most interesting thing is to see the world I've created through the eyes of someone else. It's fascinating to see how someone can extract the most surprising symbols and images from my detective novels.

But you co-wrote the script of *Żmijowisko*, and you were the script consultant for *Wyrwa* [The Breach].
That's why I said that the answer is complex and that I had some degree of influence on previous projects. The screenplay for *Wyrwa* was written by Mariusz Ciastoń. I read it and only made a few comments. I also talked to the producers. My suggestions were taken into consideration when choosing the actors, e.g. Grzesiek Damięcki. Obviously, the director made the final decision. With Prosta Sprawa, Cyprian and I started by breaking the book down into episodes. However, for the sake of the project, I took a step back after we had a frank conversation (*laughs*). Since writing is the most important thing for me, I wasn't able to devote enough time to this project.

You once said in an interview that Bezimenny, the main character of *Prosta sprawa*, has the characteristics of Clint Eastwood. Jakub Mortka, the hero of your first novels, is a fearless and intelligent investigator from the Warsaw police, and detective Dawid Wolski, a character from your next crime novels, is a slightly jaded workaholic. How do you build your characters? Is there a pattern?
Bezimienny was something of a departure. Since the book was created in an unusual form and under unusual conditions, this character is definitely archetypal. Here we have a guy who comes to the west of Poland, kills all the thugs and leaves. I used the archetype of the lone gunslinger and the knight errant, i.e. the only righteous person who uncompromisingly sticks to his moral code and fights evil. Usually, before I get down to writing, I have a story in my head and I start by creating the outline of the plot. I only get to know my characters - even the protagonists, such as Mortka or Wolski – once I start writing. I throw them into certain situations and watch how they behave. I can't create detailed characteristics in advance. Obviously, I have a plan, I know what is

z góry tworzyć szczegółowych charakterystyk. Mam oczywiście jakiś plan, wiem, co ma się wydarzyć, bo potrzebuję tego, by dążyć do rozwiązania. Ale wiem, że w trakcie pisania będę ten plan kilka razy zmieniał, pewnie wpadnę na lepsze rozwiązanie fabularne. Jest jednak jeden warunek, żeby takie pisanie się udało – trzeba pisać linearnie, od początku do końca. Trzeba panować nad książką, która musi żyć, a postaci muszą się naturalnie rozwijać wraz z rozwojem wydarzeń.

Jak długo pracuje Pan nad jedną powieścią? Zasiada Pan codziennie o 8.00 z kubkiem kawy i pisze?
O 9.00 (*śmiech*). Piszę zwykle codziennie do jakiejś 15.00. Gdyby ktoś popatrzył na mnie z boku, powiedziałby pewnie, że mam czysto biurową, nudną robotę. Owszem, bywa lekko nużąca, ale są momenty absolutnie fascynujące, głównie wtedy, kiedy zbieram materiały. Spotykam się ze specjalistami z różnych dziedzin, dowiadują się np., jak wygląda sekcja zwłok czy jak przemycić kokainę. Moja przeglądarka czasem kipi od haseł, których nie chciałby zobaczyć żaden policjant. Ale muszę być wiarygodny. Bardzo inspirują mnie też spotkania z czytelnikami – sporo się na nich dowiaduję, m.in. o czym tak naprawdę są moje kryminały. A żeby książka powstała od A do Z, potrzebuję pół roku.

À propos czytelników, akcja Pana najnowszego kryminału *Zwykła przyzwoitość*, który ukaże się jesienią, dzieje się na warszawskich Włochach. Pomysł miejsca narodził się na spotkaniu autorskim.
Zwykle jest tak, że wpada mi do głowy jakaś historia, która jest inspirowana miejscem akcji. Na przykład pomysł na kryminał „Za granicą", który dzieje się w Chorwacji, powstał na moim urlopie, kiedy odpoczywałem właśnie w tym kraju. Jeśli chodzi o „Zwykłą przyzwoitość", długo się zastanawiałem, w które miejsce wrzucić Bezimiennego. W dwóch poprzednich częściach, czyli „Prostej sprawie" i „Długu honorowym", grasował na prowincji, robił porządek i wracał. Tym razem potrzebowałem przełamania schematu i dużego miasta. Wybór padł na Warszawę, bo tu mieszkam – na Ursynowie. Las Kabacki znam jak własną kieszeń, lubię też klimat Pragi i początkowo tam chciałem powęszyć i umieścić akcję. Jednak po spotkaniu autorskim we Włochach podszedł do mnie pewien pan i rzucił żartem, że dzielnica ma świetny powieściowy potencjał. Zaproponował oprowadzanie po Włochach, na co chętnie przystałem. Okazało się, że miał rację i ta część Warszawy ma wiele ciekawych zakamarków, zaułków i podwórek.

Z Pańskich książek można poznać i Mazury, Karkonosze, i Jelenią Górę, wreszcie rodzinne Gliwice.

Nie wyobrażam sobie, że będę biegał po planie i sprawdzał, czy aby na pewno realizatorzy dobrze mnie odczytali.
I can't imagine running around the set, checking whether the directors read me well.

going to happen, because I need it to work towards a solution. But I know that I'm going to change this plan several times in the course of writing, that I will most probably come up with a better plot resolution. However, there is one condition for such writing to succeed - you have to write linearly, from beginning to end. You have to control the book, which has to live its own life, and the characters have to develop naturally as the events unfold.

How long does it take you to finish a novel? Do you sit down at your desk every day at 8:00 with a cup of coffee and start writing?
Actually, 9:00 *(laughs)*. I usually write until about 3:00 p.m. every day. Anyone watching from outside would probably think that I had a mundane clerical job. Yes, it can get a bit tedious at times, but there are some absolutely fascinating moments, especially when I collect materials. I meet specialists in various fields, I learn, for example, what an autopsy looks like or how to smuggle cocaine. My browser is sometimes bursting with passwords that no cop would want to see. But I have to be credible. Meeting my readers is also really inspiring. I learn a lot from them, including what my crime fiction is really about. And it takes roughly six months to create a book from A to Z.

Do you still enjoy writing?
Absolutely. It might be my job, but it still floats my boat. If that ever changes, I'll find something else to do.

Speaking of readers, the action of your latest crime story *Zwykła przyzwoitość*, which will be released in autumn, takes place in Warsaw's Włochy district. The idea for the setting was born at a meet-the-author session.
The stories I come up with are usually inspired by their settings. For example, the idea for *Za granicą*, which takes place in Croatia, was born while I was on vacation there. As for *Zwykła przyzwoitość*, I spent a long time wondering where to put Bezimienny. In the two previous instalments, i.e. *Prosta sprawa* and *Dług honorowy*, he prowled the provinces. This time, I needed to break the pattern and place the plot in a big city. I chose Warsaw, because this is where I live - in Ursynow. I know Kabacki Forest like the back of my hand. I also like the atmosphere of Praga, and that was where I initially wanted to sniff around and place the action. However, after that meet-the-author session in Włochy, a gentleman approached me and said jokingly that the district had a lot of potential for a novel. He offered to show me around Włochy, and I readily accepted. It turned out that he was right and this part of Warsaw has many interesting corners, alleys and backyards.

ZIMA 23/24 w sprzedaży!

ITAKA

WWW.ITAKA.PL

ODLEĆ NA ZIMĘ!

Nowości: Brazylia, Sri Lanka, Kenia

Z turysty do podróżnika z SeePlaces

Sprawdź ofertę wycieczek fakultatywnych na całym świecie.

Z kodem rabatowym
LOT23 uzyskaj 5%
zniżki na wszystkie atrakcje!*

* kod rabatowy jest ważny do 30.09.2023 r.

itaka.seeplaces.com
seeplacescom
seeplacescom

Co tam Pana ukształtowało?
Pewnie widok książek, i u dziadków, i w moim domu. Knajpy Mleczarnia i Szuflandia, w których wysiadywałem z kolegami. Sklep z płytami, do którego zachodziłem z wypiekami na twarzy, księgarnia czy biblioteka przy Kościuszki, z której wypożyczałem Holmesa, Chandlera – tradycja czarnego kryminału zawsze była mi bliska. Lubiłem też prozę Zbigniewa Nienackiego czy Edmunda Niziurskiego. Pamiętam zachwyt nad wybitną powieścią Henninga Mankella „O krok". To jeden z najlepszych kryminałów, jakie czytałem w życiu. Być może dziś się zestarzał, jednak to, co wtedy w tym gatunku zaproponował Mankell, skupiając się na wątku społecznym, było niezaprzeczalnie nowatorskie i świeże.

To już wiem, skąd u Pana zacięcie społeczne i silne psychologiczne wątki. A w którym momencie w młodym Chmielarzu narodził się pisarz?
Nie wiem, bo piszę, od kiedy pamiętam. Zawsze też wiedziałem, że chcę dzielić się z innymi historiami, które rodzą mi się w głowie. Moja pierwsza pełnokrwista powieść powstała na studiach, ale nikt nie chciał jej wydać. Po gruntownej analizie doszedłem do wniosku, że jedyne, co mi się w niej udało, to watek kryminalny. Dostrzegłem też potencjał, jaki drzemie w ograniczeniach formalne związanych z tym gatunkiem. On mnie nie ogranicza, a nakręca. Po studiach byłem kilka lat dziennikarzem, więc też pisałem, a w 2012 r. udało się wydać *Podpalacza*.

A trzy lata później za *Przejęcie* zgarnął Pan Nagrodę Wielkiego Kalibru. Dziś ma na koncie 16 powieści kryminalnych, a Mortkę i Wolskiego zna każdy ceniący się wielbiciel kryminałów. W jakim jest dziś Pan momencie?
Mam wrażenie, że jestem na szczycie, a na pewno go widzę.

Co to oznacza?
Moje książki nieźle się sprzedają i trafiają na ekran. Mam oddane grono czytelników, w odpowiedniej skali osiągnąłem zadowalający poziom popularności i jestem w stanie utrzymać się z pisania. Co w tym zawodzie wcale nie jest takie oczywiste. Mam też poczucie, że w swoim gatunku niewiele już mogę osiągnąć. A jeśli nawet da się pójść piętro wyżej, to nie mam pewności, czy jestem gotów spełniać warunki, które panują na tym piętrze. W końcu w życiu nie chodzi tylko o to, by całkowicie poświęcić się pracy. Nawet jeśli się ją bardzo kocha. ■

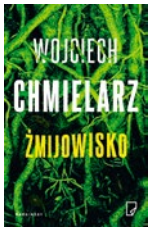

Wojciech Chmielarz

Pisarz i dziennikarz, autor kryminałów. Za powieść *Przejęcie* w 2015 r. dostał Nagrodę Wielkiego Kalibru. Jesienią ukaże się jego najnowszy kryminał *Zwykła przyzwoitość*.
Writer and journalist, author of detective stories. In 2015, he received the Grand Caliber Award for his novel *Przejęcie*. In the autumn, his latest detective novel *Zwykła przyzwoitość* will be published.

People can get to know Masuria, the Karkonosze, Jelenia Góra, and finally your hometown of Gliwice, from your books. What were the things that shaped you in Gliwice?
Most probably the books that I saw at home and at my grandparents' place, the Mleczarnia and Szuflandia pubs, where I used to hang out with my friends, a certain record store, which I used to visit with goosebumps, one of the local bookstores, and the library in Kościuszki Street, from which I borrowed Holmes and Chandler - the noir tradition has always been close to my heart. I also liked the prose of Zbigniew Nienacki and Edward Nizurski. I remember the impression that Henning Mankell's outstanding *One Step Behind* made on me. This is one of the best crime novels I've ever read. It might be a little dated now, but what Mankell introduced into the genre by focusing on the social thread was undeniably innovative and fresh at the time.

Now I know where your social interest and psychological themes come from. When was the writer born in the young Chmielarz?
I can't tell because I've been writing for as long as I can remember. I've always known that I want to share the stories that come out my head. I wrote my first real novel while I was a student, but nobody was interested in publishing it. Once I'd thoroughly analysed the book, I concluded that the only thing I'd got right was the plot. I also noticed the potential of the formal limitations associated with the genre. But that doesn't hold me back, it gets me fired up. After graduation, I worked as a journalist for several years, but I also wrote, and *Podpalacz* was published in 2012.

And three years later, you won the Grand Caliber Award for Przejęcie. You've now written 16 crime novels, and Mortka and Wolski are known to every self-respecting crime fiction lover. At what point in your career are you today?
I have a feeling that I'm at my peak or close to it.

Why do you say that?
My books sell pretty well and they're adapted for the big screen. I have my circle of devoted readers, I've reached a satisfying level of popularity as per my standards and I can make a living from writing, which is by no means a given in this profession. I also feel that there's not much more I can achieve in my genre. And if I manage to go higher, I'm not sure I'll be able to meet the conditions prevailing up there. At the end of the day, there is more to life than devoting yourself to work. Even if you love what you do deeply. ■

©DAWID GRZELAK (3), M.P.

PARIS, TOUJOURS À L'AVANT-GARDE !

Le spectateur qui franchit pour la première fois le seuil du Théâtre Elizabeth Czerczuk est impressionné par ce lieu à part, en dehors des codes et du temps présent. L'ambiance onirique et la décoration baroque le plongent d'emblée dans une atmosphère de cabaret berlinois des années folles, avant d'être happé par la force éruptive et dantesque d'un spectacle porté par une équipe de trente comédiens, danseurs et musiciens.

Teatr Elizabeth Czerczuk — T.E.C. niezwykłe miejsce na kulturalnej mapie Paryża, gdzie ożywa geniusz wielkich mistrzów sceny.
Elizabeth Czerczuk to artystka wszechstronna — poza twórczością reżyserki, aktorki, choreografki i tancerki teatralnej, zajmuje się pracą pedagogiczną, teorią dramatu, a także zarządza projektami kultury. Jest doktorem sztuk teatralnych, absolwentką Akademii Teatralnej w Krakowie, odznaczoną tytułem „Ambasadorki polskiej kultury we Francji" w 2020 roku i platynowym medalem Francuskiej Akademii Sztuki, Nauki i Literatury w 2019.

Elizabeth Czerczuk jest doceniana przez europejskie instytucje kultury, m. in. za rolę szefa projektu i dyrektora europejskiego programu artystycznego *Homme@Home* (2013), finansowanego przez Komisję Europejską, z udziałem artystów polskich, francuskich, belgijskich i greckich. Najgłośniejsze spektakle w jej reżyserii z ostatnich lat to: tryptyk wg S. I. Witkiewicza Nienasyceni (*Requiem dla artystów*, *Dementia Praecox* i *Matka*) (2017-18) oraz *Yvona*, według Iwony, księżniczki Burgunda Gombrowicza (2019). W tym ostatnim E. Czerczuk gra rolę tytułową. Przyjęte z aplauzem przez francuską krytykę i widzów spektakle te gościły na festiwalach w całej Europie, w tym kilkakrotnie na festiwalu teatralnym w Awinionie. W swoich poszukiwaniach artystka idzie śladem swoich mistrzów: J. Grotowskiego, T. Kantora, H. Tomaszewskiego i Z. Kalińskiej.

Od 2013 roku teatr T.E.C. mieści się w nowej, obszernej siedzibie w 12 dzielnicy Paryża, na powierzchni ponad tysiąca metrów kwadratowych. Tutaj też znajduje się szkoła teatralna założona przez artystkę, **Laboratorium Ekspresji Teatralnej** (L.E.T.) i **Laboratorium Form Radykalnych**, miejsce spotkań i dyskusji artystów, filozofów, pisarzy i dziennikarzy o reinterpretacji wielkich mistrzów teatru.
W tym roku T.E.C. proponuje nam ambitny program kulturalny, m. in. spektakle *Dziś są moje urodziny*, inspirowany ostatnią partyturą mistrza teatru T. Kantora, *Dementia Praecox* na motywach sztuki Witkacego, lektury choreograficzne oparte na twórczości J. Geneta. A u progu nowego sezonu 2023-2024 teatr organizuje **Festiwal Form Radykalnych** i przygotowuje nową premierę *Yvony* według W. Gombrowicza. Dzięki różnorodności działań artystycznych Elizabeth Czerczuk stała się w ostatnich dekadach niekwestionowaną ambasadorką polskiej kultury nad Sekwaną. Warto przypomnieć słowa byłego ambasadora RP w Paryżu (1996-2001), prof. Stefana Mellera, skierowane właśnie do Elżbiety Czerczuk: „Pani obecność na scenie teatralnej Paryża pozwoliła przybliżyć francuskiemu widzowi ducha polskiego teatru i polskiej sztuki dramatycznej".

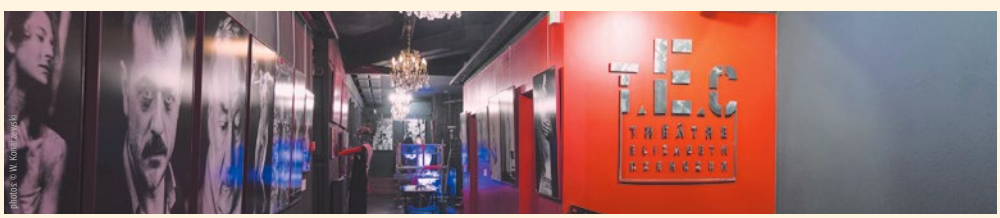

Le Théâtre Elizabeth Czerczuk (T.E.C.), un lieu unique à Paris où s'épanouit la tradition revivifiée des grands créateurs du théâtre d'avant-garde européens.

Elizabeth Czerczuk, artiste européenne, franco-polonaise, multipolaire au rayonnement international reconnu — metteure en scène, danseuse, comédienne, chorégraphe, pédagogue, théoricienne du théâtre et gestionnaire de projets culturels —, Elizabeth Czerczuk, fondatrice du T.E.C., se sert des langages de la modernité pour émouvoir et créer des espaces de pensée originaux. Docteure ès arts dramatiques, diplômée des Conservatoires Nationaux Supérieurs de Cracovie et de Paris, désignée Ambassadrice de la culture polonaise en France par l'ambassade de Pologne à Paris en 2020 et 2022, et distinguée par la médaille de platine de l'Académie des Arts–Sciences–Lettres en 2019, Elizabeth Czerczuk est reconnue par les instances culturelles européennes pour, entre autres, son rôle de chef de projet et directrice artistique du programme européen *Homme@Home* en 2013 .

Le Théâtre T.E.C. est également le siège du **Laboratoire de Radicalité Artistique** dont l'objectif est de réunir des artistes, des philosophes, des écrivains et des journalistes qui pensent le théâtre d'aujourd'hui au regard de l'héritage des grands maîtres européens. Ses plus grands spectacles : le triptyque *Les Inassouvis* (*Requiem pour les artistes*, *Dementia Praecox* et *Matka*), selon Witkiewicz (2017-2018) et *Yvona* d'après *Iwona, księżniczka Burgunda* de W. Gombrowicz (2019), reçus avec enthousiasme par la presse et le public français, ont été présentés à Avignon et dans d'autres festivals européens.

En ce printemps 2023, le Théâtre vous accueille avec un programme d'une haute exigence culturelle et vous propose la création contemporaine la plus innovante : *Aujourd'hui, c'est mon anniversaire*, d'après la dernière partition de T. Kantor ; *Dementia Tremens*, inspiré de lœuvre de St. I. Witkiewicz ; les lectures chorégraphiées autour de J. Genet, sans oublier le **Festival des Formes Radicales** programmé pour septembre 2023 ou encore une nouvelle première d'*Yvona*, d'après l'œuvre de W. Gombrowicz, en octobre de cette même année.

T.E.C
THÉÂTRE
ELIZABETH
CZERCZUK

PARIS FRANCE

" Ten radykalny teatr angażuje całego człowieka - wnętrze, emocje i myśl (...) Mamy tu do czynienia z czym więcej niż tylko spektaklem - to niezwykłe porywające widza doświadczenie, które zachwyca wszystkich nienasyconych paryskiego świata teatralnego"

- zauważa krytyczka elitarnego periodyku teatralnego znad Sekwany «La Terrasse».

T.E.C - 20, rue Marsoulan - 75012 PARIS - www.TheatreElizabethCzerczuk.fr

KOSMICZNE

ARCYDZIEŁO

COSMIC MASTERPIECE

tekst / by **MAGDALENA RUDZKA**

W mitologii skandynawskiej była uważana za refleksy odbite od tarcz i zbroi walkirii. Dziś wiemy, jak powstaje, ale nauka wcale nie ujęła jej magii.

In Scandinavian mythology, auroras were thought to be the light reflected from the shields and armour of the Valkyries. Today we know how they are created, but science cannot capture even a fraction of their magic.

Zorza polarna to jedno z najpiękniejszych i najbardziej fascynujących zjawisk na naszej planecie – i poza nią.

The northern lights are one of the most beautiful and the most fascinating phenomena on our planet - and beyond.

PL

Stwierdzono, że zorze występują także na Jowiszu i Saturnie, planetach obdarzonych, podobnie jak Ziemia, polem magnetycznym. Ma ono zasadnicze znaczenie w powstawaniu zorzy. Strumień zjonizowanych cząstek emitowanych przez Słońce, tzw. wiatr słoneczny, wpadając w ziemską atmosferę, wzbudza atomy gazów ją tworzących – tlenu, wodoru, azotu. Zaczynają świecić, tańcząc w polu magnetycznym na wysokości ok. 100 km. Za zielony kolor zorzy odpowiadają atomy tlenu, a czerwony i fioletowy – azotu. Cząstki wiatru słonecznego, ze względu na swój ładunek elektryczny, poruszają się wzdłuż linii pola magnetycznego, w kierunku jego biegunów (znajdujących się blisko biegunów geograficznych). Najczęściej więc zorza powstaje w rejonach podbiegunowych, na dalekiej północy lub południu. A także w okresach wysokiej aktywności Słońca i po silnych rozbłyskach na jego powierzchni. Wybuch słoneczny w 1859 r. był podobno tak silny, że zorza pojawiła się nawet na Hawajach.

POLOWANIE NA SPEKTAKL

Na półkuli północnej zorze regularnie występują m.in.: na północy Norwegii, Szwecji, Finlandii i Grenlandii oraz na północy Kanady, Alaski i Rosji. Sezon na wypatrywanie zórz na dalekiej Północy rozpoczyna się we wrześniu i trwa do kwietnia. Tylko wtedy noce są tam wystarczająco ciemne i długie. Dokładnie ten sam spektakl można obserwować i na południu naszej planety, sęk jednak w tym, że teren Antarktydy jest prawie niezaludniony i trudno dostępny. Mieszkańcom półkuli północnej pod tym względem się więc poszczęściło. Aktywność Słońca układa się w cykle o długości ok. 11 lat. Najbliższe jej maksimum przypadnie mniej więcej w 2025 r. – zatem najwyższy czas zacząć planować podróże na daleką Północ.

ZJAWISKO DLA CIERPLIWYCH

A gdzie jechać i jak zorzę obserwować? Spytaliśmy Karola Wójcickiego, popularyzatora astronomii, podróżnika, dziennikarza i organizatora wypraw zorzowych. – Najlepszymi kierunkami dla mieszkańców Europy są północna Skandynawia i Islandia – odpowiada. Doskonałym i dobrze skomunikowanym punktem wypadowym do obserwacji jest np. norweskie Tromsø. Na początku i końcu sezonu zorzowego, czyli we wrześniu i marcu, trochę lepsza będzie Islandia, bo na jej szerokości geograficznej w tym czasie noce są dłuższe niż dalej na północ. Wójcicki radzi, by wyjazd trwał przynajmniej kilka dni – a właściwie nocy. Najczęściej zobaczenie zorzy uniemożliwia zła pogoda, więc bywa, że trzeba poczekać na bezchmurne niebo. Nie możemy się też spodziewać, że spektakl będzie trwał przez całą noc albo o godzinie, która nam akurat pasuje.

ENG

The northern lights are one of the most beautiful and fascinating phenomena on our planet - and beyond. It has been proven that auroras also occur on Jupiter and Saturn. Similar to Earth, these planets have magnetic fields. A magnetic field is essential to the formation of an aurora. A stream of ionized particles emitted by the Sun (i.e. a solar wind) excites the atoms of the oxygen, hydrogen and nitrogen gases that make up the aurora, as it enters the earth's atmosphere. The atoms start to glow by "dancing" in the earth's magnetic field at an altitude of about 100 km. Oxygen is responsible for the green in the aurora, and nitrogen for the red and purple. The solar wind particles, due to their electric charge, move towards the poles of the earth's magnetic field (located close to its geographic poles). For this reason, auroras are mostly formed in the polar regions. They are also more common during periods of high solar activity and after strong flares on the surface of the sun. The solar outburst in 1859 was reportedly so strong that the aurora was even visible in Hawaii.

HUNTING FOR THE SPECTACLE

In the northern hemisphere, auroras regularly occur in the north of Norway, Sweden and Finland, and in Greenland and the north of Canada, Alaska and Russia. The season for the northern lights in the far north starts in September and lasts until April. Only then are the nights dark and long enough there. While the same spectacle can obviously be observed near the south pole, the Antarctic area is practically uninhabited and difficult to access. Solar activity occurs in cycles of about 11 years. The next maximum will fall around 2025 - so it's high time to start planning your trip to the far North.

PHENOMENA FOR THE PATIENT

We asked Karol Wójcicki, a populariser of astronomy, traveller, science journalist, and organizer of aurora expeditions, where to go and how to observe an aurora. "The best destinations for Europeans are northern Scandinavia and Iceland", he replies. An excellent and well-connected starting point for observation is Tromsø in Norway. At the beginning and end of the aurora season, i.e. in September and March, Iceland is a somewhat better location, because at its latitude at this time the nights are longer than they are further

100 km

nad powierzchnią Ziemi – na tej wysokości tworzy się zorza polarna
kilometers above the Earth's surface - this is where the northern lights are formed

1859 r.

w tym roku zanotowano najsilniejszy w historii wybuch słoneczny
the year the strongest solar flare ever recorded occured

11 lat

mniej więcej tyle trwa cykl aktywności Słońca
roughly the length of a solar activity cycle

Na obserwacjach trzeba będzie spędzić kilka nocnych godzin, np. od zmierzchu ok. godz. 19 do północy. Trzeba też zatroszczyć się o to, by mieć dobry widok na niebo, niezakłócony przez las czy wzgórza. Cierpliwość będzie niezbędna, ale jeśli ją mamy, a planów nie pokrzyżują nam chmury, szansa na zorzę będzie duża. Poza tym możemy śledzić nie tylko pogodę ziemską, ale i słoneczną, dostępną w wielu aplikacjach na telefon (np. Aurora Alerts czy NorwayLights). Bywa, że na podstawie ich prognoz daje się przewidzieć wystąpienie zorzy z dokładnością do kilkunastu minut. – Podróżuję na północ już 10 lat i spędzam tam co roku ok. 60 nocy na obserwacjach. Tylko dwa razy przy dobrej pogodzie zorza mnie zawiodła – opowiada Wójcicki.

DALEKO OD ŚWIATEŁ

A czy można obserwować zorzę w Polsce? Tu autor bloga „Z głową w gwiazdach" nieco studzi nasze oczekiwania. Oczywiście podczas silnych burz magnetycznych wywołanych dużą aktywnością Słońca są na to perspektywy, ale zorza będzie nieporównywalnie słabsza niż na dalekiej Północy. Aby mieć jakiekolwiek szanse, by ją zobaczyć, trzeba udać się w miejsce jak najdalsze od świateł ludzkich siedzib i obserwować północny horyzont. Tu może się przydać mapa zanieczyszczenia światłem dostępna pod adresem *lightpollutionmap.info*. Jedynym w Polsce miejscem z naprawdę ciemnym niebem są Bieszczady. Jeśli weźmiemy ze sobą aparat fotograficzny i zrobimy zdjęcia z długim czasem ekspozycji – zarejestrujemy więcej światła. Być może, choć gołym okiem zorzy nie zobaczymy, uwiecznimy ją wtedy na zdjęciu. Możliwe, że kiedyś powtórzy się sytuacja z 1859 r. i nastąpi wyjątkowo silny rozbłysk na Słońcu – ale oprócz zorzy miałby i inne konsekwencje. Wtedy uszkodził telegrafy, dziś potencjalnie byłoby to każde urządzenie elektroniczne. Zdecydowanie lepiej więc polecieć na przykład do Norwegii. Choć podróż w okolice koła podbiegunowego może brzmieć jak wyzwanie, Karol Wójcicki uspokaja: – Tam wciąż jest cywilizacja, tylko temperatury są trochę niższe. ■

Kolejna kulminacja aktywności Słońca nastąpi w 2025 r.

Another solar activity climax will take place in 2025.

north. Wójcicki advises that the trip should last at least a few days - or nights, to be precise. Bad weather is the most common cause of not being able to see an aurora, so you might have to wait for a clear sky. Nor can you expect the show to last all night or occur at a time that suits you. You will have to spend several nights watching from dusk around 7 pm until midnight. You also need to have a view of the sky that is not obscured by forest or hills. Patience will be necessary, and if you mix patience with favourable weather conditions, the chances of seeing an aurora are pretty high. And to shorten the odds even more, you can track the solar weather as well as the local weather. Solar weather information is available on many phone applications (e.g. Aurora Alerts or NorwayLights). Sometimes, based on the forecasts, it is possible to predict the occurrence of an aurora to within a few minutes. "I've been traveling north for 10 years and spend about 60 nights there each year observing. Only twice in good weather did the aurora let me down", says Wójcicki.

FAR FROM THE LIGHTS

Can you observe the Northern Lights in Poland? Here the author of the blog "Z głową w gwiazdach" somewhat cools our expectations. Of course, during strong magnetic storms caused by high solar activity, it isn't impossible, but the aurora will be incomparably weaker than in the far North. To have any chance of seeing it, you need to go to a place as far as possible from the lights of human settlements and watch the northern horizon. This is where the light pollution map, available at *lightpollutionmap.info* can come in handy. The only place in Poland with a truly dark sky is the Bieszczady Mountains. If you take a camera with a long exposure time, you will be able to capture more light. Although you won't see the aurora with the naked eye, you might capture it in a photograph. Perhaps one day the situation from 1859 will repeat itself and there will be an exceptionally strong solar flare - but it will most probably have other consequences in addition to the aurora. In 1859 it damaged telegraphs, today these could be electronic devices. So, it's definitely better to fly to e.g. Norway. Although a trip to the Arctic Circle may sound like a challenge, Karol Wójcicki assures us that "there is still civilization there, only the temperatures are a little lower." ■

©ISTOCKPHOTO (4), SHUTTERSTOCK

JBL
by HARMAN

TOUR ONE M2

TOUR PRO 2

Pierwsze na świecie,
innowacyjne etui ładujące
z panelem sterującym!

NAJWYŻSZA JAKOŚĆ ANC
WSZĘDZIE TAM,
GDZIE PROWADZI CIĘ
TWOJA PODRÓŻ!

www.jbl.pl

Oglądaj zorzę polarną z LOT-em

WATCH THE AURORA WITH LOT

Piotr Wiliński

Kapitan Boeinga 787
Boeing 787 Captain

Czy lecąc LOT-em, można zobaczyć zorzę polarną?

Przy pewnej dozie szczęścia – tak. Od 17 czerwca tego roku LOT, jako jedna z niewielu linii lotniczych, lata tzw. trasą polarną, na rejsach powrotnych z Japonii. Trasa ta przebiega nad biegunem północnym. Dołączyliśmy do wąskiego grona zaledwie kilku linii lotniczych posiadających stosowne zezwolenia na loty trasą polarną: Finnaira, Lufthansy, KLM-u, SAS-u i Swissu. LOT latał nią również w latach 80. Rozszerzenie certyfikatu o północną strefę polarną otwiera przed LOT-em możliwość uruchomienia nowych bezpośrednich połączeń np. do Honolulu na Hawajach.

Czym lot polarny różni się od zwykłego lotu?

Loty trasą polarną spełniają rygorystyczne wymagania dotyczące prognozy kosmicznej, ponieważ aktywność słoneczna ma wpływ na systemy nawigacji satelitarnej i łączność radiową. Prognoza jest sprawdzana na etapie planowania każdego rejsu i monitorowana w trakcie jego trwania. Jeśli jest niekorzystna, lot z Japonii odbędzie się inną trasą. Loty tylko podczas spokojnej „pogody słonecznej" sprawiają, że szanse zobaczenia zorzy maleją – ale wciąż są.

Jakie to uczucie być kapitanem pierwszego od lat lotu polarnego?

Bardzo miłe – niesamowitym uczuciem jest robić coś jako pierwszy. Ale lotnictwo to praca zespołowa, a razem ze mną w kokpicie był drugi kapitan Krzysztof Smyk oraz pierwszy oficer Cezary Józko. Loty o zwiększonym zasięgu wykonywane są często w zwiększonym składzie.

ENG

Can you see the northern lights while flying with LOT Polish Airlines?

With a bit of luck - yes. As of 17 June, LOT has joined the select few airlines to fly the "polar route", which passes over the North Pole, on return flights from Japan. We have joined Finnair, Lufthansa, KLM, SAS and Swiss in obtaining the necessary permits to fly the polar route. Interestingly, we used to fly it back in the 80s. The extension of the certificate with the northern polar zone opens up the possibility of launching new direct connections, e.g. to Honolulu in Hawaii.

How is a polar flight different from a regular flight?

Polar route flights follow stringent requirements for space forecasting, as solar activity affects satellite navigation systems and radio communication. The forecast is checked at the planning stage and constantly monitored for the duration of the flight. If the forecast is unfavourable, the flight from Japan will take a different route. Flying only during calm "sunny weather" lengthens the odds of seeing the aurora - but they're still there.

How does it feel to be the captain of the first polar flight in years?

"It feels really good – it's an amazing feeling to be the first to do something. But aviation is teamwork, and second captain, Krzysztof Smyk, and first officer, Cezary Józko, were with me in the cockpit. Extended-range flights are often performed with a larger crew", says Piotr Wiliński, captain of the first fight along the polar route.

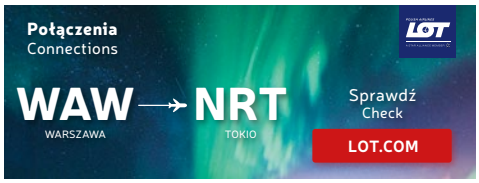

©ISTOCKPHOTO, ARCHIWUM PLL LOT

KSIĄŻKA WYSOKICH LOTÓW

Badania udowadniają, że życie Frankowiczów pełne jest wyrzeczeń. Chciwość banków, które udzielały konsumentom tzw. kredytów frankowych, odbiła się negatywnie na życiu, zdrowiu i relacjach rodzinnych setek tysięcy Polaków. Wiele osób nie było w stanie mówić o tym głośno. Dziś odzyskują głos.

Książka do nabycia w empik.com oraz na zyciebezkredytu.pl

Autor książki, Kamil Chwiedosik, jest ekspertem w dziedzinie tzw. kredytów frankowych i założycielem społeczności Życie Bez Kredytu, która liczy ponad 30 tysięcy osób. W ramach zespołu ekspertów prawa finansowego i ekonomii prowadzi ponad 2 tysiące spraw przeciwko bankom udzielającym kredytów waloryzowanych do CHF.

Niech te opowieści i walka Frankowiczów o podmiotowość oraz samostanowienie będą inspiracją do zmian, dodadzą poszkodowanym odwagi i pokażą, że pozwanie banku to słuszna decyzja.

W książce opublikowany jest pierwszy w Polsce raport z badań skutków społecznych obciążenia kredytowego Frankowiczów. Ważna jest zwłaszcza kwestia przeprowadzki do innego mieszkania, bo to przecież porażka całego systemu. Emigracja zarobkowa to aspekt, o którym się nie mówi, a aż 25% Frankowiczów było zmuszonych do przeprowadzki.

RACUCHY Z JABŁKAMI
APPLE PANCAKES

Prawdziwe racuchy powinny zawierać drożdże. To wydłuża czas ich przygotowania, bo drożdże muszą wyrosnąć, ale efekt jest wyśmienity – placuszki są puszyste i mają głęboki smak. Sprawdzi się w nich niemal każda odmiana jabłek.

Real pancakes should contain yeast. This extends the preparation time, because yeast needs to grow, but the result is spectacular – the pancakes are fluffy and have a deep taste. Almost any variety of apples will work.

Owoc do wszystkiego

MULTI-PURPOSE FRUIT

Desery, ciasta, kompoty, cydr czy zapomniany staropolski gąszcz – jabłko sprawdzi się w całej masie potraw: słodkich, słonych, a nawet ostrych.
Desserts, cakes, compotes, cider or the forgotten old Polish chutney – the apple will work in a whole lot of dishes: sweet, salty and even spicy.

poleca / *recommends* **ALEKSANDER BARON**

Szef kuchni, restaurator, wykładowca food studies, autor książki *Kiszonki i fermentacje*, współgospodarz programu *Widelcem po mapie*. Znawca i popularyzator kuchni polskiej i jej składników. Szanuje tradycję i twórczo ją przekształca.
Chef, restaurateur, lecturer of food studies, author of the book *"Kiszonki i fermentacje"*, co-host of the program *"Widelcem po mapie"*. An expert and populizer of Polish cuisine and its ingredients. He respects tradition and creatively transforms it.

OWSIANKA Z JABŁKAMI
PORRIDGE WITH APPLES

Jabłka świetnie pasują do gęstej i niezbyt wyrazistej owsianej papki. Niezależnie od tego, czy będą surowe, lekko podduszone, czy podprażone, ich kwaskowatość ożywi każdą owsiankę. Jeśli użyjemy słodkiej odmiany, np. lobo lub landsberskich, obędziemy się bez cukru.
Apples are a great match for thick and not too expressive porridge. Regardless of whether they are raw, slightly stewed or roasted, their sour taste will give character to any porridge. If we use a sweet variety, e.g. Lobo or Landsberska, the porridge can do without sugar.

STRUDEL JABŁKOWY
APPLE STRUDEL

Najbardziej klasyczna wersja strudla zawiera właśnie jabłka, choć można to ciasto zrobić np. ze śliwkami lub serem. Sekretem dobrego strudla jest ciasto – powinno być jak najcieńsze, a po upieczeniu chrupkie. Do jabłkowego farszu dodaje się rodzynki, migdały i sporo korzennych przypraw: cynamonu, goździków. Austriacy dodają też rumu. Strudel można podawać sam lub z lodami, bitą śmietaną czy sosem typu custard.

The most classic version of strudel contains apples, although it can be made, for example, with plums or cheese. The secret of a good strudel is the dough - it should be as thin as possible and crispy after baking. Raisins, almonds and a lot of spices - cinnamon, cloves are added to the apple stuffing. Austrians also add rum. Strudel can be served alone or with ice cream, whipped cream or custard sauce.

Jabłka nie są dla mnie tylko produktem deserowym, a punktem wyjścia do innych, często wcale nie oczywistych połączeń. Jabłko w daniu głównym doskonale uzupełnia np. kaczkę, gęś, wątróbkę.

For me, apples are not just a dessert product, but a starting point for other, often non-obvious combinations. An apple in the main course perfectly complements e.g. duck, goose, liver.

JABŁKO PIECZONE
ROAST APPLE

To idealny jesienny (i nie tylko) deser przyrządzany w Polsce od stuleci. W wydrążone jabłka wystarczy włożyć trochę orzechów, rodzynek, posypać cynamonem i zalać miodem. Po 40 minutach w piekarniku mamy pyszną i zdrową słodkość.

It It is a perfect autumn (and not only) dessert, prepared in Poland for centuries. Just put some nuts, raisins, sprinkle with cinnamon and pour honey into hollowed out apples. After 40 minutes in the oven, you'll have a delicious and healthy dessert.

SAŁATKA ŚLEDZIOWA Z JABŁKIEM
HERRING SALAD WITH APPLE

Nie tylko Skandynawowie dobrze wiedzą, że połączenie jabłka i śledzia to hit. Polski śledź w śmietanie wszak też zawiera jabłka. I dodatek śmietany lub jogurtu świetnie dopełni również taką sałatkę. Dobrze się w niej też sprawdzi ogórek kiszony i łagodna cebula lub por.
Not only the Scandinavians know well that the combination of apple and herring is a hit. We also prepare herring in cream and apples. What will perfectly complement such a salad is yoghurt. The addition of pickled cucumber and mild onion or leek will also work well.

Gąszcz to mało znane polskie słowo wyparte przez angielski chutney. Pierwsza wzmianka o gąszczu pochodzi z najstarszej polskiej książki kulinarnej *Compendium Ferculorum* wydanej w 1682 r.
'Gąszcz' is a little-known Polish word replaced by the English chutney. The first mention of 'gąszcz' comes from the oldest Polish culinary book, *Compendium Ferculorum*, published in 1682.

WĄTRÓBKA Z JABŁKIEM
LIVER WITH APPLE

Ciemne i tłuste mięsa (np. gęś lub kaczka) świetnie współgrają z jabłkami. To samo dotyczy pełnej skoncentrowanego mięsnego smaku wątróbki lubiącej słodko-kwaśne owoce. Danie to można przyrządzić na jednej patelni. Używamy twardych odmian jabłek, aby się nie rozpadły, np. koszteli lub mekintoszy.
Dark and fatty meats (e.g. goose or duck) go well with apples. The same applies to liver full of meaty flavour, which "likes" sweet and sour fruits. This can be a one-pan dish. In such dishes hard varieties of apples should be used so that they do not fall apart, e.g. Costel's or McIntosh.

CROWNE PLAZA®
AN IHG® HOTEL
WARSAW - The HUB

A MODERN HOTEL IN THE HEART OF WARSAW

Welcome to Warsaw's newly emerging business district.
Crowne Plaza® Warsaw- The HUB hotel offers modern accommodation, award - winning conference space and superb food and beverage services.

Join IHG® One Rewards and get instant access to benefits and exclusive Loyalty Member deals at 6000 destinations globally.

IHG ONE REWARDS

cpwarsawthehub.com | +48 22 377 37 37 | ihg.com/one

Przepis na... RECIPE FOR...

GĄSZCZ JABŁKOWY ALEKSANDRA BARONA
ALEKSANDER BARON'S APPLE CHUTNEY

Składniki
Ingredients

6 dużych jabłek
4 duże cebule
4 łyżki cukru
2 łyżki miodu
łyżka zmielonego cynamonu
łyżka zmielonego imbiru
łyżeczka startej gałki muszkatołowej
½ łyżeczki zmielonego pieprzu
6 zmielonych goździków
6 zmielonych ziaren ziela angielskiego
łyżka świeżego tymianku
łyżka świeżego rozmarynu
1 łyżeczka soli
6 large apples
4 large onions
4 tablespoons of sugar
2 tablespoons of honey
1 tablespoon of ground cinnamon
1 tablespoon of ground ginger
1 teaspoon of grated nutmeg
½ teaspoon of ground pepper
6 ground cloves
6 ground kernels of allspice
1 tablespoon of fresh thyme
1 tablespoon of fresh rosemary
1 teaspoon of salt

Przygotowanie
Preparation

Obrane jabłka bez gniazd posiekaj w kostkę z cebulą. Upraż przyprawy na patelni – kiedy poczujesz zapach, dodaj cukier i miód. Nie spal – rób to na małym ogniu.

Wrzuć na patelnię cebulę i energicznie mieszaj, pozwól, żeby się skarmelizowała, potem dodaj jabłka. Smaż na najmniejszym możliwym ogniu przez 45 min.

Dodaj zioła i sól. Gorące zapakuj do słoików. Podawaj do serów, wędlin, pasztetów, smażonych i pieczonych mięs i warzyw – nie bój się eksperymentować.

Chop into cubes peeled apples and onions. Roast the spices in a pan - once you can smell the aroma, add sugar and honey. Gently simmer making sure you won't burn it.

Add the onion to the pan and stir vigorously, let it caramelize, then add the apples. Fry on the smallest possible heat for 45 minutes.

Add herbs and salt. Pack it hot into jars. Serve with cheeses, cold meats, pates, fried and baked meats and vegetables - don't be afraid to experiment.

©STOCKFOOD (2), SHUTTERSTOCK (5), ARCHIWUM PALEKSANDRA BARONA

Ilasz & Associates, Biura Adwokackie
Międzynarodowa kancelaria
w USA i Polsce

Kompleksowa obsługa prawna w USA i Polsce
dla podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.
Reprezentacja w sprawach **biznesowych, imigracyjnych, wypadkowych, karnych, spadkowych i w obrocie nieruchomościami.**

BOGATE DOŚWIADCZENIE • BOGATE DOŚWIADCZENIE •
26 lat

Comprehensive legal services in the USA and Poland
for business entities and individual persons. We represent
clients in **business activities, immigration, accidents, criminal, inheritance cases and in real estate transactions.**

WE SERVE OUR CLIENTS IN ALL STATES IN THE USA IN COOPERATION WITH LOCAL COUNSEL

Główne siedziby kancelarii

www.ilaszlawfirm.com

Manhattan
1 Maiden Lane,
New York, NY 10038
9 Piętro
tel. +1212-480-2222
office@ilaszlawfirm.com

New Jersey
Hoboken Business Center
50 Harrison Street, lokal: PH420,
Hoboken, NJ 07030
tel. +1 973-773-9060
office@ilaszlawfirm.com

Warszawa
ul. Złota 3
00-019 Warszawa
Lokal 21
tel. +48-22-115-92-00
biuro@ilaszlawfirm.com

Gdańsk
Al. Zwycięstwa 13A
80-219 Gdańsk
tel. +48-58-766-23-16
biurogdansk@ilaszlawfirm.com

UBIERAM LUDZI W ZAPACHY
I DRESS PEOPLE IN FRAGRANCES

Od kilku lat prowadzi autorskie perfumerie Mood Scent Bar, do których niszowe zapachy sprowadza z całego świata. O tym, jak pachnie Paryż czy Warszawa, rozmawiamy z Victorem Kochetovem.
Victor Kochetov has been running the Mood Scent Bar perfumery for several years now. The shop sells niche fragrances imported from all over the world. We talk to Kochetov about what Paris and Warsaw smell like.

tekst / by **AGNIESZKA MICHALAK**

Sporo podróżujesz, mieszkałeś m.in. w Paryżu. Jak pachną Twoje ulubione miasta?
Każda szerokość geograficzna ma własne zapachowe bukiety. Taki Jukatan intensywnie pachnie tytoniem. Miami – pizzą truflową, cytrusami, ale też olejkiem do opalania, migdałami i morską solą. Tel Awiw – kawą z kardamonem, Tokio – owocami morza i słodkimi dusznymi barami. A bogatą woń mojego ukochanego Paryża chyba najlepiej oddaje zmysłowy i tajemniczy słodko-gorzki Pas ce Soir Extrait z nutami czarnego pieprzu i imbiru marki BDK Parfums Paris. Wiesz, te perfumy idealnie ilustrują ducha tego miasta, w którym nigdy nie wiesz, jak skończy się wieczór. Może na imprezie na dachu starej kamienicy lub wernisażu w galerii sztuki?

A Warszawa? Jakie nuty tu wyczuwasz?
Uwielbiam Warszawę także za to, że zmienia się z każdą porą roku, co przekłada się na wyczuwalne w powietrzu aromaty. Czasem kwitną róże i bratki, czasem wiśnie i sosny, innym razem kasztany. Kocham spacerować wczesnym rankiem – uspokaja mnie zapach świeżo skoszonej trawy. Wieczorami

Victor Kochetov

Właściciel perfumerii Mood Scent Bar. Podkreśla, że starannie dobiera artystów producentów, których zaprasza do współpracy.
The owner of the Mood Scent Bar perfumery. He carefully selects the artists-producers whom he invites to cooperation.

You travel a lot and have lived, among other places, in Paris. What do your favourite cities smell like?
Each latitude has its own fragrance notes. Yucatán smells strongly of tobacco. Miami of truffle pizza and citrus, but also suntan oil, almonds and sea salt. Tel Aviv - coffee with cardamom, Tokyo - seafood and sweet stuffy bars. And the rich scent of my beloved Paris is probably best conveyed by the sensual and mysterious, the bittersweet Pas ce Soir Extrait with notes of black pepper and ginger from BDK Parfums Paris. This perfume perfectly illustrates the spirit of this city – a city where you never know how you're going to end up spending the evening. Perhaps at a party on the roof of an old tenement house or at a vernissage in an art gallery?

What scents can you smell in Warsaw?
I adore Warsaw for the way it changes with the seasons. These changes translate into aromas in the air. Sometimes roses and pansies bloom, sometimes cherries and pines, other times chestnuts. I love walking here in the early morning - the smell of freshly cut grass calms me down. In the evenings, Warsaw smells of negroni, which is bittersweet. I would like my be-

Warszawa pachnie zaś drinkiem negroni, czyli jest słodko-gorzka. Chciałbym, żeby moje ukochane Powiśle, gdzie mieszkam i prowadzę od kilku lat perfumerię Mood Scent Bar, pachniało lipami, dlatego sam je tu sadzę. Niektóre drzewka się nawet przyjmują.

W Mood Scent Bar macie tylko niszowe marki, za każdą z nich stoi ciekawa historia. A każdy zapach jest nieoczywisty jak chociażby woń Himalajów zamknięta we flakonie Hima Jomo…
Tak, uwielbiam je, są intensywnie roślinne i można je kupić tylko u nas. Czasem, kiedy się przechadzam po mieście, czuję perfumy z naszych półek, jestem wtedy dumny i mam wrażenie, że to ja ubieram ludzi w zapachy *(śmiech)*. Ostatnio często wyczuwam Ganymede od Marc-Antoine Barrois, udało mi się też wskrzesić głęboko tytoniowo-kawową woń Black Afgano marki Nasomatto, która znów stała się modna. Ciekawa jest wyszukana linia trzech zapachów stworzona przez fotografa Thomasa de Monaco. Bardzo lubię jego Raw Gold – kompozycja tych perfum nawiązuje do ducha lat 60. i 70. I na każdym pachnie inaczej.

Interesująca jest też marka Unum inspirowana zapachami włoskich kościołów.
Tak, muzyk Filippo Sorcinelli założył ją w 2001 r. w małym miasteczku Santarcangelo di Romagna. Co ciekawe, jego zapachem Lavs o kadzidlanej, przyprawowej i drzewnej ekspresji były perfumowane szaty papieża Benedykta XVI.

No właśnie macie na półkach zapachy kadzidlane, piżmowe, skórzane, morskie, drzewne, czy molekularne. Jakim kluczem dobierasz twórców perfum, z którymi współpracujesz?
Ideą perfumerii jest zebranie skrajnie różnych kolekcji z całego świata. Selekcja jest bezwzględna – odrzucam naprawdę dużo propozycji, bo nie chcę, by zapachy, które mamy, się powtarzały. Każdy musi być wyjątkowy, inny, rzadki, czasem nawet dziwny, ale przez to kuszący, uwodzicielski, jakiś. Bardzo ważne jest też dla mnie, z kim pracuję – z wieloma artystami producentami się przyjaźnię, wiem, że nad jedną linią pracują nawet kilka sezonów. Bardzo starannie też dobieram ekipy, które prowadzą nasze salony w całej Polsce – każda osoba przechodzi całą serię szkoleń i musi mieć bardzo wrażliwy nos (*śmiech*). Musi potrafić dobrać zapach do charakteru klienta. Dbam też o to, by butiki Mood Scent Bar były wyjątkowe, każdy jest inspirowany duchem danego miasta – nasz salon w Łodzi utrzymany jest na przykład w szalonych intensywnych barwach, zaś industrialny design butiku w Katowicach nawiązuje do historii miasta. Wizyta u nas ma być prawdziwą ucztą dla nosa i oczu. ■

Zapachem Lavs o kadzidlanej, przyprawowej i drzewnej ekspresji były perfumowane szaty papieża Benedykta XVI.

Lavs, a scent with an incense, spicy and woody expression which used to be sprayed onto the robes of Pope Benedict XVI.

loved Powiśle, where I live and have been running the Mood Scent Bar perfumery for several years, to smell of lime trees. That's why I've planted them here. Some of them seem to have taken root.

The Mood Scent Bar only sells niche brands, each of which has an interesting story behind it. And each fragrance is subtle and unobtrusive. Take the scent of the Himalayas, enclosed in a bottle of Hima Jomo perfume, for example.
I love this scent. It's heavily plant-based and it's available exclusively at our shop. Sometimes, while walking around the city, I can smell perfumes bought off our shelves. It makes me proud and I get the impression that I dress people in fragrances (*laughs*). Recently, I've often smelt Ganymede by Marc-Amntoine Barrois, and I've managed to resurrect the deep tobacco-coffee scent of Black Afgano by Nasomatto, which has become fashionable again. What I also find captivating is the sophisticated line of three fragrances created by the photographer Thomas de Monaco. I really like Raw Gold - the composition of this perfume refers to the spirit of the 60s and 70s. And it smells different on everyone.

Unum, inspired by the scents of Italian churches is a brand which I find curiously mysterious.
Yes, the musician Filippo Sorcinelli founded the brand in the small town of Santarcangelo di Romagna in 2001. Interestingly, their perfume, called Lavs, is a scent with an incense, spicy and woody expression which used to be sprayed onto the robes of Pope Benedict XVI.

Well, you have incense, musk, leather, marine, woody and molecular fragrances on your shelves. How do you select the perfume creators you work with?
The idea behind our perfumery is to pick up extremely different collections from all over the world. The selection is harsh - I reject a lot of proposals because I don't want the scents we sell to repeat. Each one must be unique, different, rare, sometimes even strange, but therefore tempting, seductive, with character. Who I work with also means a lot to me. I'm friends with many artist-producers. I know that they work on one line for several seasons. I also carefully choose the staff that run our salons in Poland - each person undergoes a whole series of training sessions and must have a very sensitive nose (laughs). He or she must be able to match the fragrance to the character of the client. I also make sure that Mood Scent Bar boutiques are unique. Each one is inspired by the spirit of a given city, e.g. our Łódź store is decorated in crazy intense colours, while the industrial design of our Katowice boutique refers to the history of the city. Visiting our shops is a real feast for the nose and eyes. ■

© M. P.

POLSKA ŻYWNOŚĆ CENIONA W EUROPIE I NA CAŁYM ŚWIECIE

POLISH FOOD APPRECIATED IN EUROPE AND AROUND THE WORLD

Polska jest jednym z największych producentów żywności w Europie. Jest też jednym z największych jej eksporterów, a ubiegły rok był pod tym względem rekordowy. Smak i aromat polskich produktów stał się już marką samą w sobie.

Poland is one of Europe's largest food producers and exporters. The country even set a new record for food exports last year. The taste and aroma of Polish food products have now become a trademark in their own right.

tekst / by **FILIP MAJCHRZAK**

REKORDOWY EKSPORT

Wartość eksportu polskich produktów rolno-spożywczych w 2022 r. wyniosła 47,6 mld euro, czyli równowartość ok. 223 mld zł. W porównaniu z poprzednim rokiem mieliśmy do czynienia ze wzrostem aż o 26,7 proc. Natomiast od czasu wejścia Polska do Unii Europejskiej wartość eksportu artykułów rolno-spożywczych wzrosła wręcz 9-krotnie.

Zresztą 74 proc. eksportu (35,3 mld euro, czyli 166 mld zł) trafia właśnie do innych krajów Wspólnoty – przede wszystkim do Niemiec (aż 25 proc.), Holandii, Francji, Włoch i Czech. Głównymi produktami eksportowymi do krajów unijnych są mięso drobiowe, produkty mleczne, mięso wołowe oraz pieczywo i wyroby piekarnicze.

Pozostała część towarów rolno-spożywczych, o łącznej wartości 12,3 mld euro (58 mld zł), jest wysyłana do Wielkiej Brytanii, Ukrainy, USA i Arabii Saudyjskiej. Warto także odnotować aż 50-proc. wzrost eksportu do Izraela, gdy zestawimy ze sobą 2022 i 2021 r. Na powyższe rynki firmy z Polski najczęściej sprzedają produkty mleczne, mięso drobiowe, pszenicę, czekoladę i wyroby czekoladowe, a także pieczywo i wyroby piekarnicze. Część polskich produktów posiada certyfikaty halal i koszerności.

RECORD-BREAKING EXPORT

The export value of Polish agri-food products in 2022 was EUR 47.6 billion (approx. PLN 223 billion). This represents an increase of 26.7 percent over the previous year. More generally, the value of Poland's agri-food exports has increased almost ninefold since the country joined the EU in 2004.

74% of Poland's food exports (EUR 35.3 billion or PLN 166 billion) goes to other EU countries - primarily to Germany (as much as 25%), the Netherlands, France, Italy, and the Czech Republic. The main export products to the EU countries are poultry meat, dairy products and beef, as well as bread and bakery products.

The remainder, which has a value of EUR 12.3 billion (PLN 58 billion), is sent to the UK, Ukraine, the USA, and Saudi Arabia. It is also worth noting the 50 percent increase in exports to Israel from 2021 to 2022. Polish companies mainly sell dairy products, poultry meat, wheat, chocolate and chocolate products, as well as bread and bakery products, to these countries. Some Polish products have halal and kosher certificates.

POPULAR POLISH PRODUCTS

The research company PMR estimates that the 2023 Polish food market will be worth up to PLN 440 billion. In some product categories, Poland is already a leader.

POPULARNE PRODUKTY MADE IN POLAND

W 2023 r. według firmy badawczej PMR cały rynek spożywczy w Polsce ma być wart nawet 440 mld zł. W niektórych kategoriach produktów Polska już teraz jest liderem.

Raport Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu „The Polish Food Specialities Sector" wskazuje, że od 2014 r. nasz kraj utrzymuje pozycję nr 1 w produkcji mięsa drobiowego w UE. Renomę posiadają także producenci wieprzowiny i wołowiny.

Ciekawym przypadkiem jest hodowla gęsi, co zresztą ma miejsce w Polsce od ponad trzystu lat. Obecnie najbardziej popularnym gatunkiem jest rodzima rasa – Gęś Biała Kołudzka. I chociaż sama gęsina na krajowych stołach jest zdecydowanie mniej popularna niż kury, indyki i kaczki, to właśnie temu rodzajowi mięsa z sukcesem udaje się zdobywać zagraniczne rynki – zwłaszcza w Niemczech i Hongkongu. Nie licząc mięsa i tłuszczu z gęsiny, szczególnie cenione są także puch i pierze. Tutaj Polska jest zresztą trzecim co do wielkości eksporterem na świecie.

Polska znajduje się także w pierwszej trójce pod względem produkcji owoców (roczne zbiory 5,2 mln ton). Jednym z naszych specjałów jest produkcja wiśni. Do tego dochodzi mocna obecność na rynku przetworów wiśniowych i dostaw owoców mrożonych.

Ponadto jesteśmy 4. największym producentem nabiału i 5. największym producentem miodu w UE. W 2022 r. wartość eksportu polskich przetworów mlecznych wyniosła 3,6 mld euro. Poczynione w ostatnich latach inwestycje sprawiają, że polski sektor przetwórstwa mleka należy do najnowocześniejszych w UE.

INWESTYCJE FIRM

Bez wątpienia „słodkości" są naszym kolejnym specjałem. Przeciętny Polak zjada rocznie ok. 6 kg słodyczy. Ale spora część produktów trafia na inne rynki. Ciekawy trop wiedzie do słynnych krówek. Jak wylicza raport PAIH, można je znaleźć na półkach sklepowych nawet w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Arabii Saudyjskiej, Omanie i Bahrajnie.

Istotną częścią sektora jest także produkcja pieczywa. Zresztą tradycja witania chlebem i solą jest w Polkach i Polakach mocno zakorzeniona. Wystarczy udać się na polskie wesele, żeby zobaczyć jak to wygląda w praktyce.

Polska od wielu lat słynie również z produkcji wysokiej jakości alkoholi – wódki, piwa, cydru, a ostatnio także wina. Cała kategoria produktów ceniona jest również poza Europą – w tym w USA i Kanadzie. Niektóre marki są rozpoznawalne globalnie, a jedna z nich, produkowana w Żyrardowie, należy do globalnego francuskiego koncernu LVMH, skupiającego luksusowe marki i produkty.

Ważną grupę polskiego sektora rolnego wciąż stanowią gospodarstwa rodzinne. Na tle innych krajów uchodzi on zresztą za bardziej ekologiczny, z uwagi na mniejsze zużycie nawozów i pestycydów. Ale na rynku działają także duże podmioty. Zresztą profesjonalizm polskich producentów żywności pozwala im na ciągłe poszerzanie asortymentu i ekspansję na coraz bardziej odległe rynki. Firmy takie, jak chociażby Maspex, Colian i Mokate są najlepszym tego przykładem.

The Polish Investment and Trade Agency (PAIH) report, "The Polish Food Specialities Sector", shows that our country has held the No. 1 position in the production of poultry meat in the EU since 2014. Our pork and beef producers are also renowned.

Geese breeding, which has been conducted in Poland for over three hundred years, is another profitable sector of the food industry. The most popular breed is the native White Kołudzka Goose. And although goose is nowhere near as common as chicken, turkey or duck on domestic tables, it is immensely popular elsewhere, notably in Germany and Hong Kong. Apart from the meat and fat, the down and feathers are especially prized. Here, Poland is the third largest exporter in the world.

Poland is also one of the EU's top three fruit producers with an annual harvest of 5.2 million tonnes. Cherries are a Polish specialty, as are cherry preserves and deliveries of frozen fruit.

In addition, Poland is the 4th largest dairy producer and the 5th largest honey producer in the EU. In 2022, the export value of Polish dairy products was EUR 3.6 billion. Recent investments have made the Polish milk processing sector one of the most modern in the EU.

BUSINESS INVESTMENTS

Sweets are another Polish specialty. The average Pole eats about 6 kg of sweets annually. Nevertheless, a large portion is exported. Here's an interesting fact about our famous fudge: according to the PAIH report, it has even found its way to the United Arab Emirates, Saudi Arabia, Oman, and Bahrain.

Bread production is also important. The tradition of greeting with bread and salt is deeply rooted in Polish tradition. You need only go to a Polish wedding to see this custom in real life.

For many years, Poland has also been famous for the quality of its alcoholic beverages - vodka, beer, cider, and (recently) wine. This product category is also highly regarded outside Europe, including the USA and Canada. Some brands are globally recognizable, and one of them, produced in Zyrardow, belongs to the global French concern LVMH, which brings together luxury brands and products.

Family farms are still an important component of the Polish agricultural sector. They are considered more ecological, due to their lower use of fertilizers and pesticides, than those in other countries. But there are also big players on the market. Anyway, the professionalism of Polish food producers allows them to constantly expand their assortment and reach more distant markets. Companies such as Maspex, Colian and Mokate are the best examples of this.

Polish Investment & Trade Agency
PFR Group
Trade.gov.pl

KOMFORT W INDUSTRIALNEJ PRZESTRZENI
COMFORT IN INDUSTRIAL SPACE

Rozbudzając apetyt na podróżowanie, poszerzamy nasz wkład w rozwój i promocję regionu, a nasze hotele mają lokalny charakter – tłumaczy Joanna Chwastek–Pluta, Dyrektor Generalna Mercure Kraków Fabryczna City.
"By awakening the appetite for travelling, we contribute to the development and promotion of the region, and our hotels always have a local character", explains **Joanna Chwastek-Pluta**, General Director of Mercure Krakow Fabryczna City.

tekst / by **MARIANNA KUCHARSKA**

Jako Dyrektor Generalna Mercure Kraków Fabryczna City pracuje Pani dla sieci Accor od kilku lat. Zna zatem Pani tę markę od podszewki. Dlaczego hotele Mercure są wyjątkowe?
Przede wszystkim każdy nasz obiekt jest inspirowany lokalną historią. Stawiamy na wysoką jakość produktów regionalnych oraz integrujemy się ze społecznością, w której mieści się dany hotel. 4-gwiazdkowy Mercure Kraków Fabryczna City dzięki swojemu lokalnie inspirowanemu designowi, stał się integralną częścią kompleksu Fabryczna City w dy-

You have been working for the Accor chain as the General Director of Mercure Krakow Fabryczna City for several years now. So, you know this brand inside out. What makes Mercure hotels so special?
First of all, each of our facilities is inspired by local history. We focus on top high quality regional products and integrate with the community in which the hotel is located. The 4-star Mercure Krakow Fabryczna City, thanks to its locally inspired design, has become an integral part of the

namicznie rozwijającej się dzielnicy Grzegórzki. Od momentu otwarcia w 2021 r. cieszy się dużym zainteresowaniem gości, którzy doceniają jego architekturę, profesjonalną obsługę i bliskość do najsłynniejszych atrakcji Krakowa – Bazyliki Mariackiej czy Zamku Królewskiego na Wawelu.

Na gości czekają...

Przestronne pokoje oraz apartamenty z aneksem kuchennym. Na terenie obiektu znajduje się sześć restauracji, goście mogą skorzystać również z basenu i strefy fitness, a za opłatą także wellness. Nowocześnie zaprojektowane lobby sprzyja relaksowi oraz daje możliwość pracy zdalnej.

Wróćmy do lokalizacji. Hotel mieści się w zrewitalizowanych budynkach dawnej Państwowej Wytwórni Wódek POLMOS.

Jesteśmy w wyjątkowym miejscu z prawie 100-letnią historią. Design Mercure Kraków Fabryczna City rzeczywiście nawiązuje do dawnej wytwórni, dlatego hotel utrzymany jest loftowym stylu. Na ścianach pokoi znajdziemy motywy nawiązujące do procesu destylacji – chmiel, jęczmień, butelki, pnącza ziemniaka. W lobby stoi odnowiona kadź. Wyjątkiem od industrialnej prostoty jest elegancka restauracja hotelowa z otwartą kuchnią i bar Destilo, które mienią się kryształem kieliszków i szklanek.

Wszystko zgodnie z duchem marki Mercure, która stara się być aktywnym ambasadorem programu #DiscoverLocal.

Dokładnie tak. Rozbudzając apetyty na podróżowanie, poszerzamy nasz wkład w rozwój regionu przez kultywowanie pamięci o historii, promocję lokalnych smaków i kultury. Podczas muzycznych wieczorów w restauracji Destilo, przy akompaniamencie pianina, można skosztować lokalnej kuchni. Częstujemy gości regionalnymi napojami i oferujemy również vouchery zniżkowe do znajdującego się w naszym kompleksie Muzeum Fabryka Wódki. ■

Design Mercure Kraków Fabryczna City nawiązuje do dawnej Wytwórni POLMOS, dlatego hotel utrzymany jest w loftowym stylu.
The design of Mercure Kraków Fabryczna City refers to the former POLMOS Factory, which is why the hotel is maintained in a loft style.

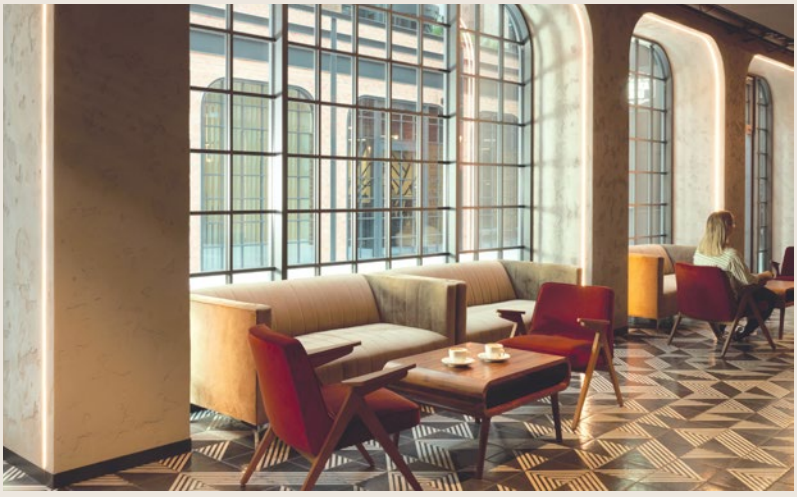

Fabryczna City complex in the dynamically developing Grzegórzki district. Since its opening in 2021, it has been very popular. People appreciate its architecture, professional service and proximity to the most famous attractions of Krakow – St. Mary's Basilica and the Wawel Royal Castle.

And what can the guests expect?

Spacious rooms and apartments with a kitchenette. There are six restaurants on the premises. There is also a swimming pool and a fitness area, as well as a wellness area with a paid option. The modern design of the lobby is conducive to relaxation and enables you to work remotely.

Let's get back to the location. The hotel is located in the revitalized buildings of the former State Vodka Factory POLMOS.

We are in a unique place with almost 100 years of history. The design of Mercure Krakow Fabryczna City refers to the former factory, which is why the hotel is maintained in a loft style. The walls of the rooms have distillation motifs - hops, barley, bottles, and potato vines. There is a refurbished distillation vat in the lobby. An exception to the industrial simplicity is the elegant hotel restaurant, which has an open kitchen, and the Destilo bar, which sparkles with crystal glasses.

Everything is true to the spirit of the Mercure brand, which puts a lot of effort into being an active ambassador of the #DiscoverLocal program.

Exactly. By awakening the appetite for travelling, we contribute to the development of the region by cultivating the memory of history, and promoting local flavours and culture. During musical evenings in the Destilo restaurant, you can enjoy local cuisine while listening to live piano music. We treat our guests to regional drinks and we also offer discount vouchers to the Vodka Factory Museum located in our complex. ■

POZNAJ 10 POWODÓW, ABY ODWIEDZIĆ POZNAŃ

10 REASONS TO VISIT POZNAN

Poznań to jedno z największych i najstarszych miast w Polsce. Zlokalizowany w połowie drogi między Warszawą, a Berlinem łączy wyjątkowe dziedzictwo z bogatą ofertą kulturalną, energiczną atmosferą i biznesem.
Poznań is one of the largest and oldest cities in Poland. Located halfway between Warsaw and Berlin, it combines a unique heritage with a rich cultural offering, an energetic atmosphere, and strong business environment.

ODWIEDŹ MIEJSCA, GDZIE ZACZĘŁA SIĘ POLSKA. To katedralna wyspa, czyli Ostrów Tumski w Poznaniu. Jest tu najstarsza w Polsce katedra i groby Mieszka I oraz Bolesława Chrobrego. Można zobaczyć relikty wału średniowiecznego grodu, a także zgłębić historię Poznania.

ZOBACZ POZNAŃSKIE KOZIOŁKI. Pokazują się codziennie w południe na wieży renesansowego ratusza, jednego z piękniejszych tego rodzaju zabytków.

SKOSZTUJ ROGALA ŚWIĘTOMARCIŃSKIEGO i innych dań w kulinarnej stolicy Polski. Nasz rogal to regionalny specjał chroniony na terenie całej UE. Spróbuj też innych lokalnych przysmaków - w tradycyjnej lub nowoczesnej oprawie - przygotowanych przez utalentowanych szefów kuchni, w nagrodzonej gwiazdką Michelin restauracji Muga lub w 13 innych wyróżnionych przez przewodnik.

WPADNIJ NA TARGI, wystawę lub koncert na teren Międzynarodowych Targów Poznańskich, największego obiektu kongresowo-wystawienniczego w Polsce lub zakosztuj bogatej oferty kulturalnej w Centrum Kultury Zamek - dawnej siedziby cesarza Wilhelma II z początku XX wieku. To najmłodszy zamek Europy zbudowany dla koronowanej głowy!

NAUCZ SIĘ SZYFROWAĆ W CENTRUM SZYFRÓW ENIGMA. To młodzi matematycy związani z Poznaniem złamali tajemnice niemieckiej Enigmy już w 1932 roku.

ODWIEDŹ KONGRESOWY POZNAŃ. Międzynarodowe Targi Poznańskie są jednym z największych w Polsce organizatorem kongresów, konferencji i mega eventów. To idealna okazja, aby połączyć biznes z odkrywaniem miasta.

SPĘDŹ CZAS ALBO ZRÓB ZAKUPY W STARYM BROWARZE – centrum handlowym, które zostało wybranym najlepszym tego typu obiektem na świecie jeszcze w 2006 roku. To ikona polskiej architektury po 1989 roku (wg Murator), która powstała w nawiązaniu do architektury przemysłowej XIX-wiecznego browaru.

ODETCHNIJ NA CYTADELI. To największy park Poznania – ma ponad 100 ha (poznańskie Stare Miasto w średniowiecznych murach ma około 21 ha).

ZOBACZ AUTOGRAF STEVENA SPIELBERGA, na zabytkowym czołgu w Muzeum Broni Pancernej. Jest tam też m.in. oryginalny „Rudy 102" z serialu, czy prezydenckie limuzyny.

ZOSTAŃ DŁUŻEJ I SKOCZ W OKOLICE POZNANIA. Tuż za granicami miasta zaczyna się Wielkopolski Park Narodowy, z malowniczym krajobrazem polodowcowym. To idealna lokalizacja na zagraniczny city break!

© A.RUDAWSKI, J.PINDYCH, M.KOLASA

Visit the places where Poland originated.
Ostrow Tumski (Cathedral Island) is where the oldest cathedral in Poland stands. It contains the tombs of Mieszko I and Bolesław the Brave. You can look at the relics of the ramparts of the medieval city here, and explore the history of Poznan.

See the Poznań's mechanical billy goats . They show up every day at noon on the tower of the Renaissance town hall, one of the most beautiful buildings of its kind.

Taste a St Martin's Croissant and many other dishes of the culinary capital of Poland. Our croissant is a regional specialty protected throughout the EU. Also, try other local delicacies - traditional or modern - prepared by talented chefs, at the Michelin star awarded restaurant Muga or at 13 other places recognized by the guide.

Come to a fair, an exhibition or a concert at the premises of Grupa MTP, the owner of Poznan Congress Center and MTP Poznań Expo, or sample the rich cultural offering at the Zamek Culture Center - the seat of Emperor Wilhelm II during the early 20th century. This is the youngest castle in Europe built for a crowned head.

Learn to encrypt at the Enigma Code. These were the young mathematicians connected with Poznan, who cracked the German Enigma coding machine in 1932.

Wpadnij na targi, wystawę lub koncert na teren Międzynarodowych Targów Poznańskich, największego obiektu kongresowo-wystawienniczego w Polsce

Come to a fair, an exhibition or a concert at the premises of Grupa MTP, the owner of Poznan Congress Center and MTP Poznań Expo, the largest congress and exhibition center in Poland

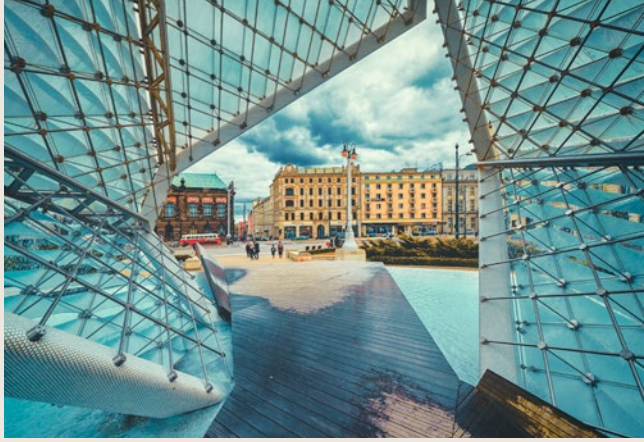

Drop by at the premises of Grupa MTP - one of the largest organizers of congresses, conferences and mega events in Poland. This is the perfect opportunity to combine business with discovering the city.

Spend some leisure time or do the shopping at Stary Browar – the centre of commerce and art which was voted the best facility of its type in the world in 2006. It is an icon of post-1989 Polish architecture (according to *Murator*), and refers to the industrial architecture of the 19th-century brewery.

Take a breather at the Citadel. With an area of more than 100 ha, this is the largest park in Poznań (The Old Town enclosed in the mediaeval walls is roughly 21 ha).

See Steven Spielberg's autograph on a historic tank at the Museum of Armored Weapons. You can also see the original "Rudy 102" tank from the TV series, and presidential limousines.

Stay a little longer and take a trip outside the city.
Just outside the city limits is Wielkopolski National Park with its picturesque post-glacial landscape. This is perfect for a foreign city break.

Earth Hall, Poznań Congress Center

USŁUGI FINANSOWE JAK W KLASIE BIZNES
BUSINESS CLASS FINANCIAL SERVICE

Dzięki czatbotom i bezosobowej obsłudze świat finansów staje się coraz bardziej zautomatyzowany. Jednak PayAlly utrzymuje tradycję bezpośredniego kontaktu w celu świadczenia najlepszych usług.
As the world of finance becomes more automated with chatbots and impersonal service, PayAlly abides by the esteemed tradition of keeping the human touch to deliver exceptional financial service.

Jako klient PayAlly będziesz pod opieką dedykowanego doradcy, który poświęci czas na zrozumienie Twoich unikalnych potrzeb i dopasuje rozwiązania do zarządzania gotówką, które najbardziej Ci odpowiada.

Karta debetowa Mastercard pozwoli Ci przechowywać do 39 walut na jednym koncie. Za pośrednictwem naszej aplikacji możesz także wygodnie zarządzać wydatkami osobistymi i biznesowymi.

Następnym razem, gdy będziesz wyjeżdżał służbowo lub dla przyjemności, zapewnij sobie wrażenie podróżowania klasą biznes, dokonując płatności za pomocą PayAlly.

As a PayAlly client, you will be looked after by a dedicated Relationship Manager who will take the time to understand your unique needs and tailor-fit a cash management solution that suits you best.

With your affiliation is a Mastercard debit card that will allow you to store up to 39 currencies in a single account. You can also conveniently manage your personal and business spending through our app.

Next time you travel for business or pleasure, extend your business class experience when making payments online or in-store with PayAlly.

więcej | more: ***payally.co.uk***

1
Złóż wniosek o otwarcie konta PayAlly.
Apply to open a PayAlly account.

2
Zapytaj swojego dedykowanego doradcy klienta o niestandardowe taryfy i opłaty.
Ask your dedicated Relationship Manager about custom tariffs and fees.

3
Poproś o kartę debetową PayAlly Mastercard.
Request your PayAlly Mastercard debit card.

4
Dokonując transakcji w wielu walutach, poczuj jakość obsługi klasy biznes.
Enjoy business class service when transacting in multiple currencies.

©CREDITS

impact'21

Hillary Rodham Clinton
Former United States Secretary of State

Susan Wojcicki
YouTube

Mathias Wikström
Doconomy

impact'22

Yuval Noah Harari
Sapienship

Erin Meyer
Insead

Carl Bildt
Former PM of Sweden

impact'23

Natalie Portman
Actress

Nassim Nicholas Taleb
Author of "The Black Swan"

Valerie Jarrett
Obama Foundation

THE WORLD'S MOST IMPORTANT PEOPLE ARE ALWAYS HERE. THAT'S WHY YOU HAVE TO BE!

impact'24

15-16 MAY / POZNAŃ

BIBI'S CAFE & BAR

Właśnie otwarty Bibi's Cafe & Bar to nowe miejsce w Fabryce Norblina stworzone z pasji do zdrowego gotowania i dzielenia się tym, co najlepsze w formule All Day Long. Bibi's budzi aromatem kawy, w południe orzeźwia świeżo wyciskanymi sokami, by wieczorami celebrować przy wyśmienitych i unikatowych koktajlach. Bibi's Cafe Bar to miejsce dla ludzi i o ludziach. Bibi's to przyjaciele. Nasi pracownicy, dostawcy, a także goście.

The newly opened Bibi's Cafe & Bar is a place in the Norblin Factory created out of passion for healthy cooking and sharing what's best in the All Day Long formula. Bibi's wakes you up with the aroma of coffee, refreshes you with freshly squeezed juices at noon, and allows you to celebrate in the evening with delicious and unique cocktails. Bibi's Cafe Bar is a place for people and about people. Bibi's means friends. Our employees, suppliers and guests.

więcej | more: ***fabrykanorblina.pl***

HOTEL INDIGO KRAKOW-OLD TOWN

Butikowy czterogwiazdkowy Hotel Indigo Krakow--Old Town znajduje się w artystycznym sercu Krakowa. Niewielka odległość od Akademii Sztuk Pięknych oraz Politechniki Krakowskiej to nie przypadek, bowiem w tych miejscach powstawały i nadal powstają wybitne dzieła polskich artystów, architektów i inżynierów. Nasza marka przyciąga miłośników sztuki i wyszukanego designu. Goście odnajdą tu miejsce w wysokim standardzie w pięknych i nietuzinkowych wnętrzach.

Boutique, four-star Hotel Indigo Krakow - Old Town is located in the artistic heart of Krakow. The short distance from the Academy of Fine Arts and the Cracow University of Technology is no coincidence, because in these places outstanding works of Polish artists, architects and engineers have been created. Our brand attracts lovers of art and sophisticated design. Guests will find a place of a high standard in beautiful surroundings and unique interiors.

więcej | more: ***indigokrakow.com***

KINOGRAM

Mieści się w przestrzeni Fabryki Norblina w Warszawie i swoim wystrojem nawiązuje do jej industrialnego stylu i historii. Poza rozrywką na ekranie czeka na was 14-metrowy bar, a każdy drink, który zamówicie, czerpie inspirację ze świata filmu.

KinoGram is located in the space of the Norblin Factory in Warsaw and its design matches Norblin's industrial style and history. In addition to on-screen entertainment, there is a 14-meter bar waiting for you, where each drink draws inspiration from the world of film.

więcej | more: ***kinogram.pl***

WINE FIRST

Wine First to nowy koncept na winiarskiej mapie Warszawy. Jego misją jest zapewnienie wyjątkowego doświadczenia związanego z winem, które pozwala gościom odkrywać, smakować i cieszyć się różnorodnymi etykietami z całego świata. Menu zaspokoi podniebienia gości oraz zachwyci estetyką podania, od deski serów po gorące dania. To idealne miejsce zarówno na romantyczną kolację, jak i spotkanie ze znajomymi.

Wine First is a new concept on Warsaw's wine map. Its mission is to provide a unique wine experience, allowing guests to discover, taste and enjoy a variety of labels from all over the world. The menu will satisfy the palates of guests and delight with the aesthetics in serving, from the cheese board to hot dishes. It's a perfect place for both a romantic dinner and a gathering with friends.

więcej | more: ***wine-first.com/***

© M.P.

RUSZA MNIE POMAGANIE

HELPING ON THE MOVE

Pod takim hasłem uczestnicy 4. edycji RakReatonu biegają, jeżdżą i spacerują. A ich aktywność przekłada się na pomoc chorym na nowotwory dzieciom i ich bliskim. W akcję włączają się także pracownicy PLL LOT.

This is the slogan that accompanies the participants of the 4th edition of RakReaton while they run, cycle and walk. And those activities translate into helping sick children and their relatives. Once again, PLL LOT employees will be joining the campaign.

tekst / by **RAFAŁ RÓŻEWICZ**

RakReaton to ogólnopolskie wyzwanie sportowo-charytatywne organizowane przez Fundację „Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową". Uczestnicy akcji – **każdy może się przyłączyć** – mają cały wrzesień, by osiągnąć określoną liczbę kilometrów. Jak mogą to zrobić? Wystarczy, że będą biegać, jeździć na rowerze czy spacerować.

CEL: POKONAJMY 1 MLN 200 TYS. KM

Liczba nie jest przypadkowa – średnio co roku u 1200 dzieci w Polsce diagnozowany jest nowotwór. Jeśli uczestnikom uda się osiągnąć cel i wspólnie pokonać 1 mln 200 tys. km, partnerzy wyzwania: Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej i Grupa Impel, przekażą 120 tys. zł na pomoc chorym dzieciom i ich bliskim.

ZAINSTALUJ APLIKACJĘ

Nad sprawnym przebiegiem wyzwania czuwa Activy, partner technologiczny RakReatonu. To aplikacja, którą każdy uczestnik instaluje na urządzeniu mobilnym. Monitoruje aktywność ruchową i zlicza pokonany dystans.

WSZYSCY MOGĄ POMAGAĆ

RakReaton łączy ludzi w imię wspólnego dobra. Jego celem jest dotarcie do różnych społeczności i zachęcenie ich do włączenia się w pomaganie. Dlatego niektóre aktywności (takie jak nordic walking, wózek inwalidzki) stworzono z myślą o potrzebach grup zagrożonych społecznym wykluczeniem. Wyzwania mogą się więc podjąć też seniorzy czy osoby z niepełnosprawnościami.

BĄDŹ AKTYWNY I WSPIERAJ CHORE DZIECI

W dotychczasowych trzech edycjach RakReatonu wzięło udział ponad 26 tys. osób, które uzbierały ponad 3 mln km. Dzięki temu już 320 tys. zł trafiło do chorych dzieci i ich bliskich. Do akcji włączyli się także pracownicy PLL LOT. – Ruch to zdrowie, a jeśli dbając o nie, dodatkowo możemy wesprzeć potrzebujących, to nie potrzeba większej motywacji – podkreśla Agnieszka Cabaj, dyrektorka biura kontrolingu w Locie, która biegając, we wrześniu przyłączy się do RakReatonu.

SZANSA NA ZDROWE I SZCZĘŚLIWE ŻYCIE

Fundacja „Na Ratunek Dzieciom z Chorobą Nowotworową" już od 32 lat otacza opieką dzieci i nastolatków z chorobą nowotworową oraz ich rodziny na każdym etapie leczenia. Umożliwia dostęp do najnowszych metod leczenia. Świadczy także wsparcie psychologiczne, prowadzi i finansuje badania naukowe, rozwija wiedzę służącą szybkiej diagnozie, efektywnemu leczeniu pacjentów oraz poprawie jakości życia ozdrowieńców. ■

3 kategorie

KILKANAŚCIE AKTYWNOŚCI

THREE CATEGORIES
OVER A DOZEN ACTIVITIES

Nogi | *Legs*

bieg, bieg trailowy, spacer, nordic walking, wędrówka, bieg narciarski, skitur, wózek inwalidzki, bieżnia – zapis GPS

running, trail running, walking, Nordic walking, hiking, cross-country skiing, ski-touring, moving in a wheelchair, walking on a treadmill - all GPS recorded

Koła | *Wheels*

rower, rower szosowy, rower gravelowy, rower górski, rower elektryczny, hulajnoga, rolki/wrotki, deskorolka, rower ręczny, stacjonarny – zapis GPS

bicycle, road bicycle, gravel bike, mountain bike, electric bike, scooter, inline skates/ rollers, skateboard, hand bike, stationary bike - GPS recorded.

Kroki | *Steps*

wystarczy połączyć źródło kroków i aplikację Google Fit/Apple Zdrowie lub zegarek Garmin/Polar, dzięki temu każdy krok zostanie wliczony do wyzwania

just connect to the Google Fit / Apple Health app or the Garmin / Polar watch to have every step taken into account.

ENG

RakReaton is a nationwide sports and charity challenge organized by the Saving Kids with Cancer Foundation (Na Ratunek). Participants have the entire month of September to clock up a set number of kilometres. The initiative is open to everyone. All you need to do is run, cycle or walk.

OBJECTIVE: TO COVER 1,200,000 KM

This figure was not plucked out of the air - some 1,200 children in Poland are diagnosed with cancer every year. If the participants manage to cover 1,200,000 km between them, the initiative's partners - the Halina Konopacka LOTTO Foundation and the Impel Group – will donate PLN 120,000 to help sick children and their relatives

INSTALL THE APP

Activy, RakReaton's technology partner, supervises the smooth running of the challenge. It is an application that each participant needs to install on his or her mobile device. It monitors physical activity and measures the cumulative distance covered.

ANYONE CAN HELP

RakReaton brings people together for the common good. Its goal is to reach different communities and encourage them to join in helping. Therefore, some activities (such as Nordic walking, moving in a wheelchair) have been created with the needs of groups at risk of social exclusion in mind. Therefore, the challenge can be also taken up by seniors or people with disabilities.

BE ACTIVE WHILE SUPPORTING SICK CHILDREN

Over 26,000 people have taken part in the three previous editions of RakReaton, covering 3 million km in the process. This has resulted in 320,000 going to sick children and their relatives. PLL LOT employees have also been joining the campaign. "Movement is health, and if by taking care of our health, we can additionally support those in need, then no greater motivation is needed", emphasizes Agnieszka Cabaj, Deputy Director of the Controlling Department at LOT, who will be running in Rakraeton in September.

A CHANCE FOR HEALTH AND A HAPPY LIFE

The Saving Kids with Cancer Foundation (Na Ratunek) has been providing care to children and teenagers with cancer and their families at every stage of treatment for 32 years. It provides access to the latest treatment methods, as well as psychological support. It conducts and finances scientific research, develops knowledge for quick diagnosis, effective treatment, and an improved quality of life while convalescing. ■

2

3

ZAWSZE PRZY SOBIE

ALWAYS WITH YOU

Są kobiety, które lubią być przygotowane na każdą ewentualność, dlatego ich torebki to prawdziwe drogerie.
There are women who like to be prepared for any situation, which is why they keep a whole beauty shop in their handbags.

4

5

6

1. Torebka Classic J. BINKOWSKA, 650 zł Classic handbag J. BINKOWSKA, PLN 650 **2. Odświeżacz powietrza Pink Vanilla, NOLA LOLA/Super-Pharm, 39,99 zł/120 ml** Pink Vanilla air freshener, NOLA LOLA/Super-Pharm, PLN 39.99/ 120 ml **3. Skoncentrowany koktajl kolagenowy, BEAUTAMINE, 169 zł/10x50 ml** Concentrated collagen cocktail, BEAUTAMINE, 169 PLN/10x50 ml **4. Soniczna szczoteczka do zębów z aplikacją, PHILIPS SONICARE, 1299 zł** Sonic toothbrush with app, PHILIPS SONICARE, PLN 1299 **5. Odżywka do włosów, SENDO NOURISHING/Super-Pharm, 39,99 zł/250 ml** Sous Hair conditioner, SENDO NOURISHING/Super-Pharm, PLN 39.99/ 250 ml **6. Woda perfumowana Le Messager, COURRÈGES, 640 zł/ 100 ml** Le Messager Eau de Parfum, Courrèges, PLN 640/100 ml

© M. P.

REKLAMA

DR BARBARA JERSCHINA
FACE & BODY CLINIQUE

ZABIEGI LASEROWE
LASER TREATMENTS

Laseroterapia stała się dziś nieodzowną częścią medycyny estetycznej. W naszej klinice wykorzystujemy najnowsze technologie laserowe, które pozwalają pozbyć się przebarwień, rozszerzonych naczynek czy blizn, ale też zapewniają redukcję zmarszczek i bruzd, poprawę owalu i naturalny lifting twarzy. Nowością jest laser stymulujący produkcję tzw. młodzieńczego kolagenu (typu I), który daje widoczny efekt odmłodzenia – bez bólu i okresu rekonwalescencji. W usuwaniu przebarwień i uporczywej melasmy sprawdzi się laser tulowy.

Laser therapy has become an indispensable part of aesthetic medicine. We use the latest laser technologies to help you get rid you of discoloration, dilated capillaries and scarring, and to reduce wrinkles and furrows, improve the oval of the face and provide natural face lifting. A laser that stimulates the production of youthful collagen (type I) is a novelty. It gives a visible rejuvenating effect - without any pain or recovery period. The thulium laser is excellent for removing discolorations and stubborn melasma.

ul. Topiel 18, Warszawa-Powiśle

tel. +48 662 886 601 drjerschina.pl

DR BARBARA JERSCHINA
FACE & BODY CLINIQUE

PODRÓŻ Z MYŚLĄ O NATURZE

A JOURNEY WITH NATURE IN MIND

Jabłko – synonim dostatku, powodzenia, ale przede wszystkim symbol zdrowia. Dzięki współpracy z polską marką Phenomé pasażerowie PLL LOT poznają je w trochę innym wydaniu.

The apple - a byword for abundance and good fortune, but above all, a symbol of health. Thanks to our partnership with the Polish brand **Phenomé**, LOT Polish Airlines passengers will now get to see this fruit from a slightly different perspective.

tekst / by **AGNIESZKA KOPAŃSKA**

PL Nawilżający krem z jabłkowej linii Phenomé pachnie obłędnie. Jest delikatny, jedwabiście lekki i niemal natychmiast się wchłania. Zawarte w nim naturalne ekstrakty z jabłka, kwas morelowy i miłorząb rozjaśniają skórę i wyrównują jej koloryt. Każdy pasażer lotów dalekodystansowych w klasie biznes otrzyma go w zestawie z regenerującym balsamem do ust. – Nieustannie pracujemy nad pozyskiwaniem lokalnych składników do naszych produktów. Współpraca z LOT-em jest dla nas bardzo ważna m.in. dlatego, że możemy pokazać światu nasze naturalne kosmetyki, których bazą jest kluczowy polski owoc, czyli jabłko – tłumaczy Aldona Luterek, właścicielka Phenomé. Co jeszcze wyróżnia markę na rynku? We wszystkich produktach wodę zastąpiono hydrolatami, czyli cennymi składnikami aktywnymi pozyskiwanymi z roślin. Dzięki nim substancje aktywne wnikają w skórę znacznie szybciej, głębiej i są lepiej przyswajane przez komórki. – Zaproszenie Phenomé do współpracy przy tworzeniu produktów dla naszych najbardziej wymagających gości, czyli pasażerów klasy biznes Dreamlinerów PLL LOT, jest kolejnym etapem zmian w ofercie, jakie wprowadzamy, wsłuchując się w potrzeby klientów – podkreśla Izabela Leszczyńska, dyrektor biura rozwoju produktu i customer experience. – To też świetna okazja do promocji polskich kosmetyków na świecie – dodaje.
Oprócz kremu nawilżającego i balsamu do ust w bawełnianej kosmetyczce z haftowanym logo PLL LOT pasażerowie znajdą skarpetki, opaskę na oczy, zatyczki do uszu, bambusową szczoteczkę oraz naturalną pastę do zębów. ■

ENG The moisturizing cream from the Phenomé apple line smells divine. It is delicate, silky light and absorbs almost immediately. The natural extracts of apple, apricot acid, and ginkgo it contains brighten the skin and even out its colour. All long-haul business class passengers will receive the cream in a set with a regenerating lip balm. "We are constantly working on sourcing local ingredients for our products. Our collaboration with LOT means a great deal to us, because we can introduce the world to our natural cosmetics, which are based on the apple, the key Polish fruit", explains Aldona Luterek, the owner of Phenomé. What else distinguishes the brand? In all products, water has been replaced with hydrolates, i.e. valuable active ingredients obtained from plants. These enable the active substances to penetrate the skin much faster, go deeper, and be better absorbed by the cells. "Inviting Phenomé to work with us while creating products for our most demanding guests, i.e. business class passengers on LOT Dreamliners, is the next stage in the changes we've been introducing in response to the needs of our customers", emphasizes Izabela Leszczyńska, Director of the Product Development and Customer Experience Office. "It is also a great opportunity to promote Polish cosmetics around the world", she adds.
Phenomé's cotton cosmetic bag, which has an embroidered PLL LOT logo, also contains socks, a blindfold, earplugs, a bamboo toothbrush, and a tube of natural toothpaste. ■

Polskie Linie Lotnicze LOT postawiły na partnera, który tworzy naturalne kosmetyki ze składników przyjaznych człowiekowi i środowisku.

LOT Polish Airlines has chosen a partner that creates natural cosmetics from ingredients that are environment and human friendly.

© M.P.

EMMA KIWORKOWA
doktor nauk medycznych, stomatolog, ortodonta
doctor of medical sciences, dentist, orthodontist

UŚMIECHNIJ SIĘ
SMILE

Polska stomatologia nie odbiega standardami od światowej, a w wielu przypadkach ją wyprzedza – mówi Emma Kiworkowa, właścicielka kliniki Villa Nova Dental Clinic.
Polish stomatology is on a par with international standards. In fact, in many cases, it's ahead of them", says **Emma Kiworkowa**, the owner of the Villa Nova Dental Clinic.

tekst / by **LENA IWAŃSKA**

PL

Co dziś oznacza termin: nowoczesna stomatologia?
To stomatologia przyjazna pacjentowi, przełamująca przekonanie, że leczenie musi się łączyć z negatywnymi emocjami. To indywidualne podejście do potrzeb każdego pacjenta, znalezienie najlepszego leczenia z zastosowaniem jak najmniej inwazyjnych technik.

Dlaczego warto wybrać prowadzoną przez panią klinikę stomatologiczną Villa Nova?
U nas nad każdym pacjentem czuwa zespół najlepszych specjalistów, którzy także szkolą innych i sami nieustannie się doskonalą. Pracujemy na najnowocześniejszym sprzęcie, więc standard leczenia nie odbiega od światowego. Stawiamy na leczenie interdyscyplinarne, które gwarantuje najlepsze efekty. Pacjent, do którego podchodzimy indywidualnie, jest prowadzony przez kilku specjalistów. Dzięki temu ma poczucie kompleksowej opieki i bezpieczeństwa.

Jakie trendy w stomatologii pani zauważa?
Największą popularnością cieszą się zabiegi z zakresu stomatologii estetycznej, są wśród nich: wybielanie, bonding czy licówki, które potrafią w krótkim czasie znacząco poprawić uśmiech pacjenta, pozostawiając go jednocześnie naturalnym. Natomiast w dziedzinie ortodoncji coraz popularniejsze są przezroczyste nakładki korygujące wady zgryzu, które możemy zastosować praktycznie u osób w każdym wieku. Są świetną alternatywą dla tradycyjnych aparatów ortodontycznych.

Dlaczego warto leczyć zęby w Polsce?
Polska stomatologia nie odbiega standardami od światowej, a w wielu przypadkach ją wyprzedza. A koszty leczenia są konkurencyjne w stosunku do tych oferowanych na Zachodzie. ■

ENG

What does the term "modern dentistry" mean today?
This is patient-friendly dentistry, which shatters the conviction that dental treatment is necessarily associated with negativity. It is an individual approach to the needs of the patient, it's about finding the best treatment using the least invasive techniques.

Why is it worth choosing the Villa Nova dental clinic? Each patient is supervised by a team of best specialists who not only train others, but also constantly improve themselves. We work with the most modern equipment, so the standard of treatment is on a par with world standards. We focus on interdisciplinary treatment, which guarantees the best results. Each patient is approached individually and managed by several specialists. This ensures comprehensive care and security.

What trends do you notice in dentistry?
The most popular treatments in the field of aesthetic dentistry are: whitening, bonding or veneers, which can significantly improve a patient's smile in a short time, while still leaving it looking natural. On the other hand, in the field of orthodontics, transparent overlays correcting malocclusion, which can be used in people of all ages, are becoming more and more popular. They are a great alternative to traditional braces.

Why is it worth treating teeth in Poland?
Polish stomatology is on a par with international standards. In fact, in many cases, it's ahead of them. And the costs of treatment are competitive with those offered in the West. ■

© M. P.

WOLA VILLAGE

TWÓJ STYL ŻYCIA WIĄŻE SIĘ Z CZĘSTYM PODRÓŻOWANIEM, A **BLISKOŚĆ LOTNISKA** MA DLA CIEBIE ZNACZENIE?

Wille miejskie WV na Woli Justowskiej zapewnią Ci:

- 7 min jazdy autem lub 5 min Szybką Koleją do lotniska Kraków-Balice
- Strefy coworkingu, spotkań i integracji
- Udogodnienia jak w resorcie wypoczynkowym
- Energooszczędne rozwiązania
- Ekologiczną farmę i prywatny park

WOLA VILLAGE
BLISKO CENTRUM, BLISKO ŚWIATA

IS FREQUENT TRAVEL **PART OF YOUR LIFESTYLE?** IS LIVING **CLOSE TO THE AIRPORT** IMPORTANT TO YOU?

WV town villas in Wola Justowska will provide you with:

- 7 min. by car or 5 min. by fast train to Krakow-Balice Airport
- Coworking, meeting and integration zones
- Resort-like amenities
- Energy-efficient solutions
- Eco-friendly farm and private park

WOLA VILLAGE
CLOSE TO THE CENTER, CLOSE TO THE WORLD

URBA

www.willekrakow.pl

sprzedaz@urba.pl

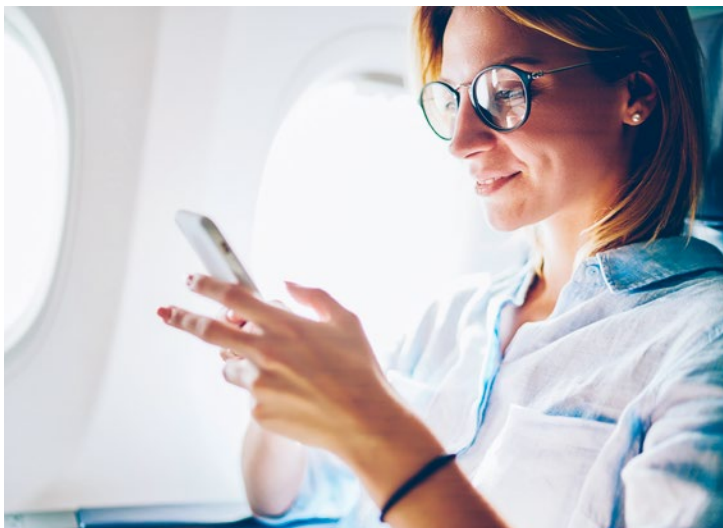

3 *pytania do...*

QUESTIONS TO...

Magdaleny Boruć,

szefowej pokładu w PLL LOT

LOT senior purser

WAŻNE, Z KIM PODRÓŻUJESZ

KNOW WHO YOU TRAVEL WITH

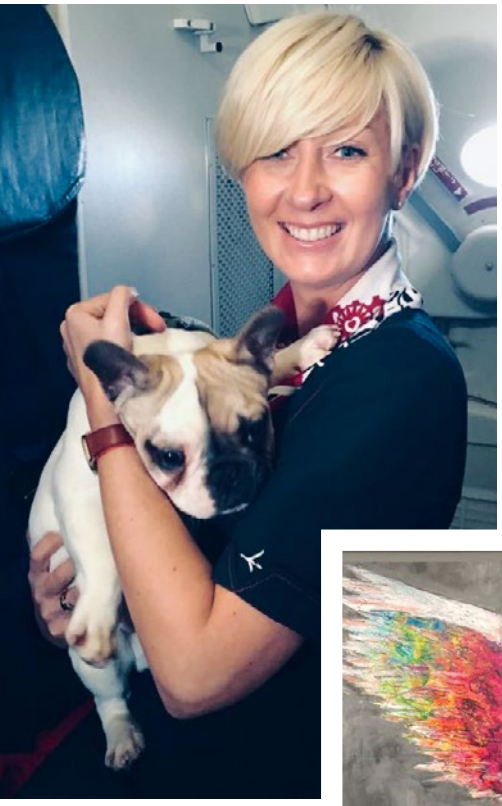

Moja praca polega na...

My work is about...

Zapewnieniu bezpieczeństwa pasażerom. Dbamy też o komfort i niezapomniany czas, który zostanie na długo w pamięci naszych gości. Przechodzimy coroczne szkolenia, m.in. na symulatorach, podczas których gasimy pożary, przeprowadzamy ewakuację i działamy w sytuacji lądowania na wodzie. Stosujemy się bardzo dokładnie do naszych wytycznych, a nasza wiedza jest sprawdzana przed każdym lotem.

keeping passengers safe. We also see to their comfort and make sure that they have an unforgettable time, the memory of which will remain for a long time. We undergo annual training, e.g. on simulators, during which we put out fires, carry out evacuations, and practise water landings. We follow our guidelines very carefully and our knowledge is tested before each flight.

Trudne sytuacje na pokładzie...

Difficult situations on board...

Na szczęście nie zdarzają się często, ale są wpisane w nasz zawód. To przypadki medyczne – są dla nas najtrudniejsze. Jesteśmy przeszkoleni, jak postępować w różnych sytuacjach, ale zawsze towarzyszą temu ludzka wrażliwość i emocje.

Fortunately, they do not happen often, but they are part of our profession. Medical cases are the most difficult. We are trained how to act in different situations, but it is always accompanied by human sensitivity and emotions.

Ulubiona destynacja...

My favourite destination

Pracując w PLL LOT, mam możliwość zwiedzania wielu pięknych miejsc. Każde z nich jest niepowtarzalne i zostaje w pamięci na długo. Jednak nic nie jest w stanie przebić mojej ulubionej destynacji, czyli domu. Tak naprawdę to jest moje miejsce na ziemi.

Working at PLL LOT, I get to visit many beautiful places. Each is unique and remains in my memory for a long time. However, nothing beats my favourite destination – home. This is actually my place on earth.

Pracując w PLL LOT, mam możliwość zwiedzania wielu pięknych niepowtarzalnych miejsc.

Working at LOT Polish Airlines, I get to visit many beautiful and unique places.

© ARCHIWUM PRYWATNE

LOT info

SIATKA POŁĄCZEŃ
Route network 88

FLOTA
Fleet 92

ROZRYWKA POKŁADOWA
In-flight entertainment 94

LUBLIN
Lublin 96

STAR ALLIANCE
Star Alliance 97

LOT DLA FIRM
LOT dla firm 101

PORADNIK PASAŻERA
Passanger handbook 105

Zapraszamy na lot.com

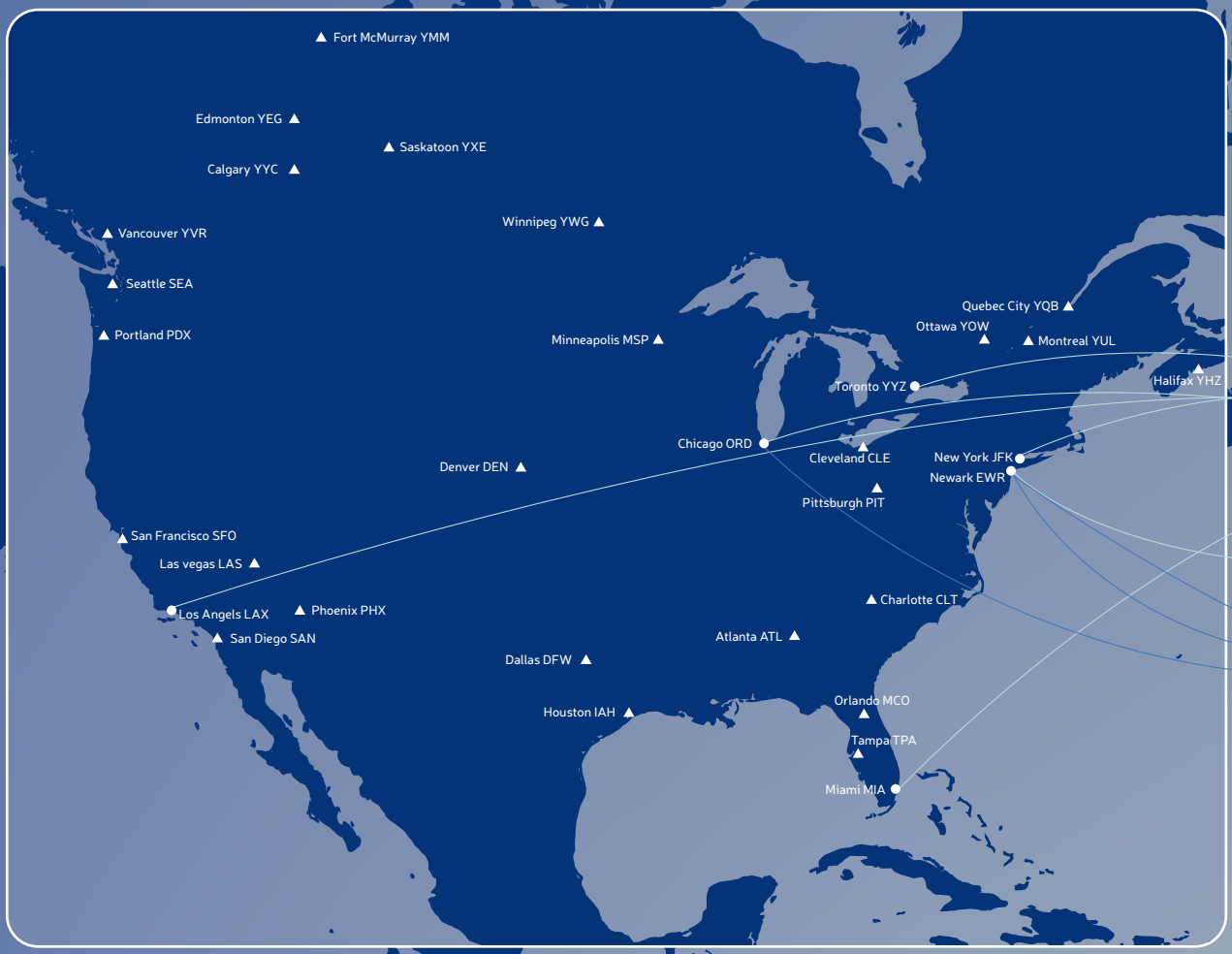

Połączenia czarterowe średniego i dalekiego zasięgu |
Medium & long haul charter services

z Katowic do... | from Gdansk to:
Taba

z Warszawy do... | from Warsaw to:
Taba | Nosy Be

SIATKA POŁĄCZEŃ LOT
LOT route network

połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie |
LOT schedule services from LOT Warsaw Hub

regularne połączenia regionalne LOT-u |
LOT schedule services

kierunki wakacyjne |
holiday destinations

kierunki code-share |
code-share destinations

Stan na 11/08/2023 | Status as of 11AUG23

WARSAW
Wroclaw
Rzeszow
Krakow
Budapest
Astana
Beijing PEK
Beijing PKX
Seoul ICN
Tokyo NRT
Tbilisi
Yerevan
Baku
Tashkent
Beirut
Amman
Tel Aviv
Cairo
Taba
Kuwait
Bahrain
Dubai DXB
Delhi
Ahmadabad
Kolkata
Mumbai
Pune
Hyderabad
Goa
Chennai
Bangaluru
Kochi
Nosy Be

Połączenia krajowe | Domestic services

Połączenia czarterowe bliskiego i średniego zasięgu |
Short and medium haul charter services

from Gdansk to:
Antalya

from Katowice to :
Antalya | Izmir | Bodrum | Korfu | Dalaman | Faro | Heraklion | Olbia | Ochrid | Pafos | Palma| Rodos | Samos | Tirana

from Wroclaw to :
Bodrum | Burgas | Kos | Varna

from Warsaw to:
Almeria | Antalya | Bodrum | Burgas | Chania | Dubrvnik | Dalaman | Faro | Heraklion | Izmir | Kos | Kawala | Lamezia Terme | Malaga | Minorca | Olbia | Ochrid | Pafos | Palma | Rodos | Samos | Tivat | Varna | Zakintos

SIATKA POŁĄCZEŃ LOT
LOT route network

połączenia regularne LOT-u z portu przesiadkowego w Warszawie |
LOT schedule services from LOT Warsaw Hub

regularne połączenia regionalne LOT-u |
LOT schedule services

połączenie code-share |
code-share service

kierunki wakacyjne |
holiday destinations

kierunki code-share |
code-share destinations

Stan na 11/08/2023 | Status as of 11AUG23

Trondheim
Tromso
Alesund
Oslo OSL
Stockholm ARN
St. Petersburg*
Tallinn
Gothenburg
Riga
Moscow SVO*
Billund
Copenhagen
Vilnius
Gdansk
Hamburg
Berlin
Poznan
WARSAW
Amsterdam
Dusseldorf
Zielona Gora
Radom
Brussels
Wroclaw
Kyiv IEV*
Kyiv KBP*
Katowice
Frankfurt
Prague
Krakow
Lviv*
Luxembourg
Ostrava
Rzeszow
Strasbourg
Stuttgart
Kosice
Vienna
Munich
Zurich
Budapest
Chisinau
Cluj-Napoca
Geneva
Lyon LYS
Odesa*
Milan MXP
Venice
Lubljana
Zagreb
Belgrade
Zadar
Bucharest OTP
Nice
Marseille
Split
Sarajevo
Varna
Pristina
Sofia
Burgas
Dubrovnik
Tivat
Podgorica
Skopje
Rome FCO
Tirana
Istanbul IST
Kawala
Olbia
Minorca
Korfu
Ankara ESB
Lamezia Terme
Preveza
Izmir
Zakintos
Athens
Samos
Bodrum
Kos
Dalaman
Antalya
Adana
Rodos
Chania
Heraklion
Pafos

SAMOLOTY DALEKODYSTANSOWE

Boeing 787-9 Dreamliner

Zasięg max
Range 13 350 km

Długość
Length 62,82 m

Liczba *Number in fleet*	7
Rozpiętość *Wing span*	60,17 m
V przelotowa *Cruising speed*	875 km/h
Liczba miejsc BC/PEC/EC *Capacity*	24/21/249

SAMOLOTY ŚREDNIO – I KRÓTKODYSTANSOWE

Boeing 737 MAX 8

Zasięg max
Range 5750 km

Długość
Length 39,52 m

Liczba *Number in fleet*	11
Rozpiętość *Wing span*	32,92 m
V przelotowa *Cruising speed*	839 km/h
Liczba miejsc *Capacity*	186/189**

Boeing 737-800 NG

Zasięg max
Range 5435 km

Długość
Length 39,47 m

Liczba *Number in fleet*	6
Rozpiętość *Wing span*	35,78 m
V przelotowa *Cruising speed*	834 km/h
Liczba miejsc *Capacity*	186

Embraer 195

Zasięg max
Range 3990 km

Długość
Length 38,65 m

Liczba *Number in fleet*	15
Rozpiętość *Wing span*	28,72 m
V przelotowa *Cruising speed*	870 km/h
Liczba miejsc *Capacity*	118/112**

Long-haul aircraft

Boeing 787-8 Dreamliner

Zasięg max
Range 12 650 km

Długość
Length 56,72 m

Liczba 8
Number in fleet

Rozpiętość 60,17 m
Wing span

V przelotowa 875 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 18/21/213
BC/PEC/EC
Capacity

Medium and short-haul aircraft

Embraer 190

Zasięg max
Range 3461 km

Długość
Length 36,64 m

Liczba 8
Number in fleet

Rozpiętość 28,72 m
Wing span

V przelotowa 863 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 106
Capacity

Embraer 175

Zasięg max
Range 3300 km

Długość
Length 31,68 m

Liczba 15***
Number in fleet

Rozpiętość 26,00 m
Wing span

V przelotowa 870 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 82/88**
Capacity

Embraer 170

Zasięg max
Range 3700 km

Długość
Length 29,90 m

Liczba 5
Number in fleet

Rozpiętość 26,00 m
Wing span

V przelotowa 870 km/h
Cruising speed

Liczba miejsc 76
Capacity

** w zależności od wersji **depending on the version*
*** w tym dwa do dyspozycji rządu **** including two aircraft at the government's disposal*

ROZRYWKA POKŁADOWA

In-flight entertainment

NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW BOEING 787

On board our Boeing 787

Ponad 450 godzin rozrywki, w tym: filmy, seriale, muzyka, podcasty oraz gry.
More than 450 hours of entertainment, including: movies, TV series, music, podcasts and games.

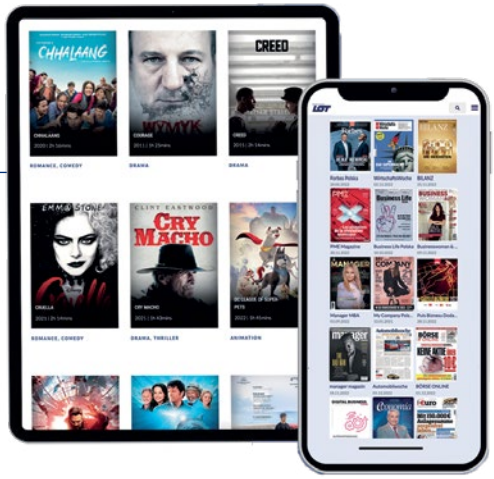

NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW BOEING 737

On board our Boeing 737

Podłącz smartfon/tablet/komputer do sieci LOT Entertainment na pokładzie i oglądaj kategorie takie jak: Polskie Kino, Nowości, HBO Max czy Popularne seriale.*
*Connect your smartphone/tablet/computer to the LOT Entertainment network on board and watch categories such as: Polish Cinema, New Releases, HBO Max or Popular Series.**

*Usługa dostępna na wybranych samolotach B737
Service available on selected B737 aircraft

Partnerzy | *Partners*

E-PRASA DOSTĘPNA DLA WSZYSTKICH!

Digital press offer for all!

1000 tytułów z całego świata - najpopularniejsze magazyny i gazety w ponad 30 językach. Tematyka: moda, biznes, prasa informacyjna, kultura i podróże, jedzenie, rozrywka, sport, zdrowie i wiele innych. Usługa dostępna na 72 godziny przed lotem i do 6 godzin po jego zakończeniu. Zapraszamy do lektury!
1000 titles from around the world - the most popular magazines and newspapers in over 30 languages. Topics: fashion, business, news press, culture and travel, food, entertainment, sport, health and many others. Service available 72 hours before the flight and up to 6 hours after its landing. We invite you to read!

lot.com/eprasa
lot.com/digitalpress

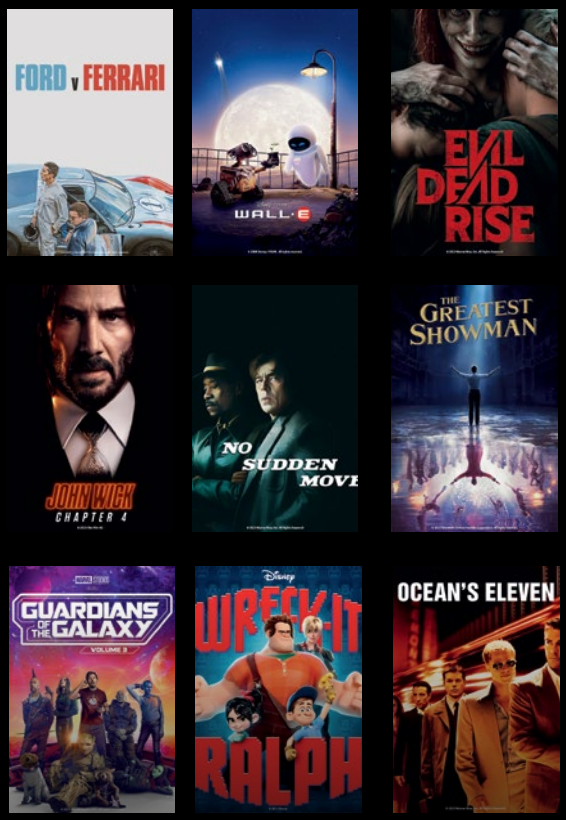

HITY NA POKŁADZIE

Hits on board

Szanowni Państwo,
Na zaproszenie Polskich Linii Lotniczych LOT® redakcja portalu Filmweb - jednego z największych serwisów filmowych na świecie - ma przyjemność zabrać Was w podróż do świata X muzy. Oczywiście proponujemy tylko kino wysokich lotów. W ofercie znajdziecie Państwo najnowsze hollywoodzkie widowiska: pełen akcji *John Wick 4*, na przemian smutni i zabawni *Strażnicy Galaktyki: Volume 3* oraz mrożące krew w żyłach *Martwe zło: Przebudzenie*. Są filmy na dobre samopoczucie (*Król rozrywki*, *Free Guy*), produkcje science-fiction (*Ad Astra*, *Avatar*) i kino sportowe (*Le Mans '66*, *Creed II*). Mamy też mini-retrospektywę Stevena Soderbergha (*Bez gwałtownych ruchów*, *Ocean's Eleven*). Nie zapominamy oczywiście o najmłodszych widzach (*Wall-E*, *Ralph Demolka*, *Nasze magiczne Encanto*). Dla fanów polskich komedii romantycznych wybraliśmy z kolei *Kochaj i tańcz*. Mamy nadzieję, że każdy znajdzie tu coś dla siebie i z takimi filmami lot zleci Wam błyskawicznie!

Dear passengers,
At the invitation of LOT® Polish Airlines, the editorial team of Filmweb - one of the largest film websites in the world - is happy to take you on a trip to the world of cinema. Of course, we recommend only high-flying films. There are the latest Hollywood blockbusters: the action-packed *John Wick: Chapter 4*, the alternately sad and funny *Guardians of the Galaxy: Volume 3* and the spine-tingling *Evil Dead Rise*. There are feel-good movies (*The Greatest Showman* and *Free Guy*), science-fiction (*Ad Astra* and *Avatar*) and sports films (*Ford v Ferrari* and *Creed II*). There's also a mini-retrospective of Steven Soderbergh (*No Sudden Move* and *Ocean's Eleven*). Of course, we also remember about our youngest viewers (*Wall-E*, *Wreck-It Ralph* and *Encanto*). And for fans of Polish romantic comedies, we've picked *Love and Dance*. We hope that everyone will find something for themselves. With films like these, the flight should fly by.

tekst | by **Jakub Popielecki**
Starszy redaktor Portalu Filmweb
Senior editor of the Filmweb Portal

LOT **oraz** | *and* FILMWEB
polecają | *recommend*

1

2

3

1. Dziedziniec Zamku Lubelskiego Lublin castle's courtyard **2. Rynek Starego Miasta** Old Town Market Place **3. Kaplica Zamkowa Trójcy Świętej** Holy Trinity Chapel

LUBLIN.
MIASTO INSPIRACJI
CITY OF INSPIRATIONS

Największe i najprężniej rozwijające się miasto wschodniej Polski, Lublin, w 2023 r. stał się Europejską Stolicą Młodzieży – tytuł przyznany został przez Europejskie Forum Młodzieży.

Lublin, the largest and most intensively and rapidly developing city in eastern Poland, has been named the 2023 European Youth Capital by the European Youth Forum.

Na wyjątkową atmosferę miasta Unii Lubelskiej ma wpływ bogactwo historyczne, wielokulturowe korzenie,a także tradycje okresu jagiellońskiegoi diaspory żydowskiej. Legendy zaklęte w uliczkach Starego Miasta, place tętniące życiem, dzięki imprezom plenerowym, zachęcają do poznawania niezwykłego miasta.

Warto odkryć kulturalne oblicze Lublina i wiele przedsięwzięć artystycznych, które przyciągają do Lublina artystów z całego świata, w ramach Carnavalu Sztukmistrzów, Festiwalu Re:tradycja, Kodów czy Innych Brzmień.

Lublin, jako największy ośrodek akademicki wschodniej Polski, jest miastem ludzi młodych.Ich kreatywność, potencjał twórczy i intelektualny doceniają firmy poszukujące innowacyjnych technologii.

Położenie Lublina w czystym ekologicznie i pełnym atrakcji turystycznych regionie, z nowoczesnym portem lotniczym, tworzy doskonałe warunki do życia, wypoczynku i zwiedzania. Niepowtarzalny i magiczny klimat sprawia, że warto w Lublinie pozostać na dłużej.

The unique ambience of the city of the Union of Lublin is the product of its historical wealth and multicultural roots, and the traditions of the Jagiellonian period and the Jewish diaspora. The enchanting legends of the Old Town streets, and the squares teeming with life during the city's many outdoor events, encourage you to get to know this extraordinary city.

It is worth discovering the cultural face of Lublin and the many artistic projects that attract artists from all over the world, such as the Carnaval Sztukmistrzów, Re:tradycja Festival, Kody, or Inne Brzmienia.

Lublin, as befits the largest academic centre of eastern Poland, is a city of young people. Their creative and intellectual potential is highly sought after by companies looking for innovative technologies.

The location of Lublin in an ecologically clean region full of tourist attractions, with a modern airport, creates excellent conditions for living, R&R, and sightseeing. The city's distinctive and magical atmosphere makes a longer stay well worth your while.

Pierwszy globalny sojusz lotniczy

Od 2003 roku Polskie Linie Lotnicze LOT są częścią Star Alliance – wiodącego sojuszu linii lotniczych obejmującego swym zasięgiem cały świat. Star Alliance powstał w 1997 roku jako pierwszy globalny sojusz linii lotniczych. Do sojuszu należy nie tylko część największych linii lotniczych na świecie, ale także mniejsi przewoźnicy, tworząc potężną sieć, która łączy niemal każde miejsce na świecie. Każda z linii lotniczych zachowuje swój indywidualny styl i tożsamość kulturową, wnosząc do sojuszu bogactwo różnorodności i wielokulturowości. Jednocześnie wszystkich członków Star Alliance łączy to samo zaangażowanie w przestrzeganie najwyższych standardów bezpieczeństwa i obsługi klienta.

The first global aviation alliance

Since 2003, LOT Polish Airlines has been a part of Star Alliance – the leading alliance of airlines covering the whole world. Star Alliance was established in 1997 as the first global airline alliance. This coalition not only includes some of the world's largest airlines, but also embraces smaller carriers, fostering a powerful network that connects almost every place in the world. Each airline maintains its own individual style and cultural identity, bringing a wealth of diversity and multiculturalism to the alliance. At the same time, all Star Alliance members are united in their commitment to the highest standards of safety and customer service in the sky.

Linie lotnicze należące do Star Alliance | Star Alliance Member Airlines

AEGEAN · AIR CANADA · AIR CHINA · AIR INDIA · AIR NEW ZEALAND · ANA · ASIANA AIRLINES
Austrian · Avianca · brussels airlines · CopaAirlines · CROATIA AIRLINES · EGYPTAIR · Ethiopian Airlines
EVA AIR · LOT POLISH AIRLINES · Lufthansa · SAS · Shenzhen Airlines · SINGAPORE AIRLINES · SOUTH AFRICAN AIRWAYS
SWISS · TAP AIR PORTUGAL · THAI · TURKISH AIRLINES · UNITED

THEO PANAGIOTOULIAS NOWYM PREZESEM SOJUSZU STAR ALLIANCE

Na czele Star Alliance stanął dyrektor generalny Theo Panagiotoulias, który dołączył do sojuszu na początku tego roku, wnosząc ze sobą ponad 25 lat doświadczenia w międzynarodowym przemyśle lotniczym. Theo Panagiotoulias pracował wcześniej w Hawaiian Airlines, gdzie przez dziewięć lat był starszym wiceprezesem ds. globalnej sprzedaży i sojuszy. Wcześniej był wiceprezesem i dyrektorem generalnym APAC w Sabre Corporation, a także spędził 15 lat w American Airlines, gdzie zajmował różne stanowiska kierownicze, handlowe i operacyjne.

"Star Alliance łączy świat," powiedział Pan Panagiotoulias. "Każdego roku, ponad 200 milionów klientów uczestniczy w ponad 16 000 lotach każdego dnia na pokładzie 26 linii członkowskich. Jesteśmy bardzo zaangażowani w ulepszanie jakości usług świadczonych naszym klientom. Cieszę się na bliską współpracę z liniami członkowskimi, której celem jest realizacja misji Star Alliance, jaką jest jak najsprawniejsza obsługa pasażerów".

THEO PANAGIOTOULIAS AS A NEW STAR ALLIANCE CEO

Star Alliance is headed by its CEO Theo Panagiotoulias, who joined the Alliance earlier this year, bringing with him over 25 years of experience in the international aviation industry. Mr Panagiotoulias was formerly with Hawaiian Airlines, where he was Senior Vice President for Global Sales and Alliances for nine years. Prior to that, he was Vice President and General Manager for APAC at Sabre Corporation, and also spent 15 years at American Airlines, where he held various leadership, commercial, operational and general management positions.

Star Alliance connects the world," said Mr Panagiotoulias. "More than 200 million customers fly with its 26 member airlines each year, on more than 16,000 flights each day. We are dedicated to enhancing customer journeys. I look forward to collaborating closely with our member airlines to drive Star Alliance towards its mission of a more seamless passenger experience."

26 LAT STAR ALLIANCE

14 maja 2023 r. Star Alliance obchodziło 26. rocznicę istnienia, co było okazją do podsumowani ponad ćwierć wieku pracy na rzecz ulepszania komfortu podróżujących. Wraz z 26 wyjątkowymi liniami członkowskimi Sojusz osiągnął niezwykłe kamienie milowe, szczycąc się największą siecią na niebie i rewolucyjnymi cyfrowymi rozwiązaniami zapewniającymi łatwiejsze podróżowanie i lepszą obsługę klienta.

26 YEARS OF STAR ALLIANCE

On May 14, 2023, Star Alliance celebrated its 26th anniversary, reflecting on over a quarter of a century dedicated to enhancing the customer journey. With 26 exceptional member airlines, the Alliance has achieved remarkable milestones, boasting the widest network in the sky and revolutionary digitised solutions for more seamless travel and a better customer experience.

STAR ALLIANCE ZNÓW NAJLEPSZYM SOJUSZEM

13 czerwca tego roku Star Alliance po raz kolejny zdobył tytuł World's Best Airline Alliance przyznawany podczas gali Skytrax World Airline Awards. Słynny salon LAX Sojuszu został również po raz siódmy z rzędu nagrodzony tytułem World's Best Airline Alliance Lounge. Dyrektor generalny Star Alliance, Theo Panagiotoulias, odebrał nagrody podczas ceremonii, która miała miejsce w trakcie Paris Air Show. 13 linii lotniczych należących do Star Alliance otrzymało w tym roku łącznie 35 nagród, w tym prestiżową nagrodę World's Best Airline przyznaną Singapore Airlines.

STAR ALLIANCE ONCE AGAIN THE WORLD'S BEST AIRLINE ALLIANCE

On June 13 this year, Star Alliance once again won the title of World's Best Airline Alliance at the Skytrax World Airline Awards. The Alliance's famed LAX lounge was also named World's Best Airline Alliance Lounge award for the seventh year running. Star Alliance CEO Theo Panagiotoulias received the awards at a ceremony held at the Paris Air Show. 13 of LOT's fellow Star Alliance member airlines also received 35 other awards this year, including the coveted World's Best Airline award for Singapore Airlines.

royal apple

✓ WYCISKANY Z CAŁYCH OWOCÓW

✓ NATURALNIE MĘTNY

Firma Activ Sp. z o.o. to producent naturalnych, zdrowych soków NFC najwyższej jakości pod marką Royal Apple. Skład idealnie odzwierciedlający naturalne dobro owoców i warzyw, bez dodatku koncentratu, konserwantów, cukru i wody. Bazą naszych soków są świeże owoce i warzywa a w głównej mierze jabłka, które w regionie grójeckim mają szczególną historię ze względu na pieczołowitą uprawę. Poznaj nasze soki i różnorodność opakowań.

Poznaj smak bezpośrednio tłoczonych soków Royal Apple

ACTIV SP. Z O.O. | info@royal-apple.com | www.zdrowysok.com | www.healthy-juice.eu

FLY & BUY
with SHOP&MORE
something new
awaits on the horizon
MASERATI
V8
ECO ENERGY TECHNOLOGY
WR 10 ATM
FIND OUT MORE
shopandmore.lot.com

POLISH AIRLINES
LOT
OLSZTYN
KRAKÓW
Samolotem na Mazury
Port Lotniczy
Olsztyn-Mazury
POLSKIE LINIE LOTNICZE
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER
Zobacz więcej na: mazuryairport.pl

LOT DLA FIRM

Idealne rozwiązanie dla Twojej Firmy!

The perfect solution for your business!

LOT Dla Firm to dodatkowe przywileje i korzyści dla Twojej firmy. Dołącz do programu i zbieraj Punkty podczas podróży służbowych. Rozwiń potencjał swojej firmy i wymieniaj Punkty na:

LOT Dla Firm offers additional privileges and benefits for your business. Join the program and earn Points while travelling for business. Expand the potential of your company and redeem Points for:

- usługi premium / premium services
- car rental / wynajem auta
- pobyt w hotelu / hotel stays
- airline tickets / bilety lotnicze

W programie **LOT Dla Firm** na jednym koncie firma zbiera Punkty za przeloty swoich pracowników, a jednocześnie pracownicy mogą gromadzić mile na indywidualnych kontach w programie Miles & More.

In the **LOT Dla Firm** program, you earn Points for your employees' flights on one account, and at the same time, your employees can earn miles on their private accounts in the Miles & More program.

Zarejestruj się na stronie
lotdlafirm.com

Register at
lotdlafirm.com

LOT DLA PASAŻERA INDYWIDUALNEGO

Miles & More | LOT POLISH AIRLINES

Jedna karta, wiele przywilejów

Dzięki karcie Miles & More możesz gromadzić i wykorzystywać mile zarówno podczas podróży, jak i na co dzień. Spójrz na atrakcyjne oferty, które daje największy w Europie program dla często podróżujących pasażerów.

Szybka i bezpłatna rejestracja
Skorzystaj z aplikacji mobilnej Miles & More i zgromadź dodatkowe 500 mil lub wejdź na stronę **miles-and-more.pl**.

Po zarejestrowaniu się można naliczyć wstecznie mile za przeloty oraz usługi partnerów z ostatnich sześciu miesięcy.

» Gromadź mile nie tylko za podróże samolotem w ponad 30 liniach lotniczych, ale również korzystając z karty kredytowej, ubezpieczenia podróży, podczas zakupów oraz u 300 innych partnerów nielotniczych na całym świecie.

» Wykorzystaj mile premiowe na przelot, podwyższenie klasy podróży oraz inne usługi, między innymi pobyt w hotelu czy wypożyczenie samochodu.

Wyjątkowe promocje
Skorzystaj z promocji milowych LOT-u, dzięki którym Twoja podróż stanie się jeszcze bardziej atrakcyjna.

NajMILszy poniedziałek – co dwa tygodnie masz możliwość wykorzystać mile na bilety – nagrody w klasie ekonomicznej już od 7000 mil.

Okazje milowe – co miesiąc nowe fascynujące kierunki podróży w atrakcyjnych cenach, dostępne już od 15 000 mil.

One card, many benefits

With Miles & More card you can earn and spend miles both while travelling and on everyday purchases. Take a look at the attractive benefits offered by the biggest Europe's programme for frequent flyers.

Fast and free registration
*Download Miles & More app and take advantage of 500 award miles or visit **miles-and-more.pl**.*

By the way: after registration, miles for your flight or other partners services can be credited to you retrospectively within 6 months.

» *Earn miles not only when you are traveling with more than 30 airlines, but also take advantage of credit cards, travel insurance, shopping and with 300 other non-airline partners all over the world.*

» *Spend award miles on flight awards, upgrade awards or other services such as stay in the hotel or car rental.*

Special offers
Take advantage of LOT mileage promotion and make your flight even more attractive.

Monday sMILEs – every two weeks you can redeem your miles for award ticket in Economy class from just 7,000 miles.

Mileage bargains – every month award tickets are available just from 15,000 miles round trip in economy class.

PAYBACK · APART.pl · aelia DUTYFREE · UNIQA

Zarejestruj się na stronie
miles-and-more.com/pl/rejestracja

Register at
miles-and-more.com/en/registration

WARMIA MAZURY®

genialny plan na wolny czas!

#genWarmii i Mazur

invest.warmia.mazury.pl

PORADNIK PASAŻERA
Passenger handbook

BAGAŻ REJESTROWANY PRZEWOŻONY W LUKU BAGAŻOWYM
Checked baggage allowances

LOT BUSINESS CLASS

na długie dystanse
on long haul flights

3 x 32 kg max

na krótkie dystanse
on short haul flights

2 x 32 kg max

LOT PREMIUM ECONOMY

na długie dystanse
on long haul flights

2 x 23 kg max

LOT ECONOMY CLASS

na krótkie i długie dystanse
on short and long haul flights

1 x 23 kg max

Suma trzech wymiarów bagażu rejestrowanego nie powinna przekraczać 158 cm. *The sum of the three dimensions should not exceed 158 cm.*

BAGAŻ DLA DZIECI DO LAT DWÓCH
Luggage allowances for children up to 2 years of age

wózek składany
folding buggy

LUB
or

fotelik samochodowy
car seat

\+ 23 kg max

o maksymalnym wymiarze do 158 cm
maximum dimensions of up to 158 cm

*zależy od taryfy rodzica
depending on parents' tariff

BAGAŻ PODRĘCZNY *Carry-on baggage*

LOT BUSINESS CLASS

na krótkie i długie dystanse*
on short and long haul flights

9 kg max + 9 kg

*Na rejsach z/do USA obowiązuje limit 1x12 kg
There is a limit of 1x12 kg on flights to / from the USA

LOT PREMIUM ECONOMY

na długie dystanse**
on long haul flights

8 kg max + 4 kg

**Na rejsach z/do USA obowiązuje limit 1x10 kg
There is a limit of 1x10 kg on flights to / from the USA

LOT ECONOMY CLASS

na krótkie i długie dystanse
on short and long haul flights

8 kg max

Suma trzech wymiarów bagażu podręcznego (długości, szerokości i wysokości) nie może przekraczać 118 cm
The sum of three dimensions of carry-on baggage (length, width and height) should not exceed 118 cm

Dodatkowo do kabiny można zabrać albo torbę z latopem, albo torebkę damską o maksymalnych wymiarach 40 x 30 x 8 cm oraz o maksymalnej wadze 2 kg.
Ze względów bezpieczeństwa cały bagaż kabinowy musi zmieścić się w schowkach nad głowami lub pod poprzedzającym fotelem. Wszystkie bagaże przekraczające dozwolone wymiary będą musiały być przepakowane lub zostaną nadane jako bagaż rejestrowany i będzie pobrana opłata według cennika.

In addition, one of the following items (max. 40 cm x 30 cm x 8 cm; max. 2 kg) may be taken on board free of charge: a laptop case or a women's handbag.
For safety reasons, all carry-on baggage must fit in the overhead compartments or under the seat in front.
All baggage exceeding the permitted size, will have to be repackaged or will be checked in subject to the relevant fee specified in the price list.

PŁYNY W BAGAŻU PODRĘCZNYM
Liquids in your carry-on baggage

Szczegółowe informacje na temat wymienionych ograniczeń na stronie lot.com
Detailed Information regarding the abovementioned limitations is available at lot.com

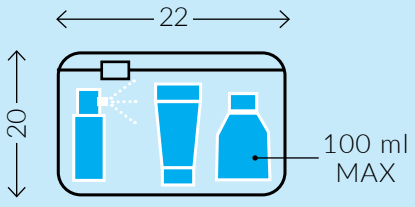

LOTNISKO
ZIELONA GÓRA – BABIMOST

SERDECZNIE ZAPRASZA

DO SKORZYSTANIA Z OFERTY WAKACYJNEJ
NA LOTY KRAJOWE ORAZ ZAGRANICZNE

OFERTA WAŻNA DO KOŃCA PAŹDZIERNIKA

LEĆ Z LUBUSKIEGO!

Lubuskie
Warte zachodu

Port Lotniczy
Zielona Góra

WIĘCEJ INOFRMACJI NA: WWW.AIRPORT.LUBUSKIE.PL

LOTNISKO ZIELONA GÓRA – BABIMOST

ZWIERZĘTA NA POKŁADZIE *Animals on board*

Ze względów bezpieczeństwa podróżujące na pokładzie samolotu zwierzęta muszą pozostać w trakcie całej podróży w przeznaczonej do tego celu torbie lub klatce.
For safety reasons, animals travelling on board the aircraft must remain in a dedicated bag or cage during the entire trip.

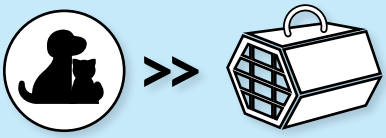

BEZPIECZEŃSTWO NA POKŁADZIE SAMOLOTÓW LOT
Safety on board LOT aircraft

Zakaz palenia
(również papierosów elektronicznych).
No smoking (including e-cigarettes).

Podczas startu i lądowania laptop musi być wyłączony i umieszczony w kieszeni fotela lub schowku bagażowy, a z telefonów komórkowych pasażerowie mogą korzystać wyłącznie w trybie samolotowym.
During take-off and landing, laptops must be switched off and placed in the seat pocket in front of you or in the overhead compartment, and mobile phones can only be used in aeroplane mode.

Zakaz picia alkoholu wniesionego na pokład lub kupionego w Duty Free.
No drinking alcohol brought on board or purchased in Duty Free.

Wizerunek członków załóg podlega ochronie prawnej. Uprzejmie prosimy o uszanowanie prywatności i niefotografowanie/niefilmowanie naszych pracowników, a także o nierozpowszechnianie wizerunku bez ich zgody.
The image rights of cabin crew members are protected by law. Please respect their privacy and do not photograph/film our staff and do not disseminate their image without their permission.

Nieprzestrzeganie powyższych zasad, niewykonywanie poleceń załogi, agresywne zachowanie, a także próby niszczenia sprzętu w samolocie będą skutkowały interwencją odpowiednich służb oraz wyciągnięciem konsekwencji prawnych.
Failure to comply with the above rules, failure to follow the crew's instructions, aggressive behavior, as well as attempts to destroy equipment in the aircraft will result in the intervention of the relevant services and legal consequences.

TRANSAKCJE BEZGOTÓWKOWE NA POKŁADZIE
Non-cash transactions on board

Uprzejmie informujemy, że w celu zapewnienia bezpieczeństwa bezgotówkowych transakcji płatniczych na pokładach swoich samolotów LOT zbiera i przechowuje niektóre z Państwa danych, np. imię i nazwisko, numer dokumentu tożsamości, adres zamieszkania i numer miejsca zajmowanego na pokładzie. W tym zakresie administratorem Państwa danych jest LOT*. W związku z powyższym przysługuje Państwu prawo wniesienia sprzeciwu, prawo dostępu do danych, prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.
W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych można skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych pisemnie pod adresem LOT lub mailowo pod adresem e-mail: iod@lot.pl.
Podawanie ww. danych osobowych podczas transakcji jest dobrowolne.

Please be advised that in order to ensure the security of payment transactions on board our aircraft, LOT is collecting and storing some of your personal data, e.g. your forename and surname, identity card number, residential address, and seat number. LOT are the controller of the personal data provided above. You have a right to object, as well as right: to withdraw your consent, access to your personal data, to demand that your personal data is rectified or limited or to be forgotten.To discuss matters related to the protection of your personal data you can contact Data Protection Officer in writing, to the address of the registered office LOT or via e-mail: iod@lot.pl.*

*Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., ul. Komitetu Obrony Robotników 43, 02-146 Warszawa *LOT Polish Airlines, Komitetu Obrony Robotników St. 43, 02-146 Warsaw*

Informacje zamieszczone w magazynie są aktualne na dzień oddania magazynu do druku. Aktualna oferta i wysokość opłat za przewóz dodatkowego bagażu dostępne są w biurach sprzedaży, Call Center bądź na stronie internetowej lot.com Na niektórych połączeniach obsługiwanych małymi samolotami mogą obowiązywać dodatkowe restrykcje odnośnie wielkości bagażu podręcznego.Torba-kosz do przewozu niemowląt lub fotelik samochodowy mogą być zabierane na pokład w miarę wolnego miejsca. Z rynku polskiego obowiązuje dodatkowa opłata serwisowa.

The information published in the magazine is valid as at the date the magazine goes to print and it does not constitute a commercial offer within the meaning of the Civil Code. In order to confirm the validity of this information please consult LOT Polish Airlines sales assistants at sales offices, contact the Call Centre or visit the website: lot.com.Additional carry-on baggage restrictions may apply to some flights operated by small aircraft. A baby basket or a car seat can be taken on board, if space is available. An extra charge applies to outbound flights from Poland.

LOT WARSAW *Transfer guide*

Zapoznaj się z informacjami jak sprawnie przesiąść się na Twój kolejny rejs LOT na lotnisku Chopina w Warszawie.
Please read the following information carefully it will help you during your transfer to LOT flights at Warsaw Chopin Airport

PRZYGOTUJ PASZPORT I KARTE POKŁADOWĄ. *PLEASE PREPARE YOUR PASSPORT AND BOARDING PASS.*

Przesiadka między krajami w strefie Schengen.
Transfer from Schengen country to another Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

Przesiadka z kraju ze strefy Non-Schengen do kraju w strefie Schengen
Transfer from Non-Schengen country to Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
   Please prepare your documents and proceed to the passport control
3. Następnie podejdź do kontroli bezpieczeństwa
   Next proceed to the security check
4. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

Przesiadka z kraju w strefie Schengen do kraju ze strefy Non-Schengen
Transfer from Schengen country to Non-Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się prosto do kontroli paszportowej z przygotowanymi dokumentami
   Please prepare your documents and proceed to the passport control
3. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

Przesiadka między krajami w strefie Non- Schengen
Transfer from Non-Schengen country to another Non-Schengen country

1. Wyjdź z rękawa lub autobusu do terminala
   You arrive to the terminal by bus or by air bridge
2. Udaj się prosto do kontroli bezpieczeństwa
   Please proceed to the security check
3. Przejdź jak najszybciej do bramki, z której odlatuje Twój następny rejs
   Please proceed directly to the gate for your next flight

MAPA LOTNISKA CHOPINA - poziom odlotów

Map of Chopin Airport - departures area

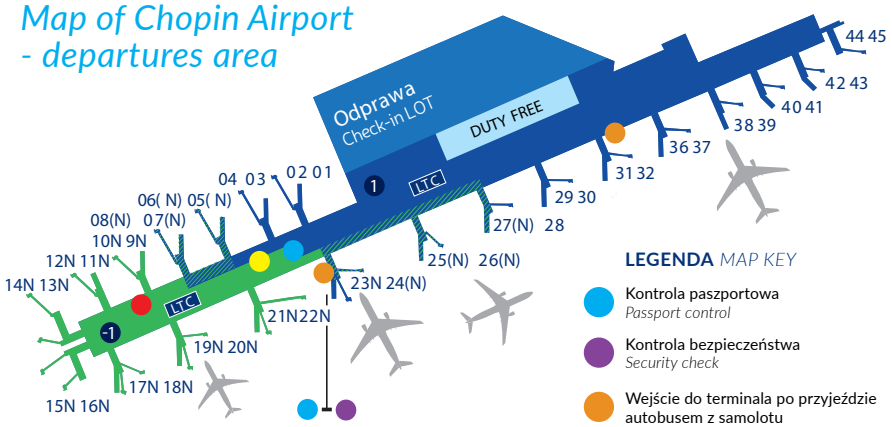

LEGENDA *MAP KEY*

- Kontrola paszportowa *Passport control*
- Kontrola bezpieczeństwa *Security check*
- Wejście do terminala po przyjeździe autobusem z samolotu *Entrance when arriving to the terminal by bus*
- 1 LOT Business Lounge Polonez (poziom 1 *level 1*)
- -1 LOT Business Lounge Mazurek (poziom -1 *level -1*)
- Obowiązkowy punkt weryfikacji *Mandatory interview point*
- Dodatkowa kontrola bezpieczeństwa w rejsach do USA *Additional security check for US flight*
- Strefa zarówno Schengen jak i Non-Schengen *Both Schengen and Non-Schengen Zone*

Numery gate Non-Schengen
Non-Schengen gate no. 05(N) - 08(N), 24(N) - 27(N)

- Strefa Non-Schengen *Non-Schengen Zone*

Albania, Armenia, Azerbaijan, Belarus, Bulgaria, Canada, China, Cuba, Cyprus, Dominican Republic, Egypt, Georgia, India, Israel, Japan, Kazakhstan, Liban, Macedonia, Maldives, Mexico, Moldova, Montenegro, Romania, Russia, Serbia, South Korea, Thailand, Turkey, Ukraine, United Arab Emirates, United Kingdom, United States, Vietnam, Zanzibar

Numery gate Non-Schengen
Non-Schengen gate no. 09N - 23N

- Strefa Schengen *Schengen Zone*

Austria, Belgium, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Hungary, Iceland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, The Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland

Numery gate Schengen
Schengen gate no. 01 - 04, 28-45

LTC LOT Transfer Center

Wejście do samolotu zamykamy na 15 minut przed odlotem!
Gate closes 15 minutes before departure!

W przypadku każdej przesiadki w ramach połączeń LOT, nie odbieraj swojego bagażu.
Do not collect your luggage if continue your journey with LOT

TRANSFER DO USA *Transfer to USA*

Przylot ze strefy Schengen
Udaj się do kontroli paszportowej i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie kolorem żółtym.
Schengen Area arrival
Preceed to passport control and then to interview point marked with yellow color as soon as possible.

Przylot ze strefy Non-Schengen
Udaj się do kontroli bezpieczeństwa i dalej niezwłocznie do miejsca oznaczonego na mapie kolorem żółtym.
Non- Schengen Area arrival
Preceed to security check and then to interview point marked with yellow color as soon as possible.

Obowiązkowy punkt weryfikacji
Miejsce wywiadu, do którego muszą udać się wszyscy pasażerowie lecący do Stanów Zjednoczonych.
Mandatory interview point
This point is obligatory for all passengers travelling to the United States.

Po rozmowie możesz być skierowany:
Do dodatkowej kontroli bezpieczeństwa oznaczonej na mapie kolorem czerwonym. Udaj się tam jak najszybciej!
After interview you can be proceeded:
To additional security check marked with red color. Proceed there as soon as possible!

Brak wykonania obowiązkowej weryfikacji (wywiadu) oraz dodatkowej kontroli bezpieczeństwa w rejsach do USA skutkuje odmową przyjęcia na pokład samolotu!
If you skip mandatory interview or additional security check you will be denied to board your flight!

OSIPOWICZ & TURKOWSKI
CLINIC

MĘSKIE SPRAWY, CZYLI 3 ZABIEGI MEDYCYNY ESTETYCZNEJ DLA PANÓW
MASCULINE MATTERS: 3 AESTHETIC MEDICINE PROCEDURES FOR MEN

NADMIERNA POTLIWOŚĆ? JEST NA TO METODA!
Specjalistyczne zabiegi zmniejszają problem nadmiernego pocenia poprzez blokadę włókien nerwowych oddziałujących na gruczoły potowe. Najskuteczniejszym sposobem leczenia nadpotliwości skóry pach jest podanie w to miejsce toksyny botulinowej typu A, która zmniejsza wrażliwość zakończeń nerwowych powodując rozkurcz i relaksację mięśni.

W WALCE Z WYPADAJĄCYMI WŁOSAMI
Zabieg przeszczepienia włosów polega na tym, że lekarz pobiera delikatnie mieszki włosowe do przeszczepu. Jest to bezbolesne. Następnie nakłuwamy skórę i umieszczamy mieszki – tłumaczy dr Piotr Turkowski, specjalista chirurgii odtwórczej włosów.

SPOSÓB NA „OPONKĘ"
Źródło kompleksów, ale przede wszystkim ważny czynnik ryzyka wielu chorób. Coraz więcej mężczyzn decyduje się na zabieg laserowego usuwania tłuszczu bądź liposukcję, dzięki której szybko osiągną wymarzony efekt. Lipoliza laserowa brzucha jest mało inwazyjna, a na efekty nie trzeba długo czekać. Rozbite komórki tłuszczowe organizm usuwa sam, naturalnymi sposobami. Liposukcja natomiast to operacja, która trwa zwykle 1-2 godziny. Chirurg wykonuje małe nacięcia w skórze i wprowadza cienką rurkę używaną do odsysania nadmiaru tłuszczu z organizmu.

EXCESSIVE SWEATING? THERE'S A SOLUTION!
Specialized treatments reduce the problem of excessive sweating by blocking the nerve fibers that affect sweat glands. The most effective treatment for underarm hyperhidrosis is the injection of type A botulinum toxin, which reduces the sensitivity of nerve endings, causing the muscles to relax.

FIGHTING HAIR LOSS
Hair transplantation involves the gentle extraction of hair follicles for transplantation. It is a painless procedure. Next, we puncture the skin and place the hair follicles – explains Dr. Piotr Turkowski, a specialist in hair restoration surgery.

SOLUTION FOR "LOVE HANDLES
A source of insecurities, but above all, an important risk factor for many diseases. More and more men are opting for laser fat removal or liposuction, which helps them achieve the desired effect quickly. Laser lipolysis of the abdomen is minimally invasive, and the results are visible almost immediately. The body naturally eliminates the broken-down fat cells by itself. Liposuction, on the other hand, is a surgical procedure that usually takes 1-2 hours. The surgeon makes small incisions in the skin and uses a thin tube to remove excess fat from the body.

Bartycka 24B/U1
00-716 Warszawa - Mokotów

ul. Zgrupowania AK Żmija 12,
01-876 Warszawa - Bielany

22 123 03 33
kontakt@klinikaotco.pl

Tropical getaway
in the heart of Poland
30 mins drive from Warsaw
Get your ticket online
SUNTAGO
SAMSUNG
pepsi
parkofpoland.com